

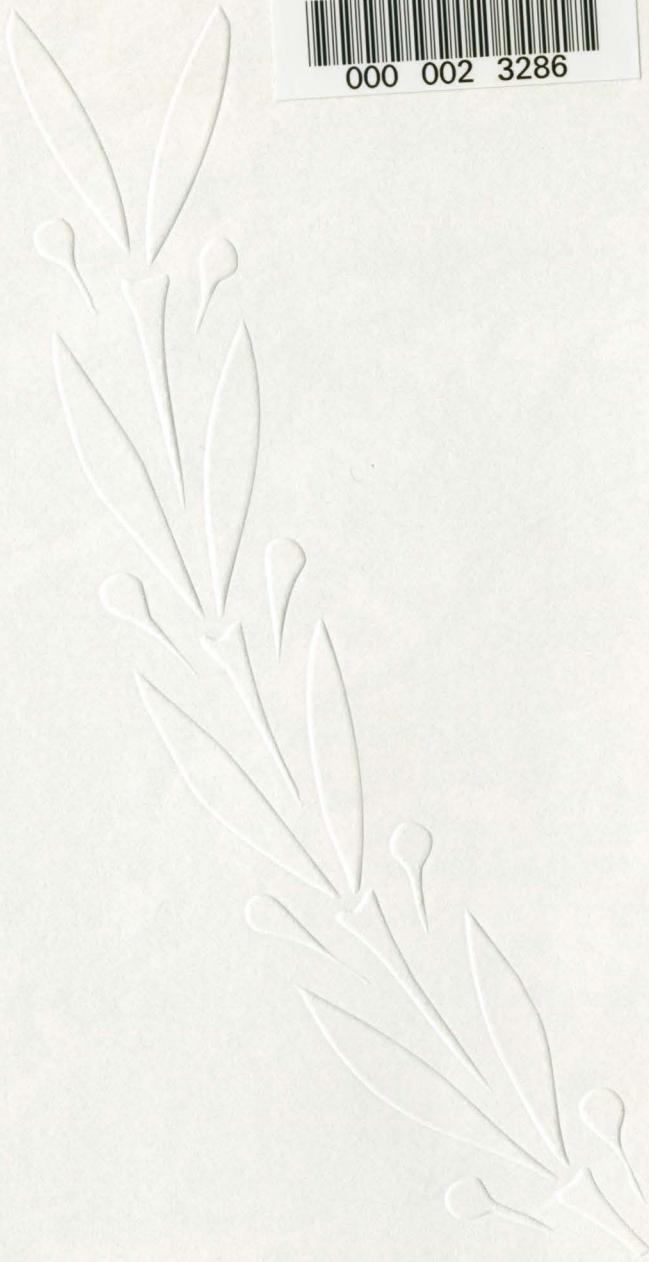
TOIMINTAKERTOMUS
verksamhetsberättelse • annual report

SUOMEN PANKIN KIRJASTO

000 002 3286

I 995

RAHOITUSTARKASTUS
FINANSINSPEKTIONEN
FINANCIAL SUPERVISION

2 JOHTAJAN KATSAUS

Direktörens översikt
The Director General's Review

7 UUDEN JOHTAJAN TERVEHDYS

Den nye direktörens hälsning
Greetings from the new Director General

9 RAHOITUSTARKASTUKSEN TEHTÄVÄT JA ASEMA

Finansinspektionens uppgifter och ställning
Duties and Position of the Financial Supervision Authority

12 RAHOITUSTARKASTUKSEN TOIMINTA 1995

Finansinspektionens verksamhet 1995
Activities of the Financial Supervision Authority in 1995

25 ORGANISAATIO

Organisation
Organization

27 LAINSÄÄDÄNNÖN KEHITYS

Utveckling av lagstiftningen
Legislative Developments

31 SUOMALAISTEN PANKKIEN KANNATTAVUUS JA
TALOUDELLINEN TILA VUONNA 1995

De finländska bankernas lönsamhet och ekonomiska läge 1995
Finnish Banks' Financial Performance in 1995

47 PÄÄOMAMARKKINOIDEN KEHITYS 1995

Kapitalmarknaden 1995
The Capital Market in 1995

51 MENOT

Utgifter
Expenses

52 VALVONTAMAKSUT

Tillsynsavgifter
Supervision Fees

52 DIAARI

Diarium
Journal

53 VALVOTTAVAT 1970-1995

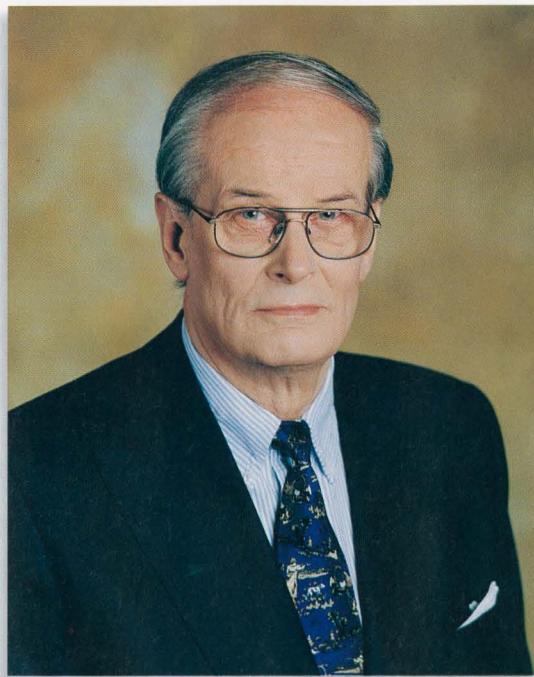
Tillsynsobjekt 1970-1995
Supervised Institutions 1970-1995

56 HISTORIAA

Historia
History

JOHTAJAN KATSAUS

Direktörens översikt • The Director General's Review

Viimevuotisessa katsauksessa painotettiin luottolaitosten toiminnan tehokkuuden ja kannattavuuden parantamista. Tämän seikan merkitys on kulueneen vuoden aikana edelleen korostunut ja ongelma on noussut Rahoitustarkastuksen työsaralla selvästi tärkeimmäksi.

Luottotappiot ovat jyrkästi alentuneet, mutta luotonkysynnän elpyminen antaa vieläkin odottaa itseään. Neljättä vuotta sitten valmistauduttiin estämään luonttarjonnan rajallisuudesta mahdollisesti johtuvaa luottolamaa. Nyt on todettava, että se onkin syntynyt ensisijaisesti kysynnän puutteesta.

Korkotason huomattavasta laskusta huolimatta kotitaloudet ovat supistaneet luottojaan ja kannattavat yritykset uusinvestointien sijasta vähentäneet velkaisuuttaan. Velkaa ei matalaan inflaatioon ja epävarmoina pidettyjen talousnäkymien oloissa rohjeta ottaa.

1994 års översikt betonades vikten av att kreditinstitutens verksamhet effektiveras och deras lönsamhet förbättras. Detta behov har under det gångna året ytterligare ökat i betydelse, och inom Finansinspektionens arbetsfält har problemet blivit det klart viktigaste.

Kreditförlusterna har minskat avsevärt, men kreditefterfrågan är fortfarande låg. För fyra år sedan förberedde sig myndigheterna på att förhindra en kreditkris på grund av ett begränsat kreditutbud. Nu står det klart att kreditkrisen har uppstått i första hand av brist på efterfrågan.

Trots den betydande räntenedgången har hushållen minskat sina krediter och lönsamma företag föredrar att dra ned sin skuldsättning i stället för att göra nyinvesteringar. När inflationen är låg och de ekonomiska utsikterna betraktas som osäkra vågar man inte skuldsätta sig.

Last year's review emphasized improvement of the efficiency and profitability of the operations of credit institutions. The importance of this was further highlighted during the year under review, and the solution of the problems involved clearly rose to the top of the Financial Supervision Authority's list of priority tasks.

Loan losses fell steeply, but the downward trend in credit demand has not yet been turned around. Four years ago, we prepared for the prevention of a credit crunch, which was viewed as a possible threat owing to constraints on the supply of credit. Now, it has to be admitted that the credit crunch emerged primarily due to a lack of demand for credit.

In spite of a significant fall in interest rates, households repaid their loans and financially healthy companies reduced their indebtedness instead of undertaking

Kansantalouden kotimarkkinasektorin hiljaiselo on jatkunut työttömyyden ja kysynnän alhaisuuden seurauksena. Tämän vuoksi varallisuusarvotkaan eivät ole ottaneet noustakseen.

Pankkien määrän huomattava vähenneminen viime vuosina fuusioiden ja toiminnan lopettamisten ansiosta sekä kontoreiden sulkeminen ovat vähentäneet pankkipalveluiden ylitarjontaa. Henkilökunnan ja toimipisteiden määrän voimakas supistaminen on edelleen jatkunut.

Pankkiautomaatioon aikaisempina vuosina tehdyt mittavat sijoitukset alkavat nyt selvästi kantaa hedelmää.

Kustannussäästöt ja uuden liiketoiminnan kehittyminen etenevät kuitenkin tuskastuttavan hitaasti varsinkin verrattuna tiukkenevaan kilpailuun.

Luottotappioiden alenemisen ansiosta pankkien liiketus on selvästi parantunut, mutta tulos ennen luottotappioita on edellisvuotta huonompi. Tuottojen ja kulujen välisen suhteen voi odottaa paranavaan vasta vuodesta 1996 lähtien.

Näissä oloissa Rahoitustarkastuksen on edellyttävä, että sen valvonnassa olevat pankit, mieluiten niiden johto ja henkilöstö yhdessä, kehittäävät nopeasti uusia strategioita ja olennaisia parannuksia nykyisiin toimintamalleihin.

Vuoden merkittävin yksittäinen tapahtuma oli ensimmäisen kooltaan kansainvälistä tasoa olevan pankin syntyminen maahamme Kansallis-Osake-Pankki ja Suomen Yhdyspankki Oy:n liiketoimintojen yhdistytyä Merita Pankki Oy:ssä.

Uuden pankin markkinaosuus on keskimäärin yli puolet maan koko pankkitoiminnasta. Nämä merkittävän markkinatketjän syntyminen ei voinut olla vaikuttamatta Rahoitustarkastuksen sisäiseen organisaatioon. Valvontavastuuut onkin ryhmitelty uudelleen. Luottomarkkinaosaston valvontatoimisto 1:n tärkein tehtävä on nyt Merita Pankki -ryhmän seuranta.

Postipankki Oy:n New Yorkin konttoria kohdanneiden vastoinkäymisten selvitäminen vaati myös tilapäisesti melkoisen valvontavoimien keskittämisen. Tapahtuman johdosta käytiin lisäksi keskusteluja Yhdysvaltain pankkivalvontaviranomaisten kanssa.

Uusia valvontapöytäkirjoja on valmis tutut kaksi, toinen Saksan ja toinen Viron pankkivalvontaviranomaisten kanssa.

Arvopaperimarkkinoiden valvontan

Hemmamarknadssektorn har till följd av arbetslösheten och den svaga efterfrågan präglats av fortsatt stiltje. Därför har inte heller tillgångsvärdena börjat stiga.

Då bankerna genom fusioner och nedläggningar blivit betydligt färre och många kontor stängts har överutbudet av banktjänster minskat. Den radikala nedskärningen av kontorsnät och personal har fortsatt.

De omfattande investeringarna i bankautomation börjar nu tydligt bär frukt.

Kostnadsbesparingarna och utvecklingen av ny affärsverksamhet sker emellertid i ett alltför utdraget tempo särskilt i förhållande till den hårdnande konkurrensen.

Tack vare minskade kreditförluster har bankernas rörelseresultat klart förstärkts, men resultatet före kreditförluster är sämre än året innan. En förbättring av relationen mellan intäkter och kostnader kan väntas först från och med 1996.

I dessa förhållanden förutsätter Finansinspektionen att de banker som den utövar tillsyn över, företrädesvis deras ledning och personal tillsammans, snabbt utvecklar nya strategier och väsentliga förbättringar av de nuvarande verksamhetsmodellerna.

Årets viktigaste enskilda händelse var tillkomsten av den första finländska banken i internationell klass vad storleken beträffar då Kansallis-Osake-Pankki och Föreningsbanken i Finland Ab:s affärsverksamheter slogs samman i Merita Bank Ab.

Den nya bankens marknadsandel utgör i genomsnitt mer än hälften av landets hela bankverksamhet. Tillkomsten av en så betydande marknadsfaktor inverkade också på Finansinspektionens interna organisation. Tillsynsansvaren har därför omfördelats. För tillsynsbyrå 1 vid kreditmarknadsavdelningen är den viktigaste uppgiften nu att övervaka Merita Bank-gruppen.

Utredningen av de motgångar som drabbat Postbanken Ab:s New York-kontor krävde också tillfälligt avsevärda resursatsningar av Finansinspektionen. Med anledning av händelserna förde Finansinspektionen diskussioner även med banktillsynsmyndigheterna i Förenta Staterna.

Finansinspektionen har undertecknat avsiktsförklaringar med banktillsynsmyndigheterna i ytterligare två länder, Tysk-

new investment projects. Low inflation and uncertainty about the economy were not conducive to the taking on of new debt.

Recession persisted in the domestic sector of the economy as a result of unemployment and slack demand. For this reason asset values have not started to rise either.

A considerable decrease in the number of banks due to recent years' mergers and wind-ups and branch closings reduced the oversupply of banking services. Drastic cutbacks in staff levels and branch networks continued.

Sizable investments in banking automation in previous years are clearly beginning to bear fruit.

However, cost savings and the development of new business are materializing at an agonizingly slow pace in the light of increasingly keener competition.

Declining loan losses led to a marked improvement in banks' operating profits, but profits before loan losses were lower than a year ago. Income cannot be expected to start increasing relative to expenses until 1996.

In these circumstances, the Financial Supervision Authority can only require that banks under its supervision, hopefully through the cooperation of management and staff, quickly develop new strategies and make essential improvements in their modes of operation.

The most important single event of the year was the establishment of Finland's first bank to meet international standards in terms of size when the business operations of Kansallis-Osake-Pankki and Union Bank of Finland were merged into Merita Bank.

The new bank's market share represents on average more than one-half of total banking activity in Finland. The emergence of such a major market player could not fail to have an impact on the internal organization of the Financial Supervision Authority, and thus supervisory responsibilities were reorganized. The most important task of the Credit Market Department's supervision office 1 is now the monitoring of the Merita Bank Group.

The problems of the New York Branch of Postipankki required investigation, which called for a substantial concentra-

kannalta merkittävin huomio koskee sitä liiankin määräväät asemia, jonka Nokia Oy:n osakkeet ovat saaneet. Kun yhtiön osakkeiden arvo loppuvuonna koki tilapäisen takaiskun, koko markkinoiden kehityksestä syntyi liioitellun epäedullinen kuva. Helsingin Arvopaperipörssi Oy on ryhtynyt korjaaviin toimenpiteisiin alkamalla laskea ns. Portfolio-HEX-indeksiä, jossa kunkin yksittäisen pörssiyhtiön osuus on rajoitettu kymmeneen prosenttiin samalla tavoin kuin sijoitusrahastojen sijoitukset.

Nokian suhteellista merkitystä vähensi lisäksi uuden merkittävän pörssiyhtiön, Neste Oy:n listautuminen marraskuussa.

Vuoden 1996 alusta voimaan astui kaksi merkittävää EU-direktiiviä: markkinariskidirektiivi (CAD) ja sijoituspalveludirektiivi (ISD). Vastaava kotimainen lainsäädäntömme viivästyy muutamia kuukausia. Rahoitustarkastuksen toimialaan kuuluvat määräykset sitävastoin ovat luonnoksina valmiit ja jaettu valvottaville. Ne astuvat voimaan sellaisinaan samanaikaisesti lakiens kanssa edellytyksellä, ettei lakeihin tule viime hetkellä muutoksia.

Rahoitusmarkkinoiden julkisen valvonnan uudistamisen suunnitelu on edistynyt päivittäisen valvontatyön ohella. Aiheesta valmistui vuoden lopussa laaja muistio. Tarve uudistukseen on ollut jo pitkään. Valvonnan päämäärät, sisältö ja keinot olisi pitänyt sovittaa edessä olleita haasteita vastaaviksi jo ennen rahoitusmarkkinoiden toimintaa rajoittaneen säännöstelyn purkautumista eli viimeistään kymmenkuntaa vuotta sitten.

Uudistusta ei kuitenkaan ole saatu tehtyä ilman viime vuosien kokemuksia. Tapahtumat muualla maailmassa sekä historian opetukset olisivat antaneet paljonkin osviittoja, mutta näkemys uudistukseen tarpeellisuudesta puuttui. Myöhempin, kun uuden ajattelun tarve kävi ilmeiseksi, voimavarat olivat jo muutenkin ylikuormitettuna päivittäisten ongelmien ja muiden, vieläkin kiireemmiksi koettujen hankkeiden johdosta. Näistä mainitakoon yleinen rahoitusmarkkinalainsäädännön uudistaminen, julkisen valvonnan alueen laajentaminen sekä valvontaviranomaisten sijainnin muuttaminen valtionhallinnossa.

Omat kokemuksemme sekä kansainvälinen paine, joka kasvoi erityisesti ETA- ja

land och Estland.

Det mest påfallande i tillsynen över värdepappersmarknaden har varit Nokia-aktiernas alltför dominerande ställning. Då Nokia Ab:s aktier i slutet av året drabbades av ett tillfälligt kursras, påverkade detta bilden av marknadens utveckling överlag i överdrivet negativ riktning. Helsingfors Fondbörs har skridit till åtgärder för att rätta till missförhållandet och beräknar nu ett s.k. portfölj-HEX-index, där varje enskilt börsbolags andel är begränsad till tio procent på samma sätt som placeringarfondernas placeringar.

Nokias relativa betydelse minskade dessutom då ett nytt betydande börsbolag, Neste Oy, introducerades på börslistan i november.

Vid början av 1996 trädde två viktiga EU-direktiv i kraft: marknadsriskdirektivet (CAD) och direktivet om investerings tjänster (ISD). Motsvarande finska lagstiftning försenas med några månader. Finansinspektionens föreskrifter på området finns ärenet i form av utkast, som sänds till tillstyrningsobjekten. De träder i kraft som de är samtidigt med lagarna förutsatt att inga lagändringar görs i sista stund.

Planeringen av en omorganisering av den offentliga tillsynen över finansmarknaden har framskrivet vid sidan av det dagliga tillstyrningsarbetet. En omfattande promemoria i ärenet färdigställdes i slutet av året. Förnyelsebehovet har existerat redan länge. Tillstyrnings mål, medel och innehåll borde ha anpassats till de väntande utmaningarna redan innan finansmarknaden började avregleras, dvs. redan för ett tiotal år sedan.

Någon reform skulle dock inte ha kunnat genomföras utan de senaste årens erfarenheter. Händelserna på annat håll i världen och historiens läromärke skulle ha gett vägledning i mycket, men insikten om behovet av en reform saknades. Senare, när behovet av nytänkande blev uppenbart, var resurserna redan utnyttjade till bristningsgränsen dels av dagligen förekommande problem, dels av ännu angelägnare projekt. Som exempel kan nämnas reformen av finansmarknadslagstiftningen, utvidgad offentlig tillsyn och frågan om tillstyrningsmyndighetens placering i statsförvaltningen.

Våra egna erfarenheter och det särskilt till följd av EES- och EU-medlemskapet

tion of supervisory efforts for a period of time. There were also discussions of the matter with the US banking supervisory authorities.

Two new memoranda of understanding on supervision were completed, one with the supervisory authorities of Germany and the other with those of Estonia.

As regards supervision of the securities markets, the focus of attention is the excessively dominant position of the shares of Nokia Oy. The temporary reversal in the value of the company's shares towards yearend gave an exaggeratedly unfavourable picture of market developments as a whole. The Helsinki Stock Exchange began taking corrective measures by introducing the so-called Portfolio-HEX index, in which a listed company's weight is limited to ten per cent, as is the case with mutual fund investments.

Nokia's relative importance was also reduced by the listing in November of Neste Oy, which now assumes a prominent place on the stock exchange.

At the beginning of 1996, two important EU directives came into force: the Capital Adequacy Directive (CAD) and Investment Services Directive (ISD). The corresponding Finnish legislation will be delayed by a few months. By contrast, the Financial Supervision Authority has already drafted its regulations and distributed them to the supervised entities. The regulations will take effect in their present form at the same time as the legislation takes effect, provided no last-minute changes are made.

Plans to revise public supervision of the financial markets moved ahead even while we carried out our daily supervisory work, and a comprehensive memorandum on the matter was completed at the end of the year. In fact, there has long been a need to revise practices in this area. The goals, contents and means of supervision should actually have been adjusted to the upcoming challenges even before the dismantlement of the regulatory framework which had acted as a constraint on financial market activity, ie at least about a decade ago.

But it was impossible to reach agreement on reform prior to the experiences of recent years. Events elsewhere in the world and the lessons of history were flashing warning signs, but the vision to see the

EU-jäsenyyksien myötä, työnsivät vihdoin vuoden 1994 jälkipuoliskolla valvonnan uudistushankkeen liikelle. Myönteinen vaikutus oli myös Suomen Pankin voimavarojen tulolla Rahoitustarkastuksen käytöön vuotta aikaisemmin.

Uudistustyö aloitettiin ulkopuolisen asiantuntijan, Bain & Companyn avulla. Konsultti kävi keskustelua laajalti niin Rahoitustarkastuksen sisällä kuin sen ulkopuolellakin. Bain & Companyn lisäksi käänyttiin myös kansainvälisen tilintarkastusyhtiö KPMG:n puoleen erityisesti sen varmistamiseksi, että Rahoitustarkastus täyttää kansainvälistet velvoitteensa suomalaisten pankkien ulkomaisen sivukontoreiden tarkastajana.

Vuoden 1995 maaliskuun alussa perustettiin työtä jatkamaan Rahoitustarkastuksen johtokunnan toimeksiannosta kehittämistyöryhmä. Kehittämistyöryhmään sekä sitä avustaneisiin alatyöryhmiin kuului Rahoitustarkastuksen lisäksi myös edustus keskuspankista.

Kehittämistyöryhmän muistio perustuu näin ollen erittäin monen tahon näkyksiin. Työnsä kuluessa ryhmä on myös tutustunut muissa maissa julkalainuhiin turkemuksiin ja omaksuttuihin ratkaisuihin.

Ryhmän keskeisiä havaintoja ovat olleet valvottavien omien valvontajärjestelmien toimivuuden sekä koti- ja ulkomaisen viranomaisten yhteistyön suuri merkitys. Entistä ilmeisemmäksi on käynyt myös tehokkaan valvonnan tärkeys rahoitusjärjestelmän vakauden ylläpitämisestä koituvien kustannusten hallinnalle. Oikean ja oikea-aikaisen tiedon saatavuuden varmistaminen markkinaosapuolien taloudellisesta tilasta on lisäksi todettu keskeiseksi tehtäväksi.

Kehittämistyöryhmä on pyrkinyt luomaan pohjan lainsäädännön ja muun normiston sekä Rahoitustarkastuksen voimavarojen käytön ja organisaation tehostamiseksi.

Tämä vuotinen katsaus on venynyt tavomaista pitemmäksi kahdesta syystä: vuosi on ollut rikassisältöinen ja lisäksi se oli viimeinen vuoteni rahoitusvalvonnan johdossa. Lähden eläkkeelle tammikuun 1996 lopussa.

Päätös lähdöstä toi mukanaan huomatavan helpotuksen tunteen, kun vastuu kantaminen lakkaa. Toisaalta mielessä on

ökade internationella trycket ledde slutligen under andra halvåret 1994 till att tillsynsreformprojektet kördes i gång. Positivt var också att Finansinspektionen ett år tidigare hade fått tillgång till Finlands Banks resurser.

Reformarbetet inleddes med hjälp av en utomstående konsult, Bain & Company. Konsulterna förde vittgående diskussioner både inom och utanför Finansinspektionen. Förutom Bain & Company anlitades Finansinspektionen också det internationella revisionsbolaget KPMG framför allt för att säkerställa att Finansinspektionen fullgör sina internationella förpliktelser som inspektör av de finländska banker- nas utländska filialer.

Vid början av mars 1995 tillsattes på uppdrag av Finansinspektionens direktion en utvecklingsarbetsgrupp för att fortsätta reformarbetet. I utvecklingsarbetsgruppen och i dess underarbetsgrupper var också centralbanken representerad.

Utvecklingsarbetsgruppens promemoria baserar sig således på olika instansers uppfattningar. Under arbetets gång har gruppen också studerat andra länderns undersökningar och modeller.

Gruppen har framför allt uppmärksammat vikten av att tillsynsobjekten egna kontrollsysteem är effektiva samt betydelsen av samarbete med såväl finländska som utländska myndigheter. Påtagligare än förut är också betydelsen av en effektiv tillsyn för hanteringen av de kostnader som upprätthållandet av det finansiella systemets stabilitet medför. En annaniktig uppgift är att säkerställa att korrekt information i rätt tid står att få om marknadsparternas ekonomiska ställning.

Utvecklingsarbetsgruppen har försökt skapa en grund för att effektivera dels lagstiftningen och övriga normer, dels användningen av Finansinspektionens resurser och Finansinspektionens organisation.

Arets översikt är något längre än normalt av två orsaker: året har varit innehållsrikt och dessutom mitt sista år i ledningen för Finansinspektionen. Jag går i pension vid slutet av januari 1996. Beslutet att avgå gav en stark känsla av lättnad, när ansvarsbördan lyfts av. Men självfallet känns det samtidigt vemodigt att skiljas från sina arbetskamrater. Jag vill åter en gång tacka dem varmt för ett angenämt och effektivt

necessity of reform was lacking. Later, when an urgent need for rethinking became evident, resources were already overburdened with daily problems and other projects considered to be even more urgent. Of these, the following might be mentioned: overall reform of financial markets legislation, extension of the scope of public supervision and repositioning of the supervisory authority within the domain of public administration.

Our own experience and international pressures which increased particularly in connection with EEA and EU membership finally ignited the supervisory reform process in the latter half of 1994. The Financial Supervision Authority's access to the resources of the Bank of Finland, gained a year earlier, also had a positive effect.

The reform process was started with the assistance of external experts, Bain & Company, who engaged in extensive discussions both inside and outside the Financial Supervision Authority. In addition to Bain & Company, we also turned to KPMG, an international auditing agency, with a view to ensuring in particular that the Financial Supervision Authority fulfills its international obligations as regards the auditing of foreign branches of Finnish banks.

A working group to promote further development in this area was established by order of the Board of the Financial Supervision Authority in early March 1995. Besides the Financial Supervision Authority, the central bank was also represented on this working group and its sub-groups.

Consequently, a memorandum issued by the working group is based on views from many quarters. In performing its task the working group has also familiarized itself with published surveys and approaches of other countries.

Among the working group's key perceptions has been the importance of both the functionality of supervised entities' own monitoring systems and cooperation between domestic and foreign authorities. The significance of effective supervision has become increasingly manifest in the management of the costs of maintaining financial stability. Ensuring access to accurate and timely information on the financial standing of market participants has

selvää haikutta joutuessani eroamaan työtovereistani. Lausun heille taas kerran lämpimät kiitokset miellyttävästä ja tehokkaasta yhteistyöstä ainutlaatuisen vaikeissa oloissa. Jätän vastuun heidän ja seuraajani Kaarlo Jännärin harteille levollisin mielin.

Tammikuussa 1996

samarbete i extremt svåra förhållanden.
Jag kan lugnt överlämna ansvaret till dem och till min efterträdare Kaarlo Jännäri.

Januari 1996

also proved to be crucial.

The working group has sought to develop a basis for more effective enactment and application of laws and other rules and for upgrading the Financial Supervision Authority's resources management and organizational efficiency.

This year's review has become longer than usual both because 1995 was an eventful year and it was my last year as Director General of the Financial Supervision Authority, due to my retirement at the end of January.

My decision to retire brings with it a great feeling of relief for no longer having to bear the responsibilities of the position. But I feel a strong sense of melancholy having to say goodbye to my colleagues. Once more, I extend my warmest thanks to them for the pleasant and efficient co-operation they always accorded me under very trying circumstances. It is with a peaceful mind that I pass the responsibility on to them and to my successor, Mr. Kaarlo Jännäri.

January 1996

Jorma Aranko

UUDEN JOHTAJAN TERVEHDYS

Den nye direktörens hälsning • Greetings from the new Director General

Tämän toimintakertomuksen ilmestyessä on edeltäjäni Jorma Aranko ollut eläkkeellä muutaman kuukauden. Hän joutui johtamaan ensin pankkitarkastusvirastoa ja sittemmin Rahoitustarkastusta äärimmäisen vaikeissa oloissa kovien ulkoisten ja sisäisten paineiden alaisena. Kriisien torjunnan ohessa hänellä riitti ihailtavasti voimavarajoja kuitenkin myös Rahoitustarkastuksen toiminnan tavoitteiden, toimintatapojen ja organisaation kehittämiseksi. Hänen johtamansa kehittämistyöryhmän työn pohjalta ollaan Rahoitustarkastuksen organisaatiota nyt uudistamassa, jotta Rahoitustarkastus pystyyti entistä paremmin vastaamaan tulevai suuden valvontahaasteisiin Suomessa osana Euroopan unionia.

Rahoitusmarkkinoidemme rakenteelliset muutokset jatkuvat lähi vuosina nopeina, varsinkin sitten kun talous- ja rahaliiton kolmas vaihe yhteisine euro-rahoineen

När denna verksamhetsberättelse kommer ut har min företrädare Jorma Aranko varit pensionerad i några månader. Han ledde först bankinspektionen och sedan Finansinspektionen under extremt svåra förhållanden hårt pressad både internt och externt. Utöver krishanteringen hade han beundransvärdar resurser också när det gällde att utveckla Finansinspektionens mål, verksamhetsprinciper och organisation. Utifrån det arbete som under hans ledning utfördes i utvecklingsarbetsgruppen håller Finansinspektionen nu på att omorganisera sig för att bättre än förut kunna möta de framtidiga utmaningarna för tillsynen i Finland som en del av Europeiska unionen.

Vår finansmarknad kommer under de närmaste åren att genomgå strukturella förändringar i fortsatt snabb takt, särskilt när den tredje etappen av EMU genomförs och den gemensamma valutan, euron,

At the time of publication of this annual report, my predecessor, Mr. Jorma Aranko, will have been retired for a few months. He managed first the Banking Supervision Office and then the Financial Supervision Authority in extremely difficult circumstances under conditions of heavy pressure, both external and internal. Nonetheless, besides the crisis prevention work, he proved to have the energy to develop the Financial Supervision Authority's operational objectives and procedures as well as its organization. On the basis of the work completed by a working group over which he presided, we are now reshaping the Financial Supervision Authority's organization so as to make it better equipped for Finland's future supervisory challenges as a part of the European Union.

Rapid structural changes in our financial markets will continue over the next

toteutuu. Vaikka vaikeuksia on varmasti tulevaisuudessakin, uskon, että Suomen rahoitusjärjestelmän vakaus pystytää turvaamaan ja että Rahoitustarkastus voi Jorma Arangon luomalta vahvalta pohjalta tukea pyrkimyksiä rakennemuutokseen pitämiseksi hallittuna.

Omalta osaltani pyrin edelleen tehostamaan Suomen Pankin ja sen yhteydessä toimivan Rahoitustarkastuksen voimavarojen yhteiskäyttöä ja yhteistyötä valtiovarainministeriön ja sosiaali- ja terveysministeriön vakuutusosaston kanssa. Tärkeätä on myös yhteistyön ja luottamuksen ilmaapiiriin ylläpitäminen valvottavien kanssa. Tehokas valvonta on paitsi yhteiskunnan myös valvottavien oma etu.

tas i bruk. Även om det säkert kommer att finnas svårigheter också i framtiden är jag övertygad om att stabiliteten i Finlands finansiella system kan tryggas och att Finansinspektionen på den stabila grund som Jorma Aranko har lagt skall kunna bidra till att de strukturella förändringarna blir behärskade.

För min egen del kommer jag att arbeta för en effektivering av samordningen av Finlands Banks och Finansinspektionens resurser och av samarbetet med finansministeriet och social- och hälsovårdsministeriets försäkringsavdelning. Av stor vikt är också att upprätthålla ett förtroendefullt samarbete med tillsynsobjekten. En effektiv tillsyn tjänar inte bara samhällets intressen utan också tillsynsobjektens bästa.

few years, especially after the start of Stage Three of Economic and Monetary Union and the subsequent launch of the euro. Although we will undoubtedly come up against difficulties in the future, too, I believe that the stability of the Finnish financial system can be secured, and, within the solid framework built by Jorma Aranko, the Financial Supervision Authority will also be able to support efforts towards ensuring a controlled process of structural change.

For my part, I will try to intensify the shared use of resources between the Bank of Finland and the Financial Supervision Authority, which functions in connection with the central bank, as well as cooperation with the Ministry of Finance and the insurance unit of the Ministry of Social Affairs and Health. It is also important to maintain an atmosphere of cooperation and confidence with our supervised entities. Effective supervision is in the interests not only of society as a whole, it is also good news to the supervised entities themselves.

Kaarlo Jännäri

RAHOITUSTARKASTUKSEN TEHTÄVÄT JA ASEMA

Finansinspektionens uppgifter och ställning
Duties and Position of the Financial Supervision Authority

Suomen rahoitusmarkkinoiden valvonta järjestettiin uudelleen lokakuussa 1993. Rahoitusmarkkinoita ja niillä toimivia valvomaan perustettiin Rahoitustarkastus. Hallinnollisesti se toimii Suomen Pankin yhteydessä, mutta päättöksenteossaan se on itsenäinen.

Eduskunnan pankkivaltuutetut nimittävät Rahoitustarkastuksen johtokunnan. Rahoitustarkastuksen toiminnasta vastaa johtaja apunaan johtoryhmä. Varsinaisen valvontatoiminta on 1.1.1994 voimaan tulleen organisaation mukaan jaettu liikeloudellisen, luottomarkkina-, pääomamarkkina- ja oikeudellisen osaston kesken.

Rahoitustarkastuksen tehtävät

Rahoitustarkastus ylläpitää luottamusta rahoitusmarkkinoihin valvomalla rahoitusmarkkinoita ja niillä toimivia. Se myös seuraa olosuhteita rahoitusmarkkinoilla ja tekee tarvittaessa toimenpide-esityksiä muille viranomaisille.

Rahoitustarkastuksella on käytössään useita lakiin perustuvia valvonnan ja ohjauksen välineitä. Se antaa valvottavilleen määräyksiä ja ohjeita sekä tekee jatkuvasti erilaisia tarkastuksia. Lisäksi se voi aina tarvittaessa määrätkin tehtäväksi erityistarastuksen.

Rahoitustarkastuksella on laajat tietojensaantioikeudet valvottaviltaan. Se kerää säännöllisesti tietoja valvonnan piirissä olevilta ja analysoi niiden toimintaa.

Rahoitustarkastuksella on oikeus osallistua valvottaviensa päätös- ja hallintovaltaa käyttävien elinten kokouksiin. Sillä on myös tällaisten kokousten koollekutsumisoikeus. Rahoitustarkastus voi osallistua valvottavan yhteisön tilintarkastukseen ja saada tilintarkastajilta käyttöönsä kaikki valvonnan kannalta tarpeelliset asiakirjat.

Rahoitustarkastus seuraa ja valvoo pankkeja ja muita luotto- ja rahoitusmarkkinoilla toimijoita varmistaakseen, että ne noudattavat lakeja ja asetuksia, toimivat omien yhtiöjärjestystensä ja sääntöjensä

Tillsynen över den finländska finansmarknaden omorganiseras i oktober 1993. För att utöva tillsyn över finansmarknaden och dess aktörer inrättades Finansinspektionen. Förvaltningsmässigt fungerar Finansinspektionen i samband med Finlands Bank, men i sitt beslutsfattande är den självständig.

Riksdagens bankfullmäktige utnämner Finansinspektionens direktion. För Finansinspektionens verksamhet svarar direktören med bistånd av en ledningsgrupp. Den egentliga tillsynsverksamheten är enligt den organisation som trädde i kraft den 1 januari 1994 uppdelad på företagsekonomiska avdelningen, kreditmarknadsavdelningen, kapitalmarknadsavdelningen och rättsavdelningen.

Finansinspektionens uppgifter

Finansinspektionen upprätthåller förtronget för finansmarknaden genom att övervaka finansmarknaden och dess aktörer. Den följer också förhållandena på finansmarknaden och ger vid behov åtgärdsförslag till andra myndigheter.

Finansinspektionen förfogar över flera lagstadgade tillsyns- och styrmedel. Den meddelar tillsynsobjekten föreskrifter och anvisningar och utför fortlöpande olika slag av inspekioner. Dessutom kan den vid behov förordna om särskild granskning.

Finansinspektionen har omfattande rättigheter att få uppgifter av tillsynsobjekten. Den samlar regelbundet in uppgifter från tillsynsobjekten och analyserar tillsynsobjektens verksamhet.

Finansinspektionen har rätt att närvara vid tillsynsobjektens beslutande och administrativa organs sammanträden samt att vid behov sammankalla dem. Finansinspektionen har också rätt att delta i tillsynsobjektens revisioner och av revisorerne få alla handlingar som är nödvändiga för tillsynen.

Finansinspektionen övervakar att

The supervision of the Finnish financial markets was reorganized in October 1993. The Financial Supervision Authority was established to supervise the financial markets and the entities operating in these markets. Administratively, it functions in connection with the Bank of Finland, but it operates as an independent decisionmaking body.

The Parliamentary Supervisory Board of the Bank of Finland appoints the Board of the Financial Supervision Authority. The Director General, assisted by the Management Group, is responsible for the operations of the Financial Supervision Authority. According to the organization that became effective on 1 January 1994, the actual task of supervision is divided between the Financial Analysis Department, the Credit Market Department, the Capital Market Department and the Legal Department.

Duties of the Financial Supervision Authority

The Financial Supervision Authority maintains confidence in the financial markets by supervising these markets and the entities operating in them. It also monitors conditions in the financial markets and, when necessary, proposes measures to be taken by other authorities.

The Financial Supervision Authority has several statutory means at its disposal for carrying out supervision and regulation. It issues Regulations and Guidelines for the entities which it supervises and it performs various inspections on a continuing basis. Whenever necessary, it may also order that a special audit be carried out.

The Financial Supervision Authority has extensive rights to obtain information from the entities it supervises. It collects information from them on a regular basis and analyses their activities.

The Financial Supervision Authority has the right to attend the meetings of the decisionmaking and administrative bodies

Rahoitustarkastuksen johtokunta • Finansinspektionens direktion • Board of the Financial Supervision Authority:

(vas./t.v./from the left) Kaiju Kallio (Rahoitustarkastuksen johtajan sijainen/ställföreträdare för Finansinspektionens direktör/Deputy Director General of the Financial Supervision), Jorma Aranko (varapuheenjohtaja/vice ordförande/Deputy Chairman), Risto Määttänen (Rahoitustarkastuksen johtajan sijainen/ställföreträdare för Finansinspektionens direktör/Deputy Director General of the Financial Supervision), Esko Ollila (puheenjohtaja/ordförande/Chairman), Tarmo Pukkila (lisäjäsen/extra medlem/Auxiliary Member), Seppo Kiviniemi (jäsen/medlem/Member) ja/och/and Raimo Husu (sihteeri/sekreterare/Secretary). — Kuvasta puuttuvat varajäsenet/På bilden saknas suppleanterna/Missing from the picture are Deputy Members Ilkka Harju, Jorma Heikkilä ja/och/ and Peter Nyberg (asti/till/to 31.5.95) ja/och/and Kaarlo Jännäri (alkaen/från/from 1.6.95).

mukaisesti sekä noudattavat toiminnassaan hyvää pankki- ja arvopaperimarkkinaikäytäntöä.

Valvontatyön lisäksi Rahoitustarkastus osallistuu toimialansa lainsäädännön kehittämiseen.

Asema perustuu lakiin

Rahoitustarkastuksen asema perustuu 1.10.1993 voimaan tulleeseen rahoitustarkastuslakiin. Lain perusteella Rahoitustarkastus valvoa talletuspankkeja ja niiden vakuusrahastoja, muita luottolaitoksia sekä ulkomailta toimivien suomalaisten luottolaitosten sivukontoreita ja edustustoja. Rahoitustarkastus myös ohjaa ja valvoo säästöpankitarkastuksen ja osuuspankitarkastuksen toimintaa. Valvontaan

banker och andra aktörer på kredit- och finansmarknaden följer lagar och förordningar, handlar i enlighet med sin bolagsordning och sina stadgar och i sin verksamhet iakttar god bank- och värdepappersmarknadssed.

Finansinspektionen deltar även i utvecklingen av lagstiftningen om sitt verksamhetsområde.

Lagstadgad ställning

Finansinspektionens ställning grundar sig på lagen om finansinspektionen, som trädde i kraft den 1 oktober 1993. Enligt lagen utövar Finansinspektionen tillsyn över depositionsbankerna och deras säkerhetsfonder, andra kreditinstitut samt över finländska kreditinstitutens filialer och repre-

■ Rahoitustarkastuksen johtokunnan tehtäviä ovat lain mukaan mm. vahvistaa Rahoitustarkastukselle valvontaa koskevat ohjeetasioista, jotka ovat merkittäviä tai periaatteellisia ja laajakantoisia valvonnan kannalta tai joilla on muuten yleistä merkitystä, sekä päättää valvontamaksuista. Se myös huolehtii rahoitusmarkkinoita valvovien viranomaisten yhteistyön kehittämisestä.

■ Finansinspektionens direktion har enligt lagen till uppgift bl.a. att för Finansinspektionen fastställa anvisningar om tillsynen i ärenden som är betydande eller principiella och vittgående med tanke på tillsynen eller som annars är av allmän betydelse samt att bestämma tillsynsavgifterna. Den sörjer också för utvecklingen om samarbetet mellan de myndigheter som övervakar finansmarknaden.

■ The duties of the Board of the Financial Supervision Authority are, among other things, to confirm guidelines concerning supervision for the Financial Supervision Authority on matters that are significant or important in principle or far-reaching from the point of view of supervision or which are otherwise of general significance and to decide upon the supervision fees. It also attends to developing cooperation between authorities supervising the financial markets.

of the supervised entities. It also has the right to convene such meetings. The Financial Supervision Authority may participate in the auditing of a supervised entity and obtain from the auditors all documents necessary for the purpose of supervision.

The Financial Supervision Authority monitors and supervises banks and other operators in the credit and financial markets in order to ensure that they observe laws and decrees, operate in accordance with their own rules and articles of association and comply with good banking and securities markets practice.

In addition to its supervision work, the Financial Supervision Authority participates in the drafting of legislation governing its own sector.

kuuluvat luottolaitosten lisäksi panttilainauslaitokset, säästöpankkisäätiöt ja osuuspankkiosuuskunnat. Myös arvopaperipörssit ja optioyhteisöt, arvopaperinvälittäjien yhdistys, arvopaperinvälitysliikkeet, markkinataakajat, meklarit, rahastoyhtiöt ja sijoitusrahastot, osakekeskusrekisteri, arvo-osuuusyhdistys ja -rekisterinpitäjät ovat Rahoitustarkastuksen valvonnan piirissä.

Rahoitusmarkkinoiden valvonta tapahtuu yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Valtionvarainministeriö on vastuussa rahoitusmarkkinoiden lainsäädännön kehittämisestä ja myöntää alalle tarvittavat toimiluvat. Rahoitustarkastus osallistuu lainsäädännön kehittämiseen ja antaa lausuntoja lupa-asioissa.

Suomen Pankki on vastuussa rahoitusmarkkinoiden vakaudesta. Rahoitustarkastus hyödyntää Suomen Pankissa tehtyjä, rahoitusmarkkinoita koskevia tutkimuksia ja analyseja valvontatyössään. Yhteistyössä kilpailuviraston kanssa Rahoitustarkastus pyrkii estämään ja purkamaan haitallisia kilpailunrajoituksia. Kuluttajansuojaa koskevissa asioissa Rahoitustarkastus toimii yhteistyössä kuluttajansuojaviranomaisten kanssa.

sentrioner i utlandet. Finansinspektionen styr och övervakar också sparbanksinspektionens och andelsbanksinspektionens verksamhet. Andra tillsynsobjekt är pantlåneinrättningarna, sparbanksstiftelserna och andelsbanksandelslagen. Också fondbörsor och optionsföretag, fondkommissionärsföreningen, värdepappersförmedlingsföretag, marknadsgaranter, mäklare, fondbolag och placeringsfonder, aktiecentralregistret, värdeandelsföreningen och värdeandelsregisteransvariga är tillsynsobjekt.

Finansinspektionen utöver sin tillsyn i samarbete med andra myndigheter. Finansministeriet svarar för utvecklingen av finansmarknadslagstiftningen och beviljar de koncessioner som krävs inom branschen. Finansinspektionen deltar i utvecklingen av lagstiftningen och ger utlåtanden i tillståndsfrågor.

Finlands Bank ansvarar för finansmarknadens stabilitet. Finansinspektionen utnyttjar i sin tillsynsverksamhet olika undersökningar och analyser av finansmarknaden som gjorts i Finlands Bank. I samråd med konkurrensverket försöker Finansinspektionen förhindra och upplösa skadliga konkurrensbegränsningar. I konsumentskyddsfrågor samarbetar Finansinspektionen med konsumentskyddsmynigheterna.

Position based on law

The position of the Financial Supervision Authority is based on the Act on the Financial Supervision Authority, which entered into force on 1 October 1993. According to this law, the Financial Supervision Authority is responsible for supervising deposit banks and their security funds, other credit institutions as well as branches and representative offices of Finnish credit institutions operating abroad. The Financial Supervision Authority also regulates and supervises the activities of the Savings Bank Inspectorate and the Cooperative Bank Inspectorate. In addition to credit institutions, pawnshops, savings bank foundations and cooperative bank societies fall under the ambit of the supervision exercised by the Financial Supervision Authority, as do stock exchanges and options corporations, the Finnish Association of Securities Dealers, securities broking firms, market makers, brokers, management companies and mutual funds, the Central Share Register of Finland Co-operative, the Securities Association and book-entry registrars.

The supervision of the financial markets is carried out in cooperation with other authorities. The Ministry of Finance is responsible for drafting legislation on the financial markets and granting the necessary authorizations in the sector. The Financial Supervision Authority participates in the legislative work and gives opinions on matters related to authorizations.

The Bank of Finland is responsible for the stability of the financial markets. The Financial Supervision Authority utilizes studies and analyses carried out by the Bank of Finland in its supervision work. In cooperation with the Office of Free Competition, the Financial Supervision Authority seeks to prevent and dismantle harmful barriers to competition. In matters concerning consumer protection, the Financial Supervision Authority works together with the consumer protection authorities.

■ Rahoitustarkastuksen johtajan apuna toimii johtoryhmä, johon kuuluvat osastojen päälliköt ja muut johtajan määräämät virkamiehet.

■ Direktören för finansinspektionen bistås av en ledningsgrupp som består av avdelningscheferna och andra tjänstemän som utses av direktören.

■ The Director General is assisted by the Management Group, which consists of the Unit Heads and other officials appointed by the Director General.

RAHOITUSTARKASTUKSEN TOIMINTA 1995

Finansinspektionens verksamhet 1995
Activities of the Financial Supervision Authority in 1995

J o vuonna 1994 alkanut työskentely rahoitusmarkkinoiden julkisen valvonnan päämääriä ja sisällön määritelyksi ja uudistamiseksi saatettiin päätökseen vuoden 1995 lopussa. Rahoitustarkastuksen kehittämisyöryhmä kirjasi tavoiteen ja tehtävät seuraavasti:

Rahoitustarkastuksen tavoitteena on edistää rahoitusmarkkinoiden vakautta sekä luottamusta valvottavien ja markkinoiden toimintaan. Tavoitteiden toteuttamiseksi Rahoitustarkastus toimii yhteistyössä muiden viranomaisten, erityisesti keskuspankin, valtiovarainministeriön ja vakuutusvalvonnan kanssa. Tavoitteet pyritään saavuttamaan mahdollisimman pienin kustannuksin yhteiskunnalle.

Rahoitustarkastuksen tehtävään on valvoa valvottavien toiminnan lainmukaisuutta; tuottaa rahoitusmarkkinoiden valvonnan ja markkinoilla toimivien päättösenteen tueksi riittävää, luotettavaa ja oikea-aikaista tietoa valvottavien tilasta; arvioida valvottavien riskinhallintajärjestelmien riittävyyttä ja valvoa, etteivät valvottavat ottaa riskinkantokykyinsä nähdyn liian suuria riskejä; osallistua rahoitusmarkkinoiden lainsäädännön valmisteluun ja markkinoiden toiminnan ja tehokkuuden kehittämiseen yhdessä muiden viranomaisten kanssa; tehostaa valvottavien omia valvontajärjestelmiä sekä markkinoiden itsesääntelyä; valvoa markkinaosa-

A rbetet på att definiera och revidera målen, innehållet och metoderna för den offentliga tillsynen av finansmarknaden, vilket hade inletts redan 1994, blev klart i slutet av 1995. Finansinspektionens utvecklingsarbetssgrupp fastställde målen och uppgifterna på följande sätt:

Finansinspektionens mål är att främja stabiliteten på finansmarknaden och tilltron till tillsynsobjektens och marknadens verksamhet. I detta syfte samarbetar Finansinspektionen med andra myndigheter, särskilt centralbanken, finansministeriet och försäkringsinspektionen. Finansinspektionen bemödar sig att nå de uppsatta målen till så små kostnader som möjligt för samhället.

Finansinspektionens uppgift är att övervaka att tillsynsobjektens verksamhet ärlagenlig, att producera tillräcklig och tillförlitlig information i rätt tid om tillsynsobjektens finansiella ställning till stöd för tillsynen över finansmarknaden och marknadsaktörernas beslutsfattande, att bedöma huruvida tillsynsobjektens riskhanteringssystem är tillräckliga och övervaka att tillsynsobjekten inte tar för stora risker i relation till sin förmåga att bärta risker, att delta i beredningen av finansmarknadslagstiftningen och utvecklandet av marknadens funktion och effektivitet tillsammans med andra myndigheter, att

U ork on the definition and revision of the goals and contents of public supervision of the financial markets, which had started as early as 1994, was completed towards the end of 1995. A working group on the development of the Financial Supervision Authority identified the goals and tasks as follows:

The objective of the Financial Supervision Authority is to promote financial market stability and confidence in the operations of the supervised entities and the markets. To achieve its objectives, the Financial Supervision Authority cooperates with other authorities, particularly the central bank, the Ministry of Finance and insurance supervisors. The Financial Supervision Authority seeks to achieve its goals with the least possible cost to society.

The tasks of the Financial Supervision Authority are to oversee the legality of the activities of supervised entities; to produce adequate, reliable and timely information on the financial standing of the supervised entities in order to facilitate financial market supervision and decisionmaking by market participants; to evaluate the adequacy of supervised entities' risk management systems and see to it that supervised entities do not take excessive risks in relation to their risk-bearing capacity; to participate in the preparation of legislation

Henkilöstö ja osastot • Personal och avdelningar • Staff and Departments

■ Rahoitustarkastuksen henkilöstö 31.12.1995 oli 107. Seuraavilla sivuilla esitellään osastot ja niiden perustehtävät. Organisaatiokaavio on sivulla 25.

■ Finansinspektionen hade 31.12.1995 107 anställda. På följande sidor presenteras avdelningarna och deras viktigaste uppgifter. Organisationsschemat finns på s. 25.

■ As of 31 December 1995 the Financial Supervision Authority's staff numbered 107. The following pages give a brief presentation of the departments and their main tasks. The organization chart is on page 25.

puolten menettelyapoja kuten sopimus-ehtojen käyttöä ja markkinointia sekä seura- rata valvottavien kilpailunrajoituksia ja niiden vaikutuksia yhdessä kilpailuviraston kanssa.

Viranomaisten tiedonkeruu- yhteistyötä jatkettiin

Viranomaisten tarvitseman tiedon kerää- misen tehostamiseksi toimii viranomaistilastoinnin yhteistyöryhmä. Se on Suomen Pankin, Rahoitustarkastuksen ja Tilasto-keskuksen yhteistyöelin. Sen tehtävään on yhdenmukaistaa luottolaitosten viranomaisille toimittaman raportoinnin sisäl- tö, muoto ja luokittelut. Viranomaistilas- toinnin ensimmäisessä vaiheessa 1994-1995 yhdenmukaistettiin tuloslaskelma- ja tasetietojen tietosisällöt sekä määriteltiin välittävä tiedon konekielinen muoto.

Viranomaistilastoinnin toisessa vaiheessa 1995-1997 uudistetaan useita viranomaisten tiedonkeruita. Suurin muutos koskee tiedon luokittelua. Rahoitustar- kastuksen kannalta tärkeät viranomaistilastoinnin toisen vaiheen tiedonkeruit koskevat luottolaitosten rahoitusriskiä, korkoriskiä, taseen ulkopuolisista sitouumuk- sia, järjestämättömiä saamisia ja pankkijär- jestelmän tilaa.

Rahoitustarkastuksen ja Suomen Pan- kin yhteisessä TATU-projektissa tuotettiin

effektivera tillsynsobjektens egna kontroll- system och främja marknadernas självreg- lering, att övervaka marknadsparternas procedurer, till exempel användningen av avtalsvillkor och marknadsföring samt att tillsammans med konkurrensverket över- vaka tillsynsobjektens konkurrenshinder och verkningarna av dem.

Myndighetssamarbetet vid datainsamling fortsatte

För att effektivera datainsamlingen har Finlands Bank, Finansinspektionen och Statistikcentralen bildat en samarbetsgrupp för myndighetsstatistik. Dess upp- gift är att samordna innehållet, formen och klassificeringarna för kreditinstitutens rapporter till myndigheterna. I det första skedet av detta arbete 1994-1995 samord- nades data i resultat- och balansräkningarna och den elektroniska formen för data- överföringen fastställdes.

I det andra skedet av projektet 1995- 1997 reformeras datainsamlingen ytterli- gare. Den största förändringen gäller data- klassificeringen. För Finansinspektionen viktiga data som samlas in under det an- dra skedet gäller likviditetsrisker, ränteris- ker, förbindelser utanför balansräkningen, oreglerade fordringar och läget inom banksystemet.

Inom Finansinspektionens och Fin-

governing the financial markets and work with other authorities in developing and improving the efficiency of the markets; to improve supervised entities' monitoring systems and promote self-regulation of the markets; to supervise the procedures of market participants, such as the application of contractual terms and marketing; and to participate with the Office of Free Competition in monitoring barriers to competition and their effects.

Cooperation between the authorities continued in the area of data collection

The Authority Task Force, a cooperative organ of the Bank of Finland, the Financial Supervision Authority and Statistics Finland, explores the possibilities of making official data collection more efficient. Its job is to harmonize the contents, forms and classification schemes for reporting by credit institutions to the authorities. The first stage of this work in 1994-95 in- volved the harmonization of data used in the profit and loss account and balance sheet, including the specification of the electronic format for the data.

The second stage of the work in 1995- 1997 is focusing on the revision of several aspects of official data collection. The biggest change concerns data classification.

Tietojärjestelmät-yksikkö tuottaa tietojärjestelmiä valvonnan tueksi. Yksikkö vastaa myös Rahoitustarkas- tuksen kirjaamon toiminnasta ja asiakirjahallinnasta.

Enheten informationssystem producerar datasystem som stöd för tillsynen. Enheten svarar också för registratorskontorets verksamhet och dokumentadministrationen.

The Information Systems unit generates information systems to support the activities of the Financial Supervision Authority. The unit is also responsible for the registry's op- erations and document management.

järjestelmä, jolla seurataan ja analysoidaan valvottavien tase- ja tulostietoja.

Määräyksiä ja ohjeita täydennettiin

Määräysten ja ohjeiden antaminen on Rahoitustarkastuksen keskeisimpiä keinuja rahoitusmarkkinoiden valvonnassa. Määräykset ja ohjeet valmistellaan yhteistyössä muiden valvontaviranomaisten ja valvottavien kanssa.

Helmikuussa 1994 tuli voimaan uusi ETA-sopimuksen liitesäännöksiin perustuva määräys- ja ohjekokoelma. Vuonna 1995 muutokset olivat vähäisempia. Luottolaitoksielle tarkoitettujen määräysten ja ohjeiden kokoelmaa täydennettiin tilinpäätösmaäräysten tarkistuksilla ja yleisohjeella johdannaisriskien hallinnasta. Arvopaperimarkkinoita koskevista määräyksistä täydennettiin muun muassa määräyksiä sijoitusrahastojen raportoinnista, varojen sijoittamisesta johdannaisopimuksiin sekä määräystä ilmoitusvelvollisuusrajän vahvistamisesta.

Joulukuussa 1995 Rahoitustarkastus teetti haastattelututkimuksen, jossa selvitettiin määräysten ja ohjeiden selkeyttä ja ymmärrettävyyttä.

Suunniteltuja tarkastuskäyttejä ja erityistilanteiden selvittämistä

Rahoitustarkastus teki tarkastuksia kotimaassa ja ulkomailta pääsääntöisesti vuosisuunnitelman mukaisesti. Suunnitelujen tarkastusten lisäksi jouduttiin paneutumaan erityistilanteiden selvittämiseen. Tällaisia olivat muun muassa Unitas- ja Kansallispankki-konsernien sulautumi-

lands Banks gemensamma projekt TATU utarbetades ett system för uppföljning och analys av tilltillsynsobjektens balans- och resultaträkningsdata.

Föreskrifterna och anvisningar kompletterades

Att meddela föreskrifter och anvisningar är ett av Finansinspektionens viktigaste instrument vid tilltillsynen av finansmarknaden. Föreskrifterna och anvisningarna utarbetas i samråd med andra myndigheter och med tilltillsynsobjekten.

I februari 1994 trädde en ny föreskrifts- och anvisningssamling i kraft som baserade sig på bilagorna till EES-avtalet. Under 1995 gjordes endast mindre ändringar i samlingen. Föreskrifts- och anvisningssamlingen till kreditinstituten kompletterades med reviderade bokslutsföreskrifter och en allmän anvisning om hantering av derivatrisker. Föreskrifterna för värdepappersmarknaden kompletterades bl.a. med föreskrifter om placeringsfondernas rapportering och placeringar i derivatkontrakt samt en föreskrift om fastställdande av gränsen för anmälningsskyldighet.

I december 1995 lät Finansinspektionen utföra en intervjuundersökning för att kartlägga hur klara och begripliga Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar är.

Planerade inspektioner och specialgranskningar

Finansinspektionen utförde inspektioner både i Finland och i utlandet huvudsakligen enligt sin årsplan. Utöver de planerade inspektionerna blev det nödvändigt att

From the standpoint of the Financial Supervision Authority, the key data collection areas in the second stage include credit institutions' liquidity risk, interest rate risk, off-balance sheet commitments, non-performing assets and the status of the banking system.

Within the framework of the TATU project, conducted jointly by the Financial Supervision Authority and the Bank of Finland, a system was developed for the monitoring and analysis of supervised entities' balance sheet and earnings data.

Regulations and Guidelines improved

The issuance of Regulations and Guidelines is one of the chief means by which the Financial Supervision Authority oversees the financial markets. The drafting of Regulations and Guidelines is a cooperative effort between the authorities and supervised entities.

In February 1994, a new set of Regulations and Guidelines based on the "acquis" to the Agreement on the European Economic Area came into force. Only minor changes were made in 1995. The Regulations and Guidelines for credit institutions were improved by means of revisions of the regulation on credit institutions' annual accounts and a general guideline on derivatives risk management. As regards regulations governing the securities markets, enhancements were made, inter alia, to regulations on the reporting of mutual funds' operations and investment of assets in derivative contracts and to a regulation on disclosure requirements.

In December 1995, the Financial Supervision Authority commissioned an

■ Luottomarkkinaosasto vastaa luottolaitosten jatkuvasta valvonnasta, se suunnittelee ja toteuttaa tarkastusten sekä valvoo suomalaisten pankkien ulkomaisia yksiköitä.

■ Kreditmarknadsavdelningen ansvarar för den fortlöpande tilltillsynen av kreditinstituten, planerar och genomför inspektioner samt övervakar de finländska bankernas utländska enheter.

nen, osuuspankkien yhteeliittymä -hanke, Postipankki Oy:n New Yorkin konttorin tilanne sekä Suomen Säästöpankki - SSP Oy:n ja Säästöpankkien Keskus-Osake-Pakin alasajoon liittyvät asiat.

Paikallispankkien tarkastusta kehitettiin sekä tehostamalla yhteistyötä säästöpankkitarkastuksen ja osuuspankkitarkastuksen kanssa että lisäämällä omia tarkastuskäytäjiä. Paikallispankkien riskien, erityisesti kiinteistöriskien, kartoittamista on jatkettu. Lisäksi on osallistuttu suurimpien paikallispankkien tilintarkastustilaisuuksiin.

Valvottavia koskevaa lainsäädäntöä tulittiin selvittämällä toiminnan luvanvaraisuuteen ja sallitun tai ei-sallitun liiketoiminnan määrittämiseen liittyviä kysymyksiä. Suurimpia tehtäviä olivat Suomen Säästöpankki-SSP Oy:n ja Siltapankki Oy:n toimilupien peruuttamiseen ja Merita Pankki Oy:hyn liittyneet kysymykset. Erityistarkastuksissa selvitettiin myös luottolaitosten ja kiinteistövälitysluokkien yhteistoimintaa.

Vuoden 1995 aikana otettiin käyttöön tai uusittiin useita luottolaitosten valvonta- tai seurantajärjestelmiä. Tärkeimmät niistä ovat rahoitusmarkkinoilla toimivien yhteisöjen ja henkilöiden perustietojen seuranta ja ylläpito, rahanpesun valvonta, valuuttakurssiriskin seuranta ja valtion pääomatukea saaneiden pankkien lakisääteinen luottotappiorekisteri. Myös luottolaitosten suurten vastuukeskittymien seurantaan tarkoitettua järjestelmää paranneltiin.

Pääomamarkkinoilla tehostettiin valvontaa

Suomeen perustettiin vuonna 1995 useita

företä specialgranskningar i några exceptionella fall. Sådana var bl.a. fusionen av Unitas- och Kansallis-koncernen, andelsbankernas projekt att bilda en sammanslutning av andelsbanker, situationen i Postbanken Ab:s kontor i New York samt nedkörningen av Sparbanken i Finland - SBF Ab och Sparbankernas Central-Aktie-

Bank.

Finansinspektionen utvecklade inspektionen av de lokala bankerna genom att intensifiera samarbetet med sparbanksinspektionen och andelsbanksinspektionen och öka antalet egna inspektioner. Kartläggningen av de lokala bankernas risker, särskilt fastighetsriskerna, fortsatte. Dessutom har Finansinspektionen deltagit i de största lokala bankernas revisioner.

Tolkningen av lagstiftningen om tillsynsobjekten gjordes klarare genom utredning av vilken verksamhet som kräver tillstånd och vilken verksamhet som är tillåten respektive icke-tillåten för kreditinstitut. Till de viktigaste uppgifterna hörde återkallandet av Sparbanken i Finland - SBF Ab:s och Siltapankki Oy:s koncessioner och frågor i anslutning till Merita Bank Ab. Genom särskilda granskningar utreddes också samverkan mellan kreditinstitut och fastighetsförmedlingsföretag.

Flera system för tillsyn eller övervakning av kreditinstituten tog i bruk eller reviderades under 1995. De viktigaste av dessa gällde uppföljning och underhåll av basuppgifter om sammanslutningar och personer som opererar på finansmarknaden, penningvätt, valutakursrisker och ett lagstadgat kreditförlustregister över kreditförlusterna i de banker som erhållit kapitalstöd från staten. Också systemet för uppföljning av kreditinstitutens stora exponeringar förbättrades.

interview-based survey which sought to determine the simplicity and transparency of the Regulations and Guidelines issued by the Financial Supervision Authority.

Planned inspections and clearing up of special cases

The Financial Supervision Authority performed inspections both in Finland and abroad, mainly in compliance with the operating plan for the year. In addition to the planned inspections, it was necessary to focus on certain cases requiring special audits, such as the merger of the Unitas and Kansallis-Osake-Pankki groups, the project on pooling cooperative banks into a single group, the situation concerning Postipankki Ltd's New York Branch and matters related to the wind-up of Savings Bank of Finland - SBF Ltd and Skopbank.

During the year under review, the Financial Supervision Authority upgraded the auditing of local banks, both by intensifying its collaboration with the Savings Bank Inspectorate and Cooperative Bank Inspectorate and by increasing the frequency of onsite inspections. The work of identifying local banking risks, especially in real estate, was continued, including participation in the auditing of accounts of major local banks.

Progress in the interpretive clarification of legislation governing supervised entities was achieved in connection with activities authorization and specification of permitted and prohibited business activities. The most important tasks in this area included the cancellation of the licences of the Savings Bank of Finland - SBF Ltd and Siltapankki and matters concerning Merita Bank. Special audits also dealt with coop-

■ The Credit Market Department supervises credit institutions on a regular basis, plans and implements inspections and oversees the foreign units of Finnish banks.

uusia sijoitusrahastoja ja vanhojen rahastojen säätöjä uudistettiin. Rahoitustarkastus tarkasti näiden säännot. Rahoitustarkastus osallistui myös arvopaperimarkkinoiden lainsäädännön kehittämishankkeisiin.

Rahastoyhtiöiden valvontaa tehostettiin vuoden 1995 alusta. Tästä lähtien yhtiöt joutuvat raportoimaan kuukausittain sijoitusrahastojensa toiminnasta. Vuoden aikana Rahoitustarkastus antoi tarkentavia määräyksiä johdannaisten käytöstä sijoitusrahastoissa.

Välitysliikkeiden kuukausi-ilmoitus uudistettiin vuoden 1995 alusta. Rahoitustarkastus tutki välitysliikkeiden johdannaisten käyttöä ja teki teematarkastuksia muun muassa pörssikauppojen selvitykseen liittyvistä arvo-osuuksirkauksista.

Arvo-osuuksijärjestelmän osapuolia vallottiin yleis-, erityis- ja teematarkastuksin. Teematarkastukset liittyivät erityisesti arvo-osuuksien selvitykseen.

Kaupankäynnin valvonta

Sisäpiiriakaupankäynnin ehkäisemiseksi ryhdyttiin kesäkuussa selvittämään tietojärjestelmien hyväksikäytön mahdollisuksia. Yhteistyössä Osakekeskusrekisterin, Arvopaperivälittäjien Yhdistyksen ja liikkeeseenlaskijoiden kanssa kehitettiin SIRE-tietojärjestelmää, jonka tavoitteena on vapauttaa liikkeeseenlaskijat, välittäjät ja muut ilmoitusvelvolliset vaivalloiseksi ja epäluotettavaksi osoittautuneesta manuaalirekisterien päivittämisestä.

Järjestelmällä pyritään kaupankäynnin julkisuuteen, joka ehkäisee sisäpiirityden väärinkäytööt, hälventää epäilyksiä väärinkäytöksestä ja lisää tietoa yhtiöiden sijoituspalvelun ammattilaisten ja yhtiöiden

Tillsynen av kapitalmarknaden effektiverades

I Finland grundades 1995 flera nya placeringsfonder; de tidigare fondernas stadgar reviderades och granskades av Finansinspektionen. Finansinspektionen deltog också i arbetet på att reformera värdepappersmarknadslagstiftningen.

Tillsynen av fondbolagen effektiverades den 1 januari 1995, då fondbolagens rapportering av verksamheten i placeringsfonderna började ske månatligen. Finansinspektionen meddelade preciserande föreskrifter om användningen av derivat i placeringsfonder.

Förmedlingsföretagens månadsrapporter reviderades den 1 januari 1995. Finansinspektionen utredde också förmedlingsföretagens användning av derivat och företag temainspektioner bl.a. av värdeandelsregisteringarna vid clearing och avveckling av börsaffärer.

Parterna i värdeandelssystemet övervakades genom allmänna inspektioner, temainspektioner och särskilda granskningar. Temainspektionerna gällde särskilt clearing och avveckling av värdeandelar.

Bevakning av handeln

Finansinspektionen började i juni reda ut möjligheterna att använda datasystem för att hindra insiderhandel. I samarbete med Aktiecentralregistret, Fondkommissionärsföreningen och emittenterna inleddes arbete på att utveckla datasystemet SIRE. SIRE befriar emittenterna och andra anmälningsskyldiga från besvärlig uppdatering av manuella register, som dessutom visat sig vara otillförlitliga.

Systemet är ägnat att göra handeln of-

eration between credit institutions and real estate agents.

In the course of 1995, several supervision or monitoring systems regarding credit institutions were introduced or revised. The most important of these concern the monitoring and maintenance of basic data on corporate entities and persons operating in the financial markets, the monitoring of money laundering and exchange rate risk as well as the statutory loan loss register of banks that have received government capital support. The system for monitoring credit institutions' large exposures was also upgraded.

Capital market supervision intensified

The capital markets saw the establishment of several new mutual funds in 1995, and the rules of existing funds were revised.

These fund rules were scrutinized by the Financial Supervision Authority. In addition, the Financial Supervision Authority took part in development projects regarding securities markets legislation.

The supervision of management companies was intensified as from 1 January 1995, and since then management companies have been required to provide monthly reports on the operations of their mutual funds. During the year under review, the Financial Supervision Authority issued more specific regulations on the use of derivatives by mutual funds.

Monthly reporting by securities broking firms was also revised as from 1 January 1995. The Financial Supervision Authority studied the use of derivatives by broking firms, and performed theme-

■ Liikeloudellinen osasto vastaa Rahoitustarkastuksen taloudellisesta asianantumisesta. Se analysoi luottolaitosten taloudellista asemaa ja riskejä.

■ Företagsekonomiska avdelningen svarar för Finansinspektionens ekonomiska sakkunskap. Den analyserar kreditinstitutens ekonomiska ställning och risker.

■ The financial expertise of the Financial Supervision Authority is concentrated in the Financial Analysis Department. The department carries out analyses of the financial position and risks of credit institutions.

johtavien toimihenkilöiden omistuksista.

Tietojärjestelmä otetaan vaiheittain käyttöön sijoituspalveluyrityslain voimaantulon yhteydessä. Se antaa yleisölle, julkiselle sanalle ja alan ammattilaissille mahdollisuuden seurata ilmoitusvelvollisten ja heidän määräysvallassaan olevien yhteisöjen arvopaperiomistusta kauppaselvityksen jälkeen.

Rahoitusmarkkinoiden menettelytapoja valvotaan

Sopimus- ja markkinoinninvalvonta on tärkeä osa rahoitusmarkkinoiden menettelytapavalvontaa. Siihen kuuluu hyvän pankkitavan määrittäminen sopimussuhdeissa ja markkinoinnissa.

Ottolainauksessa käytettyjen sopimus-ehtojen valvonnan perustana on Rahoitustarkastuksen antama ohje talletussopimuksista. Antolainauksessa hyväntavan noudattamisen ennakkovalvonta perustuu luottolaitosten velvollisuuteen lähettää asiakassuhteissaan käyttämisenä sopimus-tien vakioehdot Rahoitustarkastukseen ennen niiden käytönnottoa. Sopimusehtojen valvonnassa selvitettiin vuonna 1995 erityiskäytävänä antolainaussopimusten erityisehtojen (covenants) soveltamista luottolaitosten eri asiakasryhmien. Myös panttilainauslaitosten soveltamat ehdot olivat erityisseurannan kohteina.

Markkinointikäytävänä käytiin keskustelua muun muassa rahoitusyhtiöiden kanssa. Rahoitustarkastus käsitteili myös asiakkaansuojaan liittyviä selvityspyyntöjä, joita tuli vuoden aikana yli 400. Juridista neuvontaa annettiin valvottavien asiakkaille noin 2 500 tapauksessa. Selvityspyyntöissä esitettiin tulleiden ongelmien ja selvityspyyntöihin annetuujen lausuntojen

fentlig, vilket hindrar missbruk av insider-information, skingrar misstankar om missbruk och ökar informationen om bolagens professionella investerares och ledande tjänstemäns innehav.

SIRE tas i bruk stevvis när lagen om värdepappersföretag träder i kraft. Systemet gör det lättare för allmänheten, massmedierna och de professionella inom branschen att bevakta anmälningsskyldigas värdepappersinnehav och innehavet hos de sammanslutningar som de har bestämt manderätt över.

Förfarandena på finansmarknaden övervakas

Tillsynen av avtal och marknadsföring är en viktig del av övervakningen av förfarandena på finansmarknaden. Finansinspektionen fastställer bland annat vad som avses med god banksed i avtalsförhållanden och marknadsföring.

Övervakningen av avtalsvillkoren för inläningen grundar sig på Finansinspektionens anvisning om depositionsavtal. Förhandsövervakningen av iaktagandet av god banksed i utlåningen baserar sig på kreditinstitutens skyldighet att tillställa Finansinspektionen standardvillkoren för sina kundavtal innan de tas i bruk. I samband med tillsynen av avtalsvillkoren utreddes 1995 särskilt bland annat tillämpningen av specialvillkor (covenants) i kreditavtal med kreditinstitutens olika kundgrupper. Också pantlåneinrättningarnas villkor var föremål för särskild bevakning.

Marknadsföringsfrågor diskuterades bl.a. med finansbolagen. Finansinspektionen behandlade också över 400 ansökningar om utredningar som gällde kund-

tion with the registration of book-entry securities in the clearing and settlement of stock exchange transactions.

Book-entry system participants were supervised by means of general, special and theme-related inspections. Theme-related inspections focused, in particular, on the clearing and settlement of book-entry securities.

Supervision of trading

In June steps were taken to explore the possibility of exploiting information systems in the prevention of insider dealing, and in cooperation with the Central Share Register of Finland Co-operative, the Finnish Association of Securities Dealers and issuers, development work began on an information system known as SIRE. Thanks to the system, it will no longer be necessary for issuers, brokers and other entities subject to disclosure requirements to effect the updating of manual registers, a procedure that has proven to be cumbersome and unreliable.

The system is aimed at making trading a public activity, which should not only act as a constraint on abuse of insider information but should also dispel doubt concerning abuses and increase the availability of information on the holdings of companies' investment service professionals and key personnel.

The information system will be introduced in stages in connection with the coming into force of the investment services-related legislation. The public, the press and professionals in the field will thus have an opportunity to monitor, after completion of the settlement process, the

perusteella on laadittu lähinnä luotonottoon ja vakuudenantoon liittyviä ns. mallivastauksia, joihin on kiteytetty Rahoitustarkastuksen näkemys hyvästä pankkitausta eri tilanteissa. Selvityspyyntöjen vähentämisen vuoksi markkinoinnin- ja kilpailunvalvontaa on voitu lisätä.

Kilpailunvalvontaa Rahoitustarkastus kehitti yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa. Käsitellyistä kilpailukysymyksistä merkittävimmät liittyivät Polt-sopimukseen (Pankkien on line -tietoliikenneverkko) ja käteisautomaattiyhdistyötä koskevaan sopimukseen.

Markkinoinninvalvonnan painopistettä on siirretty jälkkäkäteisestä yksittäistapauksiin kohdistuvasta markkinoinninvalvontasta ennakovaan ja ajantassaiseen sekä yleisempään menettelytapoihin kohdistuvaan valvontaan. Markkinoinninvalvonnan tehostamiseksi ja riittävän sekä oikeaaikaisen tiedon saannin varmistamiseksi suurimpien kotimaisten pankkiryhmiä kanssa keskusteltiin markkinoinninvalvonnan uusista menettelytavoista.

Pankkien asiakkaiden ohjaamiseksi Rahoitustarkastus julkaisi 1995 kaksi esitetä, joissa selvitetään viranomaisten työnjakoa. Niissä neuvotaan, kenen puoleen käännytä pankkiongelmien ratkomiseksi ja mitä tulee tietää valuutan tai ulkomaisen omaisuuden ostosta tai myynnistä.

Kannanottoja-sarjassa julkaistiin yhteenveto luottolaitoksille sallitusta liiketoiminnasta.

Rahanpesun tutkinta tehostui merkittävästi

Rahanpesun vastaisen toiminnan kaksi päälinja ovat ennaltaehkäisy ja rikostutkinta. Viranomaisten työnjaon mukaan

skyddet. Juridisk rådgivning gavs till till-synsobjektens kunder i 2500 fall. Utifrån de problem som kom fram i kundernas brev med begäran om utredning och de utlåtanden som kunderna fick till svar har Finansinspektionen utarbetat s.k. modellsvar främst beträffande upplåning och ställande av säkerheter. I modellsvaren ger Finansinspektionen sin syn på god banksed i olika situationer. Då antalet ansökningar om utredningar har minskat har Finansinspektionen kunnat utöka tillsynen av marknadsföring och konkurrens.

Finansinspektionen utvecklade konkurrensövervakningen i samarbete med andra myndigheter. Av konkurrensfrågorna härförde sig de viktigaste till det s.k. Poltavtalet (bankernas on-line kommunikationsnät) och till avtalet om kontantautomatsamarbete.

Från marknadsföringsstillsyn i efterhand i enstaka fall har Finansinspektionen mer och mer övergått till en föregrifande och allmännare tillsyn av förfarandena i realtid. I syfte att effektivera marknadsföringsstillsynen och säkerställa tillgången till tillräcklig information i rätt tid fördes diskussioner med de största finländska bankgrupperna om nya metoder vid marknadsföringsstillsynen.

För att vägleda bankernas kunder publicerade Finansinspektionen 1995 två broschyrer som klargör arbetsfördelningen mellan olika myndigheter. Broschyrenna ger råd om vart man skall vända sig för att få hjälp med sina bankproblem och informerar om köp och försäljning av utländsk valuta och egendom utomlands.

I serien Ställningstaganden publicerades ett sammandrag av vilka typer av affärssverksamhet som är tillåtna för kreditinstitut.

security holdings of entities subject to disclosure requirements and entities that they control.

Supervision of financial market procedures

Supervision of contracts and marketing constitutes an essential part of the oversight of financial market procedures. This also includes the definition of what is sound banking practice in contractual relations and marketing.

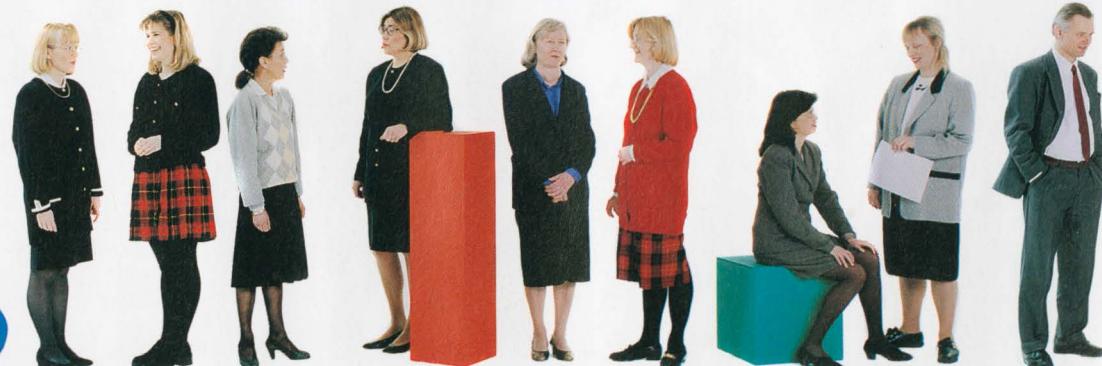
Supervision of contractual terms for deposits is based on the Financial Supervision Authority's guideline on deposit agreements. Prudential supervision of compliance with sound banking practice in connection with lending is based on credit institutions' obligation to submit their standard customer contract terms to the Financial Supervision Authority for inspection prior to introduction. In connection with the supervision of contractual terms, special issues under investigation in 1995 were the application of covenants to loan agreements with different categories of credit institution customers. Terms applied by pawnshops were also subject to special monitoring.

Marketing was discussed, inter alia, with finance companies. The Financial Supervision Authority also handled investigation requests associated with customer protection; more than 400 requests were received during the year under review.

Legal advice was given to supervised entities' customers in about 2,500 cases. The problems turned up in the investigation requests and the opinions given in re-

■ Oikeudellinen osasto vastaa rahoitusmarkkinoiden säännöstelyistä sekä lupa- ja lausuntoasioiden valmistelusta. Se myös osallistuu valvottavia koskevan lainvalmistelujen kehittämistyöhön. Osasto on vastuussa myös Rahoitustarkastuksen asiakkaantuojien ja kilpailunvalvonnasta (menettely-tapavalvonta).

■ Rättsavdelningen svarar för tolkningen av finansmarknads-

Rahoitustarkastus keskittyy ennalta ehkäisevään työhön, joka tukee ja auttaa valtavien rahanpesun vastaista toimintaa.

Nämä se pyrkii estämään rikollisen rahan tunkeutumisen suomalaiseen pankkijärjestelmään.

Vuonna 1995 Rahoitustarkastus teki rahanpesuun liittyviä tarkastuksia viidessä eri luottolaitoksessa. Rahanpesuilmotukset tuli Rahoitustarkastukselle 271. Niistä 104 ilmoitettiin keskusrikospoliisiin rahanpesuryhmälle.

Vuonna 1995 otettiin käyttöön rahanpesuilmotusten rekisteriohjelma, joka auttaa huomattavasti epäilyjen tutkinnassa.

Rahoitustarkastus on mukana kansainvälisen rahanpesun vastaisissa FATF- (Financial Action Task Force) ja EGMONT-työryhmässä. Se teki vuonna 1995 aloitteita muun muassa uusien sähköisten maksimismuotojen tutkimiseksi.

Kansainvälinen yhteistyö

Vuoden 1995 alussa Suomesta tuli Euroopan unionin jäsen, ja puoli vuotta kestänyt tarkkailijajäsenyys vaihtui asioiden käsittelyyn täysivaltaisena jäsenenä unionin eri elimissä.

Kotivaltio vastaa valvonnasta Euroopan unionin toisen pankkidirektiivin mukaan Euroopan talousalueella toimivan luottolaitoksen ulkomaisen sivukonttorin valvonnasta vastaa luottolaitoksen kotivaltion viranomainen. Tätä varten Rahoitustarkastus selvitti Rahoitustarkastuksen ja Bank of Englandin valvontanormiston ja -menetelmien erot, jotka eivät olleet merkittäviä. Valvontatyön tehostamiseksi Rahoitustarkastuksessa on laadittu

Undersökningen av penningtvätt effektiverades betydligt

De två viktigaste verksamhetslinjerna för att förhindra penningtvätt är preventiv verksamhet och brottsundersökning. Enligt myndigheternas arbetsfördelning koncentrerar sig Finansinspektionen på preventiv verksamhet, som stöder och hjälper tillstyrnobjekten att bekämpa penningtvätt. På det sättet försöker Finansinspektionen hindra brottslig användning av det finländska banksystemet.

Finansinspektionen gjorde 1995 inspektioner som gällde penningtvätt i fem kreditinstitut. Om misstänkta fall av penningtvätt fick Finansinspektionen 271 anmälningar, av vilka 104 rapporterades till centralkriminalpolisens grupp för penningtvätt.

Ett program för registrering av penningtvätt togs i bruk 1995. Programmet gör det betydligt lättare att undersöka misstänkta fall.

Finansinspektionen är medlem i de internationella FATF- (Financial Action Task Force) och EGMONT-arbetsgrupperna, som bekämpar penningtvätt. År 1995 togs initiativ bl.a. till undersökning av nya former av elektroniska betalningar.

Internationellt samarbete

Finland blev medlem i Europeiska unionen vid ingången av 1995, vilket innebar att Finland, som haft observatörsställning sedan juli 1994, fick börja delta i behandlingen av olika ärenden som fullständigt medlem.

■ response led to the drawing up of so-called model replies, which concern mainly borrowing and posting of collateral and which crystallize the Financial Supervision Authority's conception of sound banking practice in different situations. A decline in investigation requests has made it possible to upgrade the supervision of marketing and competition.

The Financial Supervision Authority worked with other authorities on the development of supervision of competition. Of all the issues related to competition, the most important ones dealt with an agreement known as Polt (banks' on-line communications network) and an agreement on cooperation in connection with cash dispensers.

The focus of marketing supervision has been shifted from ex-post supervision of individual cases towards more general ex ante supervision of procedures on a real-time basis. In an attempt to make such supervision more efficient and to ensure access to adequate and timely information, discussions were conducted with major domestic banking groups on new methods applicable to the supervision of marketing.

In an effort to provide helpful information to bank customers, the Financial Supervision Authority in 1995 published two brochures dealing with the division of responsibility between the different authorities. The brochures advise the customer to turn to the appropriate authority for solutions to his banking problems and inform him as to the purchase or sale of foreign currency or property abroad.

The Financial Supervision Authority's published "Opinions" series included a summary of acceptable business activities for credit institutions.

lagstiftningen och för beredningen av tillståndsärenden och utlåtanden. Den deltar också i det lagberednings- och utvecklingsarbete som gäller tillstyrnobjekten. Avdelningen svarar dessutom för Finansinspektionens kundskydds- och konkurrensövervakning (procedurövervakning).

■ The Legal Department is responsible for interpretation of the financial markets legislation and preparation of matters related to authorizations and opinions. It also participates in the drafting and development of legislation governing the supervised entities. In addition, it is responsible for the supervision of customer protection and competition performed by the Financial Supervision Authority (supervision of financial market procedures).

tarkastuskäsikirja, jota käytetään suomalaisten pankkien EU-alueella olevien sivukontorien tarkastuksissa.

Rahoitustarkastus jatkoi neuvotteluja ulkomaisten valvontaviranomaisten kanssa sopiakseen toisen pankkidirektiivin mukaisesta valvontakäytännöstä kotivaltion ja isäntävaltion välillä. Vuoden aikana allekirjoitettiin valvontapöytäkirja Saksan ja Viron kanssa. Alankomaiden kanssa neuvottelun valvontapöytäkirjan allekirjoitus siirtyi vuoden 1996 alkuun. Valvonta-pöytäkirjat on jo aikaisemmin laadittu Ison-Britannian, Ruotsin, Norjan, Tanskan, Islannin, Ranskan ja Luxemburgin kanssa.

Ison-Britannian arvopaperi- ja sijoitus-toimintaa valvovan viranomaisen (Securities and Investment Board) kanssa aloitettiin neuvottelut tarkentavan valvontapöytäkirjan laatimisesta. Siinä sovitaan tietojen vaihdosta viranomaisten kesken niiden suomalaisten luottolaitosten osalta, jotka harjoittavat sijoitustoimintaa Isossa-Britanniassa.

EU lisänyt kansainvälistä yhteistyötä

Rahoitustarkastus osallistui komission pankkialan neuvoo-antavan komitean ja arvopaperimarkkinavalvojen komitean työhön sekä Euroopan rahapoliittisen instituutin (EMI) rahoitusvalvonnan alakomitean työhön. Rahoitustarkastuksella oli edustajat myös useissa rahoitus- ja pääomamarkkinoita käsittelyssä ministeerineuvoston, komission ja EMI:n alaisissa työryhmissä.

Rahoitustarkastus osallistui myös kotimaiseen EU-valmistelutyöhön. Jäsenysneuvottelujen jälkeen perustettu EU-asioiden komitea määritti Suomen

Hemlandet ansvarar för tillsynen

Enligt EU:s andra banksamordningsdirektiv ansvarar hemlandets behöriga myndigheter för tillsynen av ett kreditinstitut som är verksamt i en EES-stat. Därför utredde Finansinspektionen på vilka punkter de tillsynsnormer och tillsynsmetoder som tillämpas av Finansinspektionen skiljer sig från dem som Englands centralbank tillämpar. Skillnaderna var inte betydande. För att effektivera tillsynsarbete utarbetade Finansinspektionen en tillsynshandbok, som skall användas vid inspekioner av finländska bankers filialer inom EU.

Finansinspektionen fortsatte förhandlingarna med utländska tillsynsmyndigheter om att precisera tillsynspraxis mellan hemlandet och värdlandet enligt det andra banksamordningsdirektivet. Avisksförklaringar undertecknades under året med Tyskland och Estland. Undertecknandet av en avisksförklaring som förhandlats fram med Nederländerna sköts fram till början av 1996. Finansinspektionen har tidigare tecknat avisksförklaringar med Storbritannien, Sverige, Norge, Danmark, Island, Frankrike och Luxemburg.

Med den myndighet i Storbritannien som övervakar värdepappers- och investeringsverksamheten (Securities and Investment Board) inleddes förhandlingar för att få till stånd en preciserad avisksförklaring. I den avtalas om utbyte av information mellan myndigheterna om de finländska kreditinstitut som bedriver investeringsverksamhet i Storbritannien.

Ökat internationellt samarbete på grund av EU-medlemskapet

Finansinspektionen deltog i arbetet i kom-

Significant progress in the investigation of money laundering

Activities aimed at the prevention of money laundering can be broken down into two main areas: prevention and crime investigation. According to the division of responsibility between the authorities, the Financial Supervision Authority focuses on preventive work, giving aid and support to supervised entities in countering money laundering. In this way it seeks to prevent criminal money from entering the Finnish banking system.

In 1995 the Financial Supervision Authority performed inspections concerning money laundering in five different credit institutions. Moreover, the Financial Supervision Authority was notified of 271 cases involving money laundering, of which 104 were reported to the money laundering department of the Central Criminal Police.

1995 also saw the introduction of a programme for registering money laundering reports, which has proved to be a useful tool in the investigation of suspicious cases.

The Financial Supervision Authority participates in the FATF (Financial Action Task Force) and EGMONT working groups engaged in preventing international money laundering. In 1995 it took initiatives, inter alia, in the study of new electronic forms of payment.

International cooperation

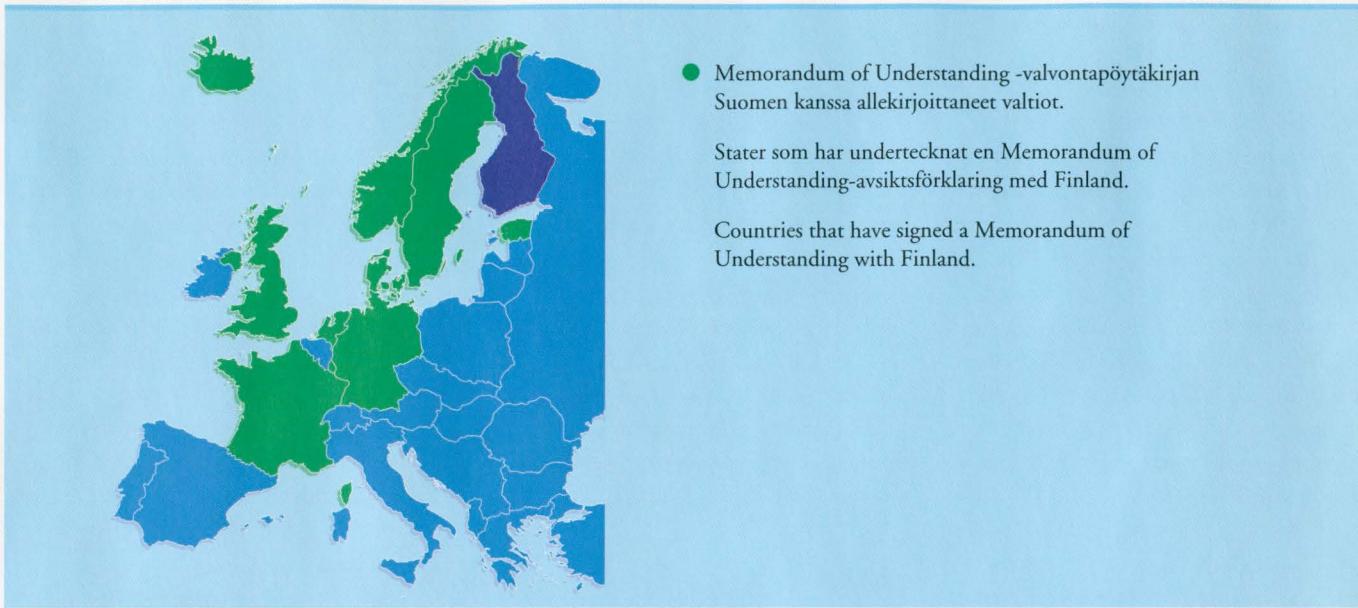
At the beginning of 1995, with its entry into the European Union, Finland's status changed from that of observer, which had

■ Pääomamarkkinanosasto valvoo arvopaperi- ja johdannaismarkkinoita ja hoitaa näihin liittyvää tarkastustoimintaa.

■ Kapitalmarknadsavdelningen övervakar värdepappers- och derivatmarknaden och sörjer för inspekionsverksamheten i anslutning till dessa.

■ The Capital Market Department supervises the securities and derivatives markets and carries out inspections related to these markets.

- Memorandum of Understanding -valvontapöytäkirjan Suomen kanssa allekirjoittaneet valtiot.

Stater som har undertecknat en Memorandum of Understanding-avsiksförklaring med Finland.

Countries that have signed a Memorandum of Understanding with Finland.

kannan erilaisissa unioniin liittyvissä kysymyksissä ja tuki Suomen edustajien osallistumista EU-työskentelyyn. Rahotustarkastus oli mukana komitean rahoituspalveluja ja pääoman liikkeitä käsittelevän valmisteluaoksen työssä.

Vuoden 1995 aikana EU hyväksyi ns. BCCI- eli valvontadirektiivin sekä kaksi teknistä muutosta direktiiviin luottolaitosten vakavaraisuussuhteesta.

Valvontadirektiivi selkeyttää useassa eri maassa toimivan luottolaitoskonsernin valvontavastuita. Sen säännökset määrittelivät luottolaitoksen yhtiöryhmän rakenteelle asetetut vaatimukset, pääkonttorin ja säätömääräisen kotipaikan sijainnin, luottamuksellisten tietojen vaihdon viranomaisten välillä ja tilintarkastajien velvollisuuden ilmoittaa valvontaviranomaisille esille tulleesta lainvastaisesta toiminnasta.

Direktiivi on saatettava voimaan jäsenval-

missionens rådgivande bankkommitté och i kommittén för tillsyn av värdepappersmarknaden samt i Europeiska monetära institutets (EMI) underkommitté för banktillsyn. Dessutom hade Finansinspektionen representanter i flera arbetsgrupper som behandlade finans- och kapitalmarknaderna och som var underställda ministerrådet, kommissionen eller EMI.

Finansinspektionen deltog också i EU-beredningsarbetet i Finland. Kommittén för EU-ärenden, som hade inrättats efter EU-medlemsförhandlingarna, hade till uppgift att tjäna den finländska positionsbildningen i olika EU-ärenden och stödja de finländska representanternas deltagande i EU-arbetet. Finansinspektionen medverkade i de av kommitténs beredningssektioner som beredde frågor om finansiella tjänster och kapitalrörelser.

Det s.k. BCCI-direktivet, dvs. tillsyns-

obtained for six months, to full participation in the handling of matters in various EU organs.

Home state responsible for supervision

Under the Second Banking Coordination Directive, the responsibility for supervision of foreign branches of a credit institution operating within the EEA has been assigned to the credit institution's home-state authorities. For this purpose, the Financial Supervision Authority made a study of how its supervisory norms and methods differed from those applied by the Bank of England; the differences discovered were not significant. In an effort to make supervisory work more efficient, the Financial Supervision Authority drafted an inspection manual for use in auditing Finnish banks' branches with opera-

tioissa kesäkuun 1996 loppuun mennessä.

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismainen yhteistyö jatkui tiiviinä. Toukokuussa järjestettiin Helsingissä suomalais-ruotsalainen seminaari ajankohtaisista asiakaansuojaan liittyvistä kysymyksistä. Kesäkuussa pidettiin Kerimällä vuosittainen valvontakokous. Ensimmäistä kertaa yhdessä vakutustarkastuksen kanssa pidetty kokous oli samalla 70-vuotisen pohjoismaisen valvontayhteistyön juhlakokous. Kokouksen pääaiheena oli pohjoismainen valvontayhteistyö ja sen muodot tulevaisuudessa.

Pohjoismaiset arvopaperimarkkinoiden valvojat järjestivät vuosittaisen tapaamisen lokakuussa Helsingissä. Hallinnollisten asioiden työryhmän kokouksissa käsiteltiin mm. koulutusta ja viestintää.

Pankkivalvontatyöryhmä kokoontui syksyllä vuosittaiseen tapaamiseensa keskustelemaan kotivaltiovalvonnan periaatteista. Koulutusyhteistyötä valvontaviranomaiset lisäsivät järjestämällä kursseja, joihin kutsutiin mukaan edustajia pohjoismaisista sisarorganisaatioista.

Muu kansainvälinen yhteistyö
Eurooppalaisiin kollegoihin on solmittu hyödyllisiä kontakteja säännöllisissä koukuksissa sekä henkilökohtaissä tapaamisissa. Myös suorat markkinaosapuolten yhteydenotot ovat lisääntyneet. Suomen rahoitusmarkkinoista ja niiden valvonnasta kysytään entistä useammin. Kansainvälisen toiminnan lisääntymisen myötä Rahoitustarkastukseen perustettiin vuoden alkupuolella kansainvälisen asioiden koordinaattorin toimi.

Venäjän keskuspankin pankkivalvontaviranomaiset vierailivat Rahoitustarkas-

direktivet och två tekniska ändringar av direktivet om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut antogs 1995.

Tillsynsdirektivet klargör tillsynsansvar när det gäller kreditinstitutskoncerner med verksamhet i flera olika länder. Direktivet fastställer kraven på strukturen hos en sådan koncern, på dess huvudkontor och stadgeenliga sätte, utbyte av konfidentiell information mellan myndigheter och revisorernas skyldighet att meddela de behöriga myndigheterna om lagstridig verksamhet som kommit till deras kännedom. Direktivet skall införas i medlemsstaterna före utgången av juni 1996.

Nordiskt samarbete

Det nordiska samarbetet var intensivt också 1995. I maj arrangerades i Helsingfors ett finsk-svenskt seminarium om aktuella frågor i samband med kundskyddet. I juni gick det årligen återkommande tillsynsmötet av stapeln i Kerimäki. Mötet, som för första gången hölls tillsammans med försäkringsinspektionen, var samtidigt ett jubileumsmöte för att fira 70 år av nordiskt tillsynssamarbete. Mötets huvudtema var det nordiska tillsynssamarbetet och dess framtida former.

De nordiska myndigheterna för tillsyn av värdepappersmarknaden höll sitt årliga möte i Helsingfors i augusti. Arbetsgruppen för administrativa ärenden behandlade bl.a. utbildning och kommunikation.

Banktillsynsarbetsgruppen samlades på hösten till sin årliga sammankomst för att diskutera principerna om hemlandstillsyn. Tillsynsmyndigheterna ökade sitt utbildningssamarbete genom att arrangera kurser och till dem bjuda in representanter från de nordiska systerorganisationerna.

tions in the EU area.

The Financial Supervision Authority continued negotiations with foreign supervisory authorities in order to reach agreement on supervisory practices between home-state and host-state authorities, as required by the Second Banking Coordination Directive. During the year under review, memoranda of understanding were signed with Germany and Estonia. The signing of a memorandum of understanding negotiated with the Netherlands was postponed until early 1996. Memoranda of understanding with the United Kingdom, Sweden, Norway, Denmark, Iceland, France and Luxembourg have already been signed.

Negotiations were opened with the Securities and Investment Board, a UK authority supervising securities and investment business, with a view to drafting a more specific memorandum of understanding. The aim is to agree on the exchange of information between the authorities in respect of Finnish credit institutions which conduct investment business in the United Kingdom.

EU membership increased international cooperation

During the year under review, the Financial Supervision Authority participated in the work of the Banking Advisory Committee and High Level Securities Supervisors Committee of the European Commission and the Banking Supervisory Subcommittee of the European Monetary Institute (EMI). In addition, the Financial Supervision Authority was represented on several EU Council, European Commission and EMI working groups studying the financial and capital markets.

■ Viestintäysikön tehtäviä ovat tiedotus ja henkilöstön koulutuksen koordinointi. Johtajan esikuntaan kuuluvat johtajan sihteeri, sisäinen tarkastus, johtokunnan neuvonantaja, hallintoasiantuntija ja kansainvälisen asioiden koordinaattori.

■ Kommunikationsenheten koordinerar informationen och utbildningen av personalen. Till direkturens stab hör direkturens sekreterare, den interna revisionen, direktionens rådgivare, en administrativ expert och koordinator för internationella ärenden.

■ The Communications unit is responsible for information services and coordination of personnel training. The Director General's staff comprises a secretary, the internal audit group, an adviser to the Board, an administrator specialist and an international affairs coordinator.

Til våre nordiske tilsynsvenner! Kredittilynet takker for godt samarbeide i 70 år.
Kerimäki 1995

- Norjan rahoitusvalvontaviranomainen Kredittilynet lahjoitti Rahoitustarkastukselle pilapiirroksen pohjoismaisen valvontayhteistyön 70-vuotisjuhlakokouksessa.
- Den norska finanstillsynsmyndigheten Kredittilynet överlämnade en karikatyr till Finansinspektionen på jubileumsmötet som hölls för att fira 70 år av nordiskt tillsynssamarbete.
- This cartoon was given to the Financial Supervision Authority as a present by Norway's Financial Supervision Authority Kredittilynet on the occasion of the 70th anniversary meeting for Nordic supervisory cooperation.

The Financial Supervision Authority also took part in EU-related preparatory work in Finland. The Committee of the Secretaries General, established after membership negotiations, defined the Finnish position on various EU-related questions and provided support for Finland's representatives in the work of the EU. Furthermore, the Financial Supervision Authority participated in the Committee's preparatory subcommittee dealing with financial services and capital movements.

During the year under review, the so-called post-BCCI Directive on prudential supervision and two technical amendments to the Solvency Ratio Directive were adopted by the EU. The post-BCCI Directive increases the transparency of supervisory responsibilities in connection with financial conglomerates operating in several different countries. The Directive specifies the requirements for the structure of such a conglomerate, the location of its head office and statutory domicile, exchange of confidential information between the authorities concerned and the auditors' obligation to notify the supervisory authorities of unlawful activities that come to their knowledge. Member states must make the Directive effective by the end of June 1996.

tukcessa maaliskuussa. Vierailun aikana keskusteltiin Suomen ja Venäjän pankkilaissaädännöstä sekä käytännön pankkipolvontaan liittyvistä yksityiskohdistista.

Rahoitustarkastus suunnitteli ja toteutti Suomen Pankin kanssa yhteistyössä Venäjällä pidetyn viikon mittaisen pankkivalvontaseminaarin. Lisäksi Rahoitustarkastuksen asiantuntijat osallistuivat Kansainväisen valuuttarahaston projektihin Bulgariassa ja Virossa.

Yhdysvaltain pankkivalvontaviranomaisten edustajat (Federal Reserve Bank of Chicago) vierailivat Rahoitustarkastuksessa elokuussa. Seminaarissa keskusteltiin Yhdysvalloissa toimivien ulkomaisten pankkien sivukonttorien valvonnasta sekä siitä, miten yhteistyötä Suomen ja Yhdysvaltojen pankkivalvojen välillä on mahdollista kehittää.

Luxemburgin rahoitusvalvontaviranomaiselle (Institut Monétaire Luxembourgeois) esiteltiin elokuussa luottolaitosten taloudellisen tilan seurantaan käytettyä sovelluksia ja sovellusten tuottamiseen käytettyjä menetelmiä.

Övrigt internationellt samarbete

Nyttiga kontakter har knutits till europeiska kolleger vid regelbundna möten och personliga sammanträffanden. Också de direkta kontakterna med marknadspartnerna har ökat. Finansinspektionen får allt oftare frågor om den finländska finansmarknaden och tillsynen av den. På grund av den ökade internationella verksamheten inrättade Finansinspektionen i början av året en tjänst som koordinator för internationella ärenden.

Den ryska centralbankens banktillsynsmyndigheter besökte Finansinspektionen i mars. Under besöket diskuterades banklagstiftningen i Finland och Ryssland liksom också det praktiska banktillsynsarbetet.

Finansinspektionen arrangerade till sammans med Finlands Bank ett en veckas banktillsynsseminarium i Ryssland. Dessutom deltog sakkunniga vid Finansinspektionen i Internationella valutafondens utbildningsprojekt i Bulgarien och Estland.

Nordic cooperation

Close cooperation continued between the Nordic supervisory authorities. In May, a Finnish-Swedish seminar was held in Helsinki on topical issues concerning customer protection. In June, Kerimäki was the venue for the Nordic supervisory authorities' annual meeting. This meeting, for the first time held with insurance supervisors, also commemorated the 70th anniversary of Nordic supervisory cooperation. The main theme of the meeting was Nordic supervisory cooperation and its future framework.

Nordic securities supervisors held their annual meeting in Helsinki in October. In that connection, the working group on administrative matters discussed, inter alia, training and communication.

In the autumn, the banking supervision group convened for its annual gathering to consider the principles of home-state supervision. The supervisory authorities focused increasingly on training cooperation by organizing courses to which representatives from Nordic sister organizations

Representanter för Förenta Staternas banktillsynsmyndigheter från Federal Reserve Bank of Chicago besökte Finansinspektionen i augusti. Under seminariet diskuterades tillsynen av de utländska bankernas filialer i Förenta Staterna och möjligheterna att utveckla samarbetet mellan banktillsynsmyndigheterna i Finland och Förenta Staterna.

För Luxemburgs finanstillsynsmyndigheter (Institut Monétaire Luxembourgeois) presenterade Finansinspektionen i augusti de system som används för bevakningen av kreditinstitutens ekonomiska ställning och metoderna för att utarbeta dessa.

were invited.

Other international cooperation

Useful contacts have been established with European colleagues through regular meetings and personal contacts. Direct contacts among market participants have also increased, and the concerns raised have increasingly focused on the Finnish financial markets and their supervision. Increased international cooperation made it necessary for the Financial Supervision Authority to establish the post of an international affairs coordinator in the early months of the year.

The banking supervisory authorities of the Russian central bank visited the Financial Supervision Authority in March. During the visit, discussions were held on both Finnish and Russian banking legislation as well as on practical banking supervision.

The Financial Supervision Authority

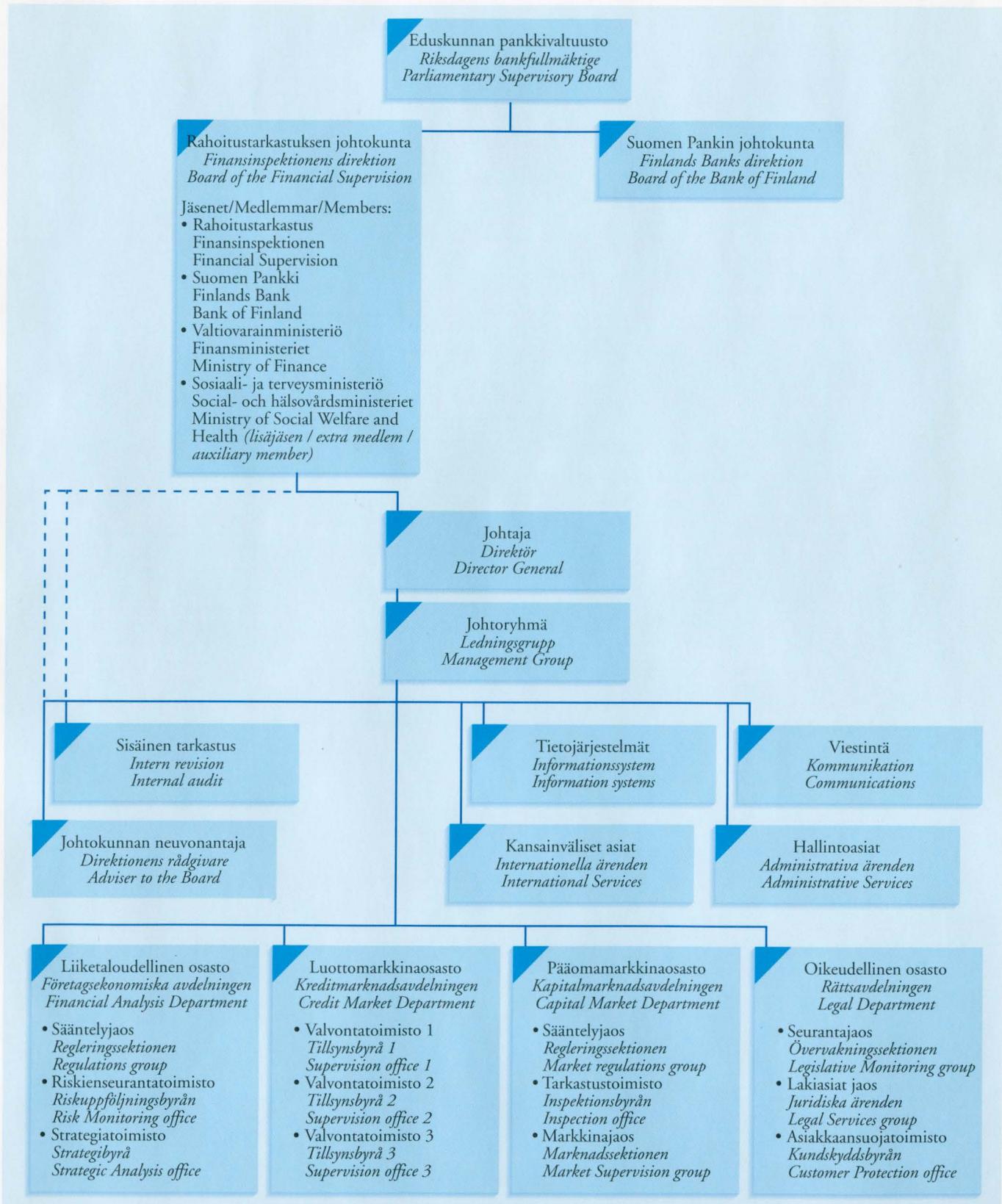
planned and implemented in cooperation with the Bank of Finland a one-week banking supervision seminar in Russia. In addition, experts of the Financial Supervision Authority participated in projects organized by the International Monetary Fund in Bulgaria and Estonia.

US banking supervision representatives from the Federal Reserve Bank of Chicago paid a visit to the Financial Supervision Authority in August. The meetings held in that connection dealt with the supervision of foreign banks' branches operating in the United States and the possibilities of developing cooperation between Finnish and US banking supervisors.

In August, representatives of the Luxembourg financial supervision authority, Institut Monétaire Luxembourgeois, were briefed on Finnish methods for monitoring the financial standing of credit institutions and on the means of developing such methods.

ORGANISAATIO

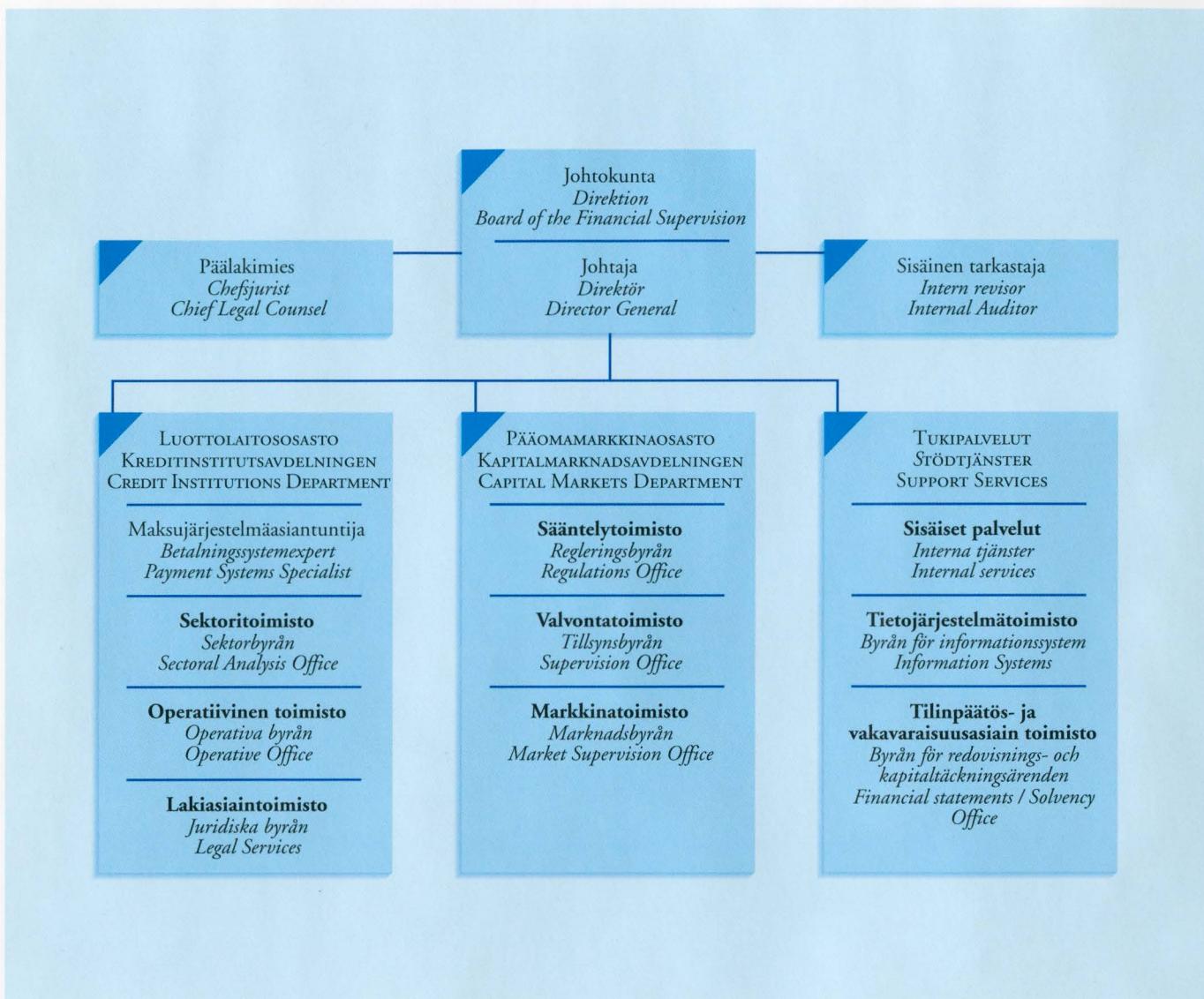
Organisation • Organization

Rahoitustarkastuksen organisaatio 1.6.1996 alkaen

Finansinspektionens organisation fr.o.m. 1.6.1996

Organization of the Financial Supervision Authority as of 1 June 1996

LAINSÄÄDÄNNÖN KEHITYS

Utveckling av lagstiftningen • Legislative developments

Luottolaitostoiminnasta 30.12.1993 annettuun lakiin tehtiin vuonna 1995 useita muutoksia. Myös ulkomaisten luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa annettua lakia ja Valtion vakuusrahastosta annettua lakia muutettiin.

Heinäkuun alussa voimaan tulleilla muutoksilla luottolaitostoiminnasta annetun lain vakuusrahastoja koskeviin kohtiin lisättiin tallettajien suojaa koskevia säännöksiä. Lisäysten syynä olivat talletusten vakuusjärjestelmää annetut Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin velvoittavat määräykset. Säännökset koskevat muun muassa sitä, milloin vakuusrahasto on korvaus- ja maksuvelvollinen ja milloin ulkomaisten luottolaitosten sivukonttoreiden vapaaehtoista talletusten lisäsuojaa käytetään. Myös säännöksiä talletussuojan vientikielosta ja tiedotusvelvollisuudesta lisättiin.

Joulukuussa tehdyt valuuttalain ja luottolaitostoimintalain muutokset siirsiivät valuutariskiliimiittien asettamisen Suomen Pankilta Rahoitustarkastukselle. Muutokset tulivat voimaan vuoden 1996 alusta.

Vuoden lopulla muutettiin luottolaitostoiminnasta annettua lakia, liikepankkilakia, säästöpankkilakia ja lakia säästöpankin muuttamisesta osakeyhtiömuotoiseksi pankiksi. Uudistukset tulivat voimaan vuoden 1996 alusta, ja ne muuttivat säästöpankkien keskusrahalaitsota koskevia säännöksiä siten, että säästöpankkiosakeyhtiö voi toimia säästöpankkien keskusrahalaitsena. Muutostarve johtui säästöpankkien keskusrahalaitospalvelujen uudelleenjärjestelyjä koskevasta hankkeesta, jossa Aktia Säästöpankki Oy toimii säästöpankkien uutena keskusrahalaitsenkseen.

Arvo-osuuusjärjestelmää annettua lakia ja arvo-osuustilestä annettua lakia muutettiin 15. joulukuuta 1995 siten, että ne vastaanottavat joukkovelkakirjamarkkinoilla ja valtion lainanotossa viime vuosina tapahtuneita muutoksia. Muutokset koskivat mm. sitä, miten joukkovelkakirjalaina voi-

kreditinstitutslagen av den 30 december 1993 gjordes flera ändringar 1995. Också lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland och lagen om statens säkerhetsfond ändrades under året.

Genom de ändringar av kreditinstitutslagen som trädde i kraft den 1 juli fogades till stadgandena om säkerhetsfonder bestämmelser om skydd för deponenter. Ändringarna föranledes av de förpliktande bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv om systemet för garanti av insättningar. Stadgandena gällde bl.a. när säkerhetsfonderna är ersättnings- och betalningsskyldiga och när de utländska kreditinstitutens filialers frivilliga kompletterande skydd för depositioner skall användas. Till lagen fogades också stadganden om förbud mot export av depositionsskydd samt om informationsskyldighet.

Genom ändringarna av valutlagen och kreditinstitutslagen i december överfördes rätten att uppställa limiter för valutakursriskerna från Finlands Bank till Finansinspektionen. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 1996.

I slutet av året ändrades kreditinstitutslagen, affärsbankslagen, sparbankslagen och lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform. Ändringarna trädde i kraft den 1 januari 1996 och innebar att ett sparbanksaktiebolag kan fungera som centralt finansiellt institut för sparbankerna. Ändringsbehovet föranledes av projektet att Aktia Sparbank Ab skulle bli sparbankernas nya centrala finansiella institut.

Lagen om värdeandelssystemet och lagen om värdeandelsskonton ändrades den 15 december för att motsvara de förändringar som under de senaste åren skett på masskuldebrevsmarknaden och i statens upplåning. Ändringarna gällde bland annat möjligheterna att frivilligt ansluta masskuldebrevslån till värdeandelssystemet. Genom vissa ändringar av bestämmelserna om förvaltarregister blev det

The Credit Institutions Act of 30 December 1993 was amended several times in 1995. Amendments were also made to the Act on Foreign Credit and Financial Institutions in Finland and to the Act on the Government Guarantee Fund.

The amendments to the Credit Institutions Act that entered into force at the beginning of July added provisions on deposit protection to the sections of the Act concerning guarantee funds. These additions were made in order to implement the binding provisions of the Directive of the European Parliament and the Council of the European Union on deposit-guarantee schemes. The provisions concern matters such as when a guarantee fund becomes liable for compensation or payment and when branches of foreign credit institutions can apply the voluntary extra protection of deposits. Provisions were also added concerning the 'export ban' on deposit protection and the obligation to provide information.

The responsibility for imposing foreign exchange risk limits was transferred from the Bank of Finland to the Financial Supervision Authority by means of amendments that were made to the Foreign Exchange Act and the Credit Institutions Act in December. The amendments entered into force at the beginning of 1996.

Towards the end of the year, amendments were made to the Credit Institutions Act, the Commercial Bank Act, the Savings Bank Act and the Act on the Conversion of Savings Banks into Limited Banks. These amendments, which entered into force at the beginning of 1996, changed the provisions concerning the central financial institution of the savings banks so that a limited liability savings bank may act in that capacity. The need to amend the legislation was based on the savings banks' plan to reorganize the services provided by their central financial institution. According to the plan, Aktia Savings Bank Ltd is to act as the new

daan liittää vapaaehtoisesti arvo-osuuksijärjestelmään. Lisäksi ulkomaisten sijoittajien mahdollisuksia hankkia arvo-osuuksijärjestelmään liitettäviä joukkovelkakirjoja helpotettiin hallintarekisteröinnin sääntelyä koskeville muutoksilla.

Vuoden 1996 alussa tuli voimaan arvo-paperimarkkinalain muutos, jonka muukaan Rahoitustarkastus hyväksyy leimaverolaisissa tarkoitettujen leimaverosta vapaiden repo- eli takaisinostosopimusten ehdot. Muutos liittyy leimaverolain uudistukseen, jolla tiettyt edellytykset täytyvät takaisinostosopimukset ovat leimaveroista vapaat.

Korkolain muutokset tulivat voimaan toukokuun alusta, jolloin muun muassa luovuttiin kiinteästä 16 prosentin viivästyskorosta. Viivästyskorko määritellään muutoksen jälkeen siten, että luottosuheteeseen sovellettavaan korkokantaan lisätään neljä prosenttiyksikköä. Niihin luottoihin, joissa ei ole sovittu maksettavaksi korkoa luottojalta, sovelletaan viivästyskoron viitekorkona Suomen Pankin laskemaa ja ilmoittamaa kolmen kuukauden markkinakorona vuosikesiarvoa. Korkolain uudet viivästyskorkosäännökset ovat pakottavia kuluttajan hyväksi myös pankin ja kuluttajan välisessä velkasuhteessa.

Osallistuminen lainsääädäntähankkeisiin aktiivista

Rahoitustarkastus on osallistunut luottolaitostoiminnasta annetun lain ja Rahoitustarkustuslain muutoksia valmistelevan valtiovarainministeriön työryhmän työskentelyyn. Työryhmä laati ehdotuksen hallituksen esitykseksi luottolaitoksia koskevan lainsäännön muuttamiseksi. Tavoitteena on saattaa kansallisesti voiman sijoituspalveluyritysten ja luottolaitosten omien varojen riittävyydestä annetun direktiivin säännökset. Lisäksi työryhmä esittää muutoksia, jotka perustuvat 1. ja 2. pankkidirektiiviin sekä direktiiviin rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä. Pankkidirektiiveihin perustuvat muutosehdotukset koskevat valvontaviranomaisten yhteistyötä, luotto- ja rahoituslaitosten sijoittautumisoikeutta ja palvelujen tarjontaa.

Palveluyritykset halutaan saattaa konsolidoidun valvonnan piiriin asiaa koskevan direktiivin mukaisesti. Työryhmän

dessutom enklare för utländska investerare att förvärva masskuldebrev som ansluts till värdeandelssystemet.

Vid början av 1996 trädde en ändring i värdepappersmarknadslagen i kraft, enligt vilken Finansinspektionen godkänner villkoren för sådana stämpelskattefria repor, dvs. återköpsavtal, som avses i lagen angående stämpelskatt. Ändringen hänför sig till reformen av lagen angående stämpelskatt, enligt vilken återköpsavtal som uppfyller vissa krav är befriade från stämpelskatt.

Ändringarna av räntelagen trädde i kraft den 1 maj, då bland annat den fasta dröjsmålsräntan på 16 procent slopades. Dröjsmålsräntan fastställs efter reformen så att den är fyra procentenheter högre än den avtalade räntan på krediten. På krediter för vilka ingen ränta har avtalats för kreditiden tillämpas som referensränta för dröjsmålsräntan det årsmedeltal för marknadsräntan för tre månader som Finlands Bank fastställer. Räntelagens nya stadganden om dröjsmålsräntan är tvingande till konsumentens förmån också i skuldförhållanden mellan en bank och en konsument.

Finansinspektionen deltog aktivt i olika lagstiftnings- projekt

Finansinspektionen deltog i den av finansministeriet tillsatta arbetsgrupp som beredde ändringar i kreditinstitutslagen och lagen om Finansinspektionen. Arbetsgruppen utarbetade ett förslag till en proposition med förslag till ändring av kreditinstitutslagstiftningen. Målet var att införa bestämmelserna i direktivet om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut i den nationella lagstiftningen om kreditinstitut. Arbetsgruppen föreslår också vissa ändringar som baserar sig på EU:s första och andra banksamordningsdirektiv och på direktivet om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar. De ändringsförslag som baserar sig på banksamordningsdirektiven gäller tillsynsmyndigheternas samarbete, kreditinstitutens och de finansiella institutens etableringsrätt och tillhandahållande av tjänster.

Tjänsteföretagen skall enligt arbetsgruppens förslag underställas gruppbaserad tillsyn i enlighet med motsvarande

central financial institution of the savings banks.

The Act on the Book Entry System and the Act on Book Entry Accounts were amended on 15 December 1995 to correspond to developments in recent years in the bond market and in central government borrowing. The amendments included provisions on the voluntary incorporation of bonds in the book-entry system. In addition, the acquisition by foreign investors of bonds that are to be incorporated in the book-entry system was facilitated by amending the provisions on nominee registration.

An amendment to the Securities Markets Act entered into force at the beginning of 1996. According to the amendment, The Financial Supervision Authority is responsible for approving the terms and conditions of repurchase agreements that are exempt from stamp duty as provided in the Stamp Act. This amendment is connected with the reform of the Stamp Act according to which repurchase agreements that meet certain requirements are exempt from the stamp duty.

Amendments to the Interest Act entered into force at the beginning of May. These included the abolition of the fixed, 16 per cent penalty interest rate. According to the new regulations, penalty interest rate is four percentage points higher than the interest rate applied to the credit relationship in question. If the agreement does not provide for the payment of interest for the period of credit, the penalty interest rate is to be based on a reference rate calculated and quoted by the Bank of Finland: the annual average of three-month market rates. The new provisions on the penalty interest rate must also be applied, in the favour of consumers, to debt relationships between banks and consumers.

Active participation in legislative projects

The Financial Supervision Authority has participated in a working group appointed by the Ministry of Finance to prepare amendments to the Credit Institutions Act and the Act on the Financial Supervision Authority. The working group drafted a Government bill to amend the legislation on credit institutions for the purpose of

ehdotuksessa on myös kansalliseen tarkistamistarpeeseen perustuvia muutoksia. Rahoitusjärjestelmän rahanpesutarkoitukseen käytämisestä annettuun direktiiviin perustuvat muutosehdotukset lisäävät rangaistussäädösten soveltamisalaa. Sääntely ehdotetaan ulottettavaksi koskemaan myös valuutanvaihtoa harjoittavia rahoituslaitoksia. Lisäksi ehdotetaan pankkisalaisuussäädöksen muuttamista siten, että asiakkaita koskevia tietoja voidaan luovuttaa luottotietorekisteriin entisesti laajemmin.

Rahoitustarkastus on osallistunut valtion maksuperustelain seurantaryhmän työskentelyyn. Työryhmä on selvittänyt mm. maksuperustelain soveltuvuutta Rahoitustarkastuksen valvontamaksujen määräämiseen.

Lisäksi Rahoitustarkastus on ollut mukana valtiovarainministeriön asettamassa, osuuspankkiryhmän yhteisvastuu-säädösten uudistamista selvittävässä työryhmässä ja antanut lausunnon työryhmän ehdotuksesta.

Rahoitustarkastus on mukana oikeusministeriön asettamassa takaustoimikunnassa, jonka määräaika jatkui vuoden 1996 puolelle.

Lokakuussa 1995 valtiovarainministeriö asetti Rahoitustarkastuksen tehtäviä selvittelevän työryhmän. Työryhmän toiminta ei kuitenkaan alkanut vielä kertomusvuonna.

Arvopaperimarkkinoiden sääntelyssä useita kehityshankkeita

Lähes kaikkiin keskeisiin arvopaperimarkkinoita sääteleviin lakeihin valmisteltiin muutoksia. Myös Rahoitustarkastuksen omia määräyksiä ja ohjeita muutettiin vastaamaan muuttuvaa lainsäädäntöä. Suurin osa lainsäädäntöhankkeista lykkääntyi kuitenkin vuoden 1996 puolelle.

Kehittämishankkeista tärkeimmät olivat selvitystoimintaa, sijoituspalveluyrityksiä, sijoitusrahastoja sekä optiokauppalaikia koskevan lainsäädännön valmistelu.

Vuoden lopulla Rahoitustarkastus valmistaui sijoituspalveludirektiivin voimaantuloon vuonna 1996. Direktiivin mukaan ETA-alueella toimiluvan saaneet sijoituspalveluyritykset saavat ilman erilupaa tarjota sijoituspalveluita Suomessa.

direktiv. I arbetsgruppens förslag ingår också vissa ändringar som grundar sig på nationella behov.

De ändringsförslag som grundar sig på direktivet om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar vidgar tillämpningsområdet för straffstadgandena. Regleringen föreslås utsträckas till att gälla också finansiella institut som bedriver valutaväxling. Dessutom föreslås att stadgendet om banksekretess skall ändras så att uppgifter om kunderna i större utsträckning än tidigare får utlämnas till kreditupplysningsregistret.

Finansinspektionen har deltagit i den arbetsgrupp som följer upp lagen om grunderna för avgifter till staten. Arbetsgruppen har bland annat utrett hur lagen om grunderna för avgifter till staten kan tillämpas på faststället av Finansinspektionens tillsynsavgifter.

Finansinspektionen var också medlem i den arbetsgrupp som tillsatts för att utreda reformen av stadgandena om solidariskt ansvar inom andelsbankgruppen och avgav ett utlåtande om arbetsgruppens förslag.

Finansinspektionen medverkar i den av justitieministeriet tillsatta borgenskommissionen, vars mandat löper ut 1996.

I oktober tillsatte finansministeriet en arbetsgrupp för att utreda Finansinspektionens uppgifter. Denna inledde emeller-tid inte sitt arbete under verksamhetsåret.

Flera utvecklingsprojekt om regleringen av värdepappersmarknaden

I nästan alla centrala lagar om värdepappersmarknaden bereddes ändringar. Också Finansinspektionens egna föreskrifter och anvisningar ändrades för att motsvara lagstiftningen. Största delen av lagstiftningsprojekten sköts dock upp till 1996.

De viktigaste lagberedningsprojekten gällde clearing och avveckling, värdepappersföretag, placeringsfonder samt optionshandel.

I slutet av året förberedde sig Finansinspektionen för ikrafträdet av investeringstjänstdirektivet 1996. Enligt direktivet får alla värdepappersföretag som har erhållit verksamhetstillstånd inom EES utan särskilt tillstånd tillhandahålla investeringstjänster i Finland.

implementing in the national legislation the provisions in the Directive on the capital adequacy of investment firms and credit institutions. In addition, the working group is proposing amendments based on the first and second banking coordination directives and the Directive on prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering. The amendments based on the banking coordination directives concern cooperation between supervisory authorities, the right of establishment of credit and financial institutions and the provision of services.

In accordance with the Directive on the supervision of credit institutions on a consolidated basis, it is proposed to include ancillary service undertakings in the scope of supervision on a consolidated basis. The proposal of the working group also includes amendments based on the need to revise the national legislation. The amendments based on the money laundering directive will extend the scope of application of related penal provisions. According to the proposed amendments, the penal provisions will also be applied to financial institutions engaging in currency exchange activities. In addition, it is proposed that the bank secrecy provisions be amended by increasing the scope of customer data available to credit registers.

The Financial Supervision Authority has participated in a working group responsible for the follow-up of the implementation of the Act on the Grounds for Levying Government Fees. The working group has examined, among other things, whether the Act could be applied to imposition of supervision fees by the Financial Supervision Authority.

Furthermore, the Financial Supervision Authority has participated in a working group appointed by the Ministry of Finance to study a revision of Okobank Group's regulations on joint and several liability, and has issued a statement on the proposal of the working group.

The Financial Supervision Authority has also been represented in the guarantee committee appointed by the Ministry of Justice. The committee is commissioned to continue its work in 1996.

In October 1995, the Ministry of Finance appointed a working group to study the tasks of the Financial Supervision Authority. The work of the working group was not yet started in 1995.

Keskeisimmät lait, joiden noudattamista Rahoitustarkastus valvoa

suluissa lain päiväys ja säädöskokoelmanumero

- Laki luottolaitostoinnista (30.12.1993/1607, Ra 107)
- Liikepankkilaki (28.12.1990/1269, Ra 108)
- Säästöpankkilaki (28.12.1990/1270, Ra 109)
- Osuuspankkilaki (28.12.1990/1271, Ra 110)
- Laki Postipankki Oy:stä (11.12.1987/972, Ra 111)
- Laki ulkomaisen luotto- ja rahoituslaitoksen toiminnasta Suomessa (30.12.1993/1608, Ra 112)
- Laki hypoteekkiyhdistyksistä (8.12.1978/936, Ra 113)
- Laki säästöpankin muuttamisesta osakeyhtiömuotoiseksi pankiksi (6.11.1992/972)
- Laki valtion vakuusrahastosta (30.4.1992/379, Ra 115)
- Arvopaperimarkinalaki (26.5.1989/495, Ra 116)
- Laki kaupankäynnistä vakioiduilla optioilla ja termiineillä (26.8.1988/772, Ra 117)
- Sijoitusrahastolaki (8.5.1987/480, Ra 118)
- Laki arvopaperinvälitysliikkeistä (26.5.1989/499, Ra 119)
- Laki arvo-osuusjärjestelmästä (17.5.1991/826, Ra 120)
- Laki arvo-osuustileistä (17.5.1991/827, Ra 122)

De viktigaste av de lagar som Finansinspektionen övervakar iakttagandet av inom parentes lagens datum och nummer i förfatningssamlingen

- Kreditinstitutslagen (30.12. 1993/1607, Ha 22)
- Affärssbankslagen (28.12.1990/1269, Ha 23)
- Sparbankslagen (28.12.1990/1270, Ha 24)
- Andelsbankslagen (28.12.1990/1271, Ha 24 a)
- Lagen om Postbanken Ab (11.12.1987/972, Ha 27)
- Lagen om utländska kreditinstituts och finansiella instituts verksamhet i Finland (30.12.1993/1608, Ha 25)
- Lagen om hypoteksföreningar (8.12.1978/936, Ha 28)
- Lagen om ombildning av sparbank till bank i aktiebolagsform (6.11.1992/972)
- Lagen om statens säkerhetsfond (30.4.1992/379)
- Värdepappersmarknadslagen (26.5.1989/495, Ha 21 c)
- Lagen om handel med standardiserade optioner och terminer (26.8.1988/772, Ha 21 b)
- Lagen om placeringsfonder (8.5.1987/480, Ha 21 a)
- Lagen om värdepappersförmedlingsrörelse (26.5.1989/499, Ha 21 d)
- Lagen om värdeandelssystemet (17.5.1991/826, Ha 21 e)
- Lagen om värdeandelkonton (17.5.1991/827, Ha 21 g)

The main laws for which compliance is supervised by the Financial Supervision Authority

date effected and statute number are given in parentheses

- Credit Institutions Act (30.12.1993/1607, Ra 107)
- Commercial Bank Act (28.12.1990/1269, Ra 108)
- Savings Bank Act (28.12.1990/1270, Ra 109)
- Cooperative Bank Act (28.12.1990/1271, Ra 110)
- Postipankki Ltd Act (11.12.1987/972, Ra 111)
- Act on Foreign Credit and Financial Institutions in Finland (30.12.1993/1608, Ra 112)
- Act on Mortgage Societies (8.12.1978/936, Ra 113)
- Act on the Conversion of Savings Banks into Limited Banks (6.11.1992/972)
- Act on the Government Guarantee Fund (30.4.1992/379, Ra 115)
- Securities Markets Act (26.5.1989/495, Ra 116)
- Act on Trading in Standardized Options and Futures (26.8.1988/772, Ra 117)
- Mutual Funds Act (8.5.1987/480, Ra 118)
- Act on Securities Brokerage Companies (26.5.1989/499, Ra 119)
- Act on the Book Entry System (17.5.1991/826, Ra 120)
- Act on Book Entry Accounts (17.5.1991/827, Ra 122)

Several development projects concerning the regulation of the securities markets

Amendments were prepared to almost each of the principal laws governing the securities markets. The regulations and guidelines issued by the Financial Supervision Authority were also amended to correspond to the new legislation. A large part of the legislative projects were however postponed till 1996.

The most important development projects were the preparation of legislation on clearing and settlement activities, investment firms, mutual funds and options trade.

Towards the end of 1995, the Financial Supervision Authority made preparations for the implementation of the Directive on investment services in 1996. According to the Directive, investment firms authorized in countries belonging to the European Economic Area may provide investment services in Finland without separate authorization.

SUOMALAISTEN PANKKIEN KANNATTAVUUS JA TALOUDELLINEN TILA VUONNA 1995

De finländska bankernas lönsamhet och ekonomiska läge 1995
Finnish Banks' Financial Performance in 1995

Suomen jäsenyys Euroopan unionissa alkoi suotuisissa merkeissä. Taloudellinen kasvu oli nopeaa erityisesti vuoden alussa ja pitkät korot laskivat. Tuotannon lisäystä ylläpiti edelleenkin merkittävimmin vienti.

Kotimaisen kysynnän kasvu jatkui sekin kohtalaisen voimakkaana yksityisen kulutuksen ja teollisuuden investointien ansiosta. Kuitenkin työllisyyttä luovien palveluiden kysyntä pysyi edelleen varsin vähäisenä, kuten asuntojenkin kysyntä. Koska teollisuus rahoitti investointinsa pääasiassa tulatorohitukseella ja kotitaloudet sekä kotimarkkinoille keskittyväty yritykset maksoivat edelleen velkojaan pois, luottojen kysyntä pysyi hyvin vähäisenä.

Vähäisen luotonkysynnän vuoksi tuot-

Finlands medlemskap i Europeiska unionen inleddes under gynnsamma förhållanden. Den ekonomiska tillväxten var snabb särskilt i början av året, och de långa räntorna sjönk. Produktionsökningen baserade sig fortfarande främst på exporten.

Den inhemska efterfrågan fortsatte också den att öka rätt snabbt tack vare den privata konsumtionen och industrins investeringar. Efterfrågan på sysselsättningskapsande tjänster var dock fortsatt svag, likaså efterfrågan på bostäder. Även efterfrågan på krediter var låg, eftersom industrien i första hand finansierade sina investeringar med intern finansiering och hushållen och de hemmamarknadsorienterade företagen fortsatte att betala tillbaka sina

Finland's membership of the European Union started in favourable circumstances. Economic growth was robust particularly at the beginning of the year, with long-term interest rates declining. Exports continued to be the main engine of output growth.

Domestic demand also continued to grow at a fairly brisk pace owing to private consumption and manufacturing investment. Nevertheless, the demand for job-creating services remained quite sluggish, as did the demand for housing. Because investment in the manufacturing sector was financed mostly with retained earnings and because households and domestic-market-oriented companies continued to repay their debts, the demand for credit

Talletuspankkien tuloslaskelman pääerät 1990-1995 (MRD. MK) Huvudposterna i depositionsbankernas resultaträkning 1990-1995 (MRD. MK) Key Figures for the Finnish Deposit Banks 1990-1995 (FIM BILL.)

Liikepankeista konsernitiedot • För affärsbankerna koncernuppgifter • Consolidated figures for commercial banks

Kaikki pankit yhteensä	1990	1991	1992*	1993*	1994*	1995*	Alla banker totalt	All deposit banks
Rahoituskate**	15,0	13,9	10,7	13,0	13,7	12,4	Finansnetto	Income from financial operations
Muut tuotot	10	10,3	9,5	9,7	8,6	8,2	Övriga intäkter	Other income
Tuotot yhteensä	25,0	24,2	20,2	22,7	22,3	20,6	Intäkter totalt	Total income
Muut kulut	17,9	18,7	14,9	15,3	16,4	15,5	Övriga kostnader	Expenses
Poistot	2,2	2,7	1,9	1,9	1,5	1,7	Avskrivningar	Depreciation
Tulos ennen luotto- ja takaustappioita	4,9	2,8	3,4	5,5	4,4	3,4	Resultat före kredit- och garantiförluster	Profit before loan and guarantee losses
Luotto- ja takaustappiot	2,5	7,6	14	14,7	11,2	6,2	Kredit- och garantiförluster	Loan and guarantee losses
Liikevoitto/-tappio	2,4	-4,8	-10,6	-9,2	-6,8	-2,8	Rörelseinst/-förlust	Operating profit before extraordinary items and taxes
Kustannustehokkuus							Kostnadseffektivitet: -före kredit- och borgensförluster	Cost-effectiveness: -before loan and guarantee losses
- Ennen luotto- ja takaustappioita	1,25	1,13	1,21	1,32	1,24	1,20	-efter kreditförluster	-after loan losses
- Luottotappioiden jälkeen	1,11	0,83	0,66	0,71	0,77	0,88	Balansomslutning	Total assets
Taseen loppusumma	791,3	801,6	688,9	726,8	667,8	616,6	Oreglerade fordringar, netto	Non-performing assets, net
Järjestämättömät saamiset, netto				35,9	25,4	19,6	Kapitalräckning, %	Solvency, %
Vakavaraisuus, % (BIS/LLL)	9,7	10,7	10,7	11,7	11,7	11,5	(BIS/kred.inst.lagen)	(BIS, Credit Instits. Act)
- liikepankit							- affärsbankerna	- commercial banks
Riskipainotetut saamiset ja vastuut	430,6	404,7	391,1	328,6	286,1		Riskvägda fordringar och ansvarsförbindelser	Risk-weighted assets and liabilities
Vakavaraisuus, % (LLL)				10,7	11,7	11,9	Kapitalräckning, % (kred.inst.lagen)	Solvency, % (Credit Instits. Act)
- kaikki pankit							- alla banker	- all banks
Riskipainotetut saamiset ja vastuut				488,5	419,5	371,0	Riskvägda fordringar och ansvarsförbindelser	Risk-weighted assets and liabilities

* pl./exkl./excl. Siltapankki, Suomen Säästöpankki — SSP sekä/och/and Arsenal

tojen heikko kehitys sekä kustannusleikkausten hidas toteutuminen jarruttivat pankkien kannattavuuden kohenemista parantuneesta yleistaloudellisesta kehityksestä huolimatta. Pankkien rahoituskate ja muut tuotot supistuvat, koska yritykset ja kotitaloudet vähensivät velkojaan. Pankit joutuivatkin edelleen sopeuttamaan kustannuksiaan ja purkamaan liikakapasiteettiaan pystykseen toimimaan kannattavasti aikaisempaa selvästi kovemmin kilpailluilla markkinoilla. Pankkien on edelleen supistettava kustannuksiaan saadakseen kilpailukykyinsä kestävälle pohjalle.

Pankkien kannattavuus

Kotimaisten talletuspankkien vuoden 1995 liiketappio 2,8 mrd. markkaa oli vajaa puolet vuoden 1994 liiketappiosta (taulukko Talletuspankkien tuloslaskelman päärät). Suurin osa tappiosta aiheutui Unitaksen ja KOP:n fuusion yhteydessä tehdystä kertaluonteisista tappiokirjauksista. Pankkien liiketus parani viime vuonna yhteensä 4 mrd. markkaa. Tämä johti pääasiassa luotto- ja takaustappioiden vähenemisestä vajaalla puolella 6,2 mrd. markkaan.

Parantuneesta tuloskehityksestä huolimatta pankkien rahoituskate ja muut tuotot pienentivät selvästi vuoden 1995 aikana. Kustannusleikkausten hidas edistyminen ei riittänyt kattamaan menetettyjä tuottoja. Pankkien kustannustehokkuus oli edelleen varsin heikko.

Pankkien tulos ennen luotto- ja takaustappioita eli ns. peruskannattavuus oli yhteensä 3,4 mrd. markkaa. Tulos heikkeni 1 mrd. markalla vuodesta 1994. Rahoituskatteen ja muiden tuottojen väheneminen johti vähäisen luotonkysynnän ohella anto- ja ottolainauksen välisen korkomarginaalin supistumisesta.

Taserakenne

Pankkien taseet ovat supistuneet vuodesta 1991 alkaen. Vuonna 1995 taseet pienentivät 51 mrd. markalla 617 mrd. markkaan.

Kuviossa "Talletuspankkien taseet 31.12.1995" käy ilmi pankkien yhteenlaskettu taserakenne. Luottokanta on pienentynyt vuoden aikana 37 mrd. markalla 313 mrd. markkaan. Luottojen osuus pankkien taseesta on 50,7 %. Saamistodistusten määrä on pienentynyt 33 mrd. markalla 114 mrd. markkaan. Niiden

skulder.

Trots det förbättrade allmänekonomin läget bromsades lönsamhetsutvecklingen i bankerna upp av den till följd av den låga kreditefterfrågan svaga intäktsgeneringen och de långsamma kostnadsnedskärningarna. Bankernas finansnetton och övriga intäkter gick ned när företagen och hushållen minskade sina skulder. Bankerna blev följaktligen tvungna att göra fortsatta nedskärningar och avveckla överkapacitet för att bibehålla sin lönsamhet på den allt mer konkurrensutsatta marknaden. Bankerna måste skräda ned sina kostnader ytterligare för att skapa en stabil grund för sin konkurrenskraft.

Bankernas lönsamhet

De finländska depositionsbankernas rörelsesförlust för 1995 utgjorde 2,8 miljarder mark, eller knappt hälften av föregående års förlust (tabell: Huvudposterna i depositionsbankernas resultaträkning). Största delen av förlusten bestod av förlustredovisningar av engångskaraktär i samband med fusionen mellan Unitas och KOP. Bankernas rörelseresultat förbättrades 1995 med sammanlagt 4 miljarder mark. Detta berodde huvudsakligen på att kredit- och garantiförlusterna sjönk med knappt hälften till 6,2 miljarder mark.

Trots den förbättrade resultatutvecklingen minskade bankernas finansnetto och övriga intäkter klart under 1995. Kostnadsnedskärningarna framskred långsamt och förslog inte till att täcka de förlorade intäkterna. Bankernas kostnadseffektivitet var fortfarande mycket låg.

Bankernas resultat före kredit- och garantiförluster, den s.k. primära lönsamheten, utgjorde sammanlagt 3,4 miljarder mark. Resultatet blev 1 miljard mark sämre än 1994. Finansnettot och de övriga intäkterna sjönk på grund av svag kreditetterfrågan och krympande räntemarginaler mellan in- och utlåning.

Strukturen hos bankernas balansräkningar

Bankernas balansomslutning har minskat sedan 1991. År 1995 sjönk den med 51 miljarder mark till 617 miljarder mark.

Figuren Depositionsbankernas balansräkningar 31.12.1995 visar strukturen hos bankernas sammanräknade balansräkning. Kreditstocken krympte under året med 37 miljarder mark till 313 miljarder mark.

remained subdued.

Weak income developments resulting from the slack demand for credit, and the long lag before cost cuts started to affect financial performance constrained an improvement in bank profitability despite a better macroeconomic climate. Banks' total income from financial operations and other income contracted because of debt repayment by companies and households. In fact, the banks had to continue cutting down on costs and dismantling excessive capacity in order to ensure profitable performance in markets that had clearly become increasingly competitive. The banks need to continue their cost-cutting measures in an effort to solidify their competitiveness.

Banks' profitability

In 1995, domestic deposit banks' total operating losses before extraordinary items, appropriations and taxes were FIM 2.8 billion, which was just under one-half of 1994 operating losses (Table: Key Figures for the Finnish Deposit Banks). The bulk of the loss resulted from one-off items connected with the merger of Unitas and Kansallis-Osake-Pankki. The banks' operating results improved last year by a total of FIM 4 billion, mainly because loan and guarantee losses were reduced by nearly 50 per cent, to FIM 6.2 billion.

Despite improved profit performance, banks' total income from financial operations and other income declined markedly in 1995. Progress in cost cutting was not sufficient to cover lost earnings, and banks' cost efficiency continued to be quite weak.

Banks' profits before loan and guarantee losses, ie their so-called core profitability, totalled FIM 3.4 billion and were down FIM 1 billion compared to 1994. The reduction in banks' total income from financial operations and other income was due to, besides weak credit demand, a narrowing of the interest rate margin between lending and funding.

Structure of banks' balance sheets

Banks' balance sheets have shrunk since 1991. In 1995, their balance sheets contracted by FIM 51 billion, to FIM 617

osuuksista taseesta oli 18,4 %.

Taseiden supistuessa yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat vähenivät 42 mrd. markalla 122 mrd. markkaan. Velat luottolaitoksiin ja keskuspankeille vähenivät 15 mrd. markalla 86 mrd. markkaan. Velat yleisölle ja julkisyhteisöille ovat kasvaneet 22 mrd. markalla 342 mrd. markkaan. Velat yleisölle ja julkisyhteisöille ovat 55,4 % taseesta.

Vakavaraisuus

Pankkien vakavaraisuus eli omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin oli vuoden 1995 lopussa 11,9 % eli jonkin verran parempi kuin vuotta aikaisemmin (taulukko Talletuspankkien vakavaraisuus). Vakavaraisuuden pysymiseen edellisen vuoden tasolla vaikutti riskipainotetuji saamisten supistuminen 12 %:lla. Vaikka vakavaraisuus on kunnossa, pankkien on syytä parantaa kannattavuuttaan ja vakavaraisuuttaan riittävän tappiopuskurin saavuttamiseksi.

Vuonna 1995 pankit eivät mainittavasti vahvistaneet omaa päätämaansa. Ensijäisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin oli tappioiden vähentämisen

Krediternas andel av bankernas balansräkning var 50,7 %. Fordringsbevisens belopp minskade med 33 miljarder mark till 114 miljarder mark. Deras andel av balansräkningen var 18,4 %.

När balansräkningarna krympte minskade det utestående beloppet skuldebrev som emitterats till allmänheten med 42 miljarder mark till 122 miljarder mark. Skulderna till kreditinstitut och centralbanker sjönk med 15 miljarder mark till 86 miljarder mark. Skulderna till allmänheten och offentliga samfund steg med 22 miljarder mark till 342 miljarder mark och utgjorde 55,4 % av balansomslutningen.

Kapitaltäckning

Bankernas kapitaltäckning, dvs. bankernas kapitalbas i relation till deras riskvägda fordringar, uppgick vid slutet av 1995 till 11,9 %, vilket var en liten förbättring jämfört med året innan (tabellen Depositionsbankernas kapitaltäckning). Att kapitaltäckningen stannade på samma nivå som 1994, berodde på att de riskvägda fordringarna minskade med 12 %. Även om kapitaltäckningen är acceptabel bör

billion.

The Chart "Balance Sheets of Finnish Deposit Banks 31 Dec. 1995" shows the aggregate balance sheet of the banking sector. Outstanding lending decreased during the year under review by FIM 37 billion, to FIM 313 billion. Lending accounted for 50.7 per cent of the aggregate balance sheet. Debt security holdings recorded a decline of FIM 33 billion, to FIM 114 billion, which represented 18.4 per cent of total assets.

The outstanding amount of debt securities issued to the public declined by FIM 42 billion, to FIM 122 billion. Liabilities to credit institutions and central banks decreased by FIM 15 billion, to FIM 86 billion. Liabilities to the public and to public sector entities increased by FIM 22 billion, to FIM 342 billion, and accounted for 55.4 per cent of total assets.

Solvency

The banks' solvency ratio, ie the ratio of their own funds to risk-weighted assets, stood at 11.9 per cent at the end of 1995, which was somewhat better than a year earlier (Table: Solvency of Finnish Depos-

Talletuspankkien taseet 31.12.1995
Depositionsbankernas balansräkningar 31.12.1995
Balance Sheets of Finnish Deposit Banks 31 Dec 1995

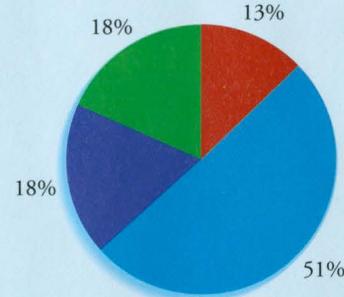
Vastaavaa / Aktiva / Assets (mrd.mk / FIM bill.)

■ Saamiset luottolaitoksilta ja keskuspankeilta	78,9	Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	Claims on credit institutions and central banks
■ Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	312,7	Fordringar på allmänheten och offentliga samfund	Claims on the public and public sector entities
■ Saamistodistukset	113,6	Fordringsbevis	Debt security holdings
■ Muut	111,4	Övriga	Other
■ Yhteensä	616,6	Sammanlagt	Total

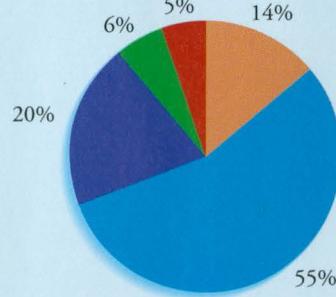
Vastattavaa / Passiva / Liabilities (mrd.mk / FIM bill.)

■ Velat luottolaitoksiin ja keskuspankeille	86,2	Skulder till kreditinstitut och centralbanker	Liabilities to credit institutions and central banks
■ Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	341,5	Skulder till allmänheten och offentliga samfund	Liabilities to the public and public sector entities
■ Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	121,5	Skuldebrev emittrade för allmänheten	Debt securities issued to the public
■ Muu vieras päätämaa	35,4	Övrigt främmande kapital	Other liabilities
■ Oma päätämaa ja varaukset	32,0	Eget kapital och reserver	Own funds and reserves
■ Yhteensä	616,6	Sammanlagt	Total

Vastaavaa / Aktiva / Assets

Vastattavaa / Passiva / Liabilities

Talletuspankkien vakavaraisuus luottolaitoslain (LLL) mukaan 1994-1995
 Depositionsbankernas kapitaltäckning enligt kreditinstitutslagen 1994-1995
 Solvency of Finnish Deposit Banks According to the Credit Institutions Act, 1994 and 1995
 Liikepankeista konsernitiedot • För affärssbankerna koncernuppgifter • Consolidated figures for commercial banks

	1994	1995	
Ensisijaiset omat varat (MRD. MK)	31,3	29,0	Primärt kapital (MRD. MK)
Toissijaiset omat varat (MRD. MK)	18,1	16,5	Supplementärt kapital (MRD. MK)
Vähennyserät (MRD. MK)	-0,3	-1,4	Avdragsposter (MRD. MK)
Omat varat yhteensä (MRD. MK)	49,1	44,1	Kapitalbas (MRD. MK)
Riskipainotetut saamiset (MRD. MK)	419,5	371,0	Riskvägda fordringar (MRD. MK)
Vakavaraisuussuhde (LLL), %	11,7	11,9	Kapitaltäckning (kred.inst.lagen), %
Ensisijaiset omat varat / Riskipainotetut saamiset, %	7,5	7,8	Primärt kapital / Riskvägda fordringar, %
Omien varojen pelivara (MRD. MK)	15,6	14,4	Belopp med vilket kapitalbasen överstiger minimikravet (MRD. MK)
Tappionsietokyky (MRD. MK)	14,5	14,2	Förmåga att bär förlust (MRD. MK)
			Original own funds (FIM BILL.) Additional own funds (FIM BILL.) Deductions (FIM BILL.) Total own funds (FIM BILL.) Risk-weighted assets (FIM BILL.) Solvency ratio (Credit Instits. Act), % Original own funds / Risk-weighted assets , % Own funds in excess of min. requirement (FIM BILL.) Loss-bearing capacity (FIM BILL.)

sen jälkeen 7,8 % eli jonkin verran parempi kuin vuonna 1994.

Pankkien omat varat ylittivät luottolaitoslain edellyttämän minimin 14,4 mrd. markalla. Vuonna 1994 tämä omien varojen pelivara oli 15,6 mrd. markkaa.

Vakavaraisuus osoittaa myös, miten pankit ovat varautuneet tuleviin tappioihin. Tätä arvioidaan tappionsietokyvyllä eli kuinka paljon pankit voivat kärsiä tapioita ilman, että niiden vakavaraisuus laskee alle 8 prosentin. Pankkien laskennallinen tappionsietokyky oli vuoden 1995 tilinpäätöstietojen perusteella yhteenä 14,2 mrd. markkaa. Pankit eivät voi kuitenkaan missään vaiheessa päästä vaka varaisuuttaan putoamaan minimirajalle ilman, että ne olisivat samalla varmistanneet omien varojen vahvistamisen.

Taseen ulkopuolisten erien rakenne

Liikepankkien myöntämät takaukset, merkintäsitoumukset ja muut luotonantositoumukset olivat vuoden 1995 lopussa yhteenä 144 mrd. markkaa. Määrä on 9 % vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Takaus- ja sitoumuskannan väheneminen on pitkällä aikavälillä seurannut pankkien luottokannan kehitystä. Vuoden 1995 loppua lähestyvässä takaus- ja sitoumuskanta käynti lievään kasvuun.

Pankkien johdannaisopimusten nimellisarvo oli vuoden 1995 lopussa 2 101

bankerna förbättra sin lönsamhet och kapitaltäckning för att försäkra sig om en tillräcklig förlustbuffert.

Bankerna förstärkte inte sitt eget kapital nämnvärt under 1995. Förhållandet mellan primärt kapital och riskvägda fordringar, vilket efter avdrag för förluster uppgick till 7,8 %, blev en aning bättre än 1994.

Bankernas kapitalbas översteg minimibeloppet enligt kreditinstitutslagen med 14,4 miljarder mark. Ett år tidigare hade detta expansionsutrymme varit 15,6 miljarder mark.

Kapitaltäckningen visar också hur väl bankerna har förberett sig på kommande förluster. Detta bedöms enligt förmågan att bär förluster, dvs. hur stora förluster bankerna kan tåla innan deras kapitaltäckning sjunker under 8 procent. Bankernas beräknade förmåga att bär förluster utgjorde på basis av bokslutsuppgifterna för 1995 sammanlagt 14,2 miljarder mark. Bankerna skulle emellertid under inga omständigheter kunna tillåta att kapitaltäckningen sjönk till minimigränsen, utan att de samtidigt försäkrat sig om att kapitalbasen förstärktes.

Posterna utanför balansräkningen

Affärssbankernas garantier, teckningsförbindelser och övriga kreditlöften utgjorde vid slutet av 1995 sammanlagt 144 miljarder mark, vilket var 9 % mindre än ett år

tid. Contributing to the fact that the banks' solvency ratio remained at the previous year's level was a 12 per cent decrease in risk-weighted assets. Although the banks' solvency is on a sound footing, they need to improve their profitability and solvency in order to build up an adequate buffer for future losses.

In 1995, the banks did not significantly strengthen their own funds. The ratio of original own funds to risk-weighted assets, which was 7.8 per cent after deduction of losses, improved slightly from 1994.

Banks' own funds exceeded the minimum required in the Credit Institutions Act by FIM 14.4 billion. One year earlier, the corresponding figure had been FIM 15.6 billion.

The solvency ratio also indicates how prepared banks are to meet future losses. This is evaluated in terms of loss-bearing capacity, ie the amount of losses a bank can sustain without its solvency ratio dropping below 8 per cent. Based on the annual accounts for 1995, the combined loss-bearing capacity of the banks was FIM 14.2 billion. The banks should never allow their solvency ratios to drop to the minimum level without immediately seeing to it that their own funds are strengthened.

Structure of off-balance sheet items

At the end of 1995, commercial banks'

mrd. markkaa, mikä on 623 mrd. markkaa enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Nimellisarvo tarkoittaa esimerkiksi valuuttatermiinisopimuksella ostettavaa valuuttaerää tai koronvaihtosopimuksen perustana olevaa pääomaa, josta lasketaan sopimukseen liittyvät suoritusvelvoitteet.

Johdannaisopimuksista 76 % oli korjohdannaisia, 23 % valuuttajohdannaisia sekä 1 % osake- ja indeksijohdannaisia. Suomalaisen pankkien johdannaisopimusten nopea kasvu laantui toisella vuosipuoliskolla. Suomeen sijoittuneiden ulkomaisen pankkien sivukonttorien johdannaisstoiminta puolestaan kasvoi. Niiden markkinaosuuus oli vuoden lopussa 24 %. Viiden suurimman pankin osuus tehdystä johdannaisopimuksista oli 97 %. Aktiivisimmilla suomalaispankeilla sopimuskanan nimellisarvo oli keskimäärin 4,5 kertaa niin suuri kuin taseen loppusumma.

Johdannaisopimuskaa koostuu pankkien valuuttakurssi- ja korkoriskejä suojaavista sopimuksista, markkinatakoaus-toiminnasta sekä sopimuksista, joita käytetään kurssien ja korkojen muutoksiin perustuvien tuottojen hankintaan. Sopimusten vastapuolina ovat yleensä valuuttakurssi- ja korkoriskeiltä suojaavat yritykset sekä koti- ja ulkomaiset pankit. Ai-noastaan kaksi prosenttia sopimuksista tehtiin julkisen sektorin kanssa.

Suomalaispankkien johdannaisopimusten luottovasta-arvo oli 26 mrd. markkaa, mikä on 2 mrd. markkaa vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Luottovasta-arvo perustuu johdannaisopimusten markkina-arvon muutoksiin ja kuvaa tappiota, joka seuraa, jos vastapuoli ei pysty täyttämään sopimusta. Luottovasta-arvon pienentyminen johtuu johdannaisopimusten keskitetyn selvityksen lisääntymisestä ja siitä, että kotimaisten markkinanosa-alueiden määrä on vähenytynyt kotimaisen pankkisektorin rakennemuutoksen vuoksi.

Johdannaisopimusten vastapuolten laiminlyönteistä ei koitunut mainittavia ongelmia suomalaispankeille. Pankit toimivat pääasiassa varsin likvideillä markkinoilla, joilla myös markkinariskit voitiin hallita. Riskituottojen hankkimista säätelevät pankkien sisäiset avoimille valuutta- ja korkopositiioille asetetut rajat, jotka rajoittivat myös tappioiden syntymistä. Yksittäisissä tapauksissa sisäisissä valvontajärjestelmissä kuitenkin ilmeni vakavia puitteita, joiden seurauksena markkinariskit ai-

tidigare. Minskningen av det utestående beloppet garantier och förbindelser har i ett längre perspektiv följt utvecklingen av bankernas kreditstock. Mot slutet av 1995 vände stocken av garantier och förbindelser en aning uppåt.

Det nominella värdet av bankernas derivatkontrakt uppgick vid slutet av 1995 till 2 101 miljarder mark, vilket var 623 miljarder mark mera än föregående år. Med nominellt värde avses till exempel den valutapost som köps med ett valutaterminskontrakt eller det underliggande kapitalet för ett ränteswapkontrakt, på vilka de prestationer som härför sig till kontraktet beräknas.

Av derivatkontrakterna var 76 % räntederivat, 23 % valutaderivat och 1 % aktie- och indexderivat. Den snabba ökningen av de finländska bankernas derivatkontrakt avmattades under andra halvåret 1995. Däremot ökade derivatverksamheten i de utländska bankernas filialer i Finland. Deras marknadsandel uppgick vid årets slut till 24 %. De fem största banker na stod för 97 % av de ingångna derivatkontrakterna. I de aktivaste finländska bankerna var kontraktsstockens nominella värde i genomsnitt 4,5 gånger så stort som balansomslutningen.

De utelöpande derivatkontrakterna utgörs av kontrakt som skyddar bankerna mot valutakurs- och ränterisker, av marknadsgarantverksamhet och av kontrakt som används för generering av intäkter från kurs- och ränteförändringar. Motparter är i regel företag samt inhemska och utländska banker som skyddar sig mot valutakurs- och ränterisker. Endast två procent av kontrakterna slöts med den offentliga sektorn.

Kreditmotvärdet av de finländska bankernas derivatkontrakt utgjorde 26 miljarder mark, vilket var 2 miljarder mark mindre än året innan. Kreditmotvärdet baserar sig på förändringar i derivatkontraktens marknadsvärde och mäter den förlust som uppstår om motparten inte förmår fullgöra sina förpliktelser. Minskningen av kreditmotvärdet beror på den ökade centraliserade clearingen och avvecklingen av derivatkontrakt och på strukturförändringarna inom den finländska banksektorn, som har medfört att antalet inhemska marknadsparter har minskat.

De finländska bankerna orsakades inte några nämnvärda problem på grund av

garantees, underwriting obligations and other credit commitments totalled FIM 144 billion, which was 9 per cent lower than the year-earlier figure. The decrease in the outstanding amount of guarantees and various commitments has followed the long-term trend in outstanding bank lending. Towards the end of 1995, the outstanding amount of guarantees and commitments increased moderately.

The nominal value of banks' outstanding derivative contracts stood at FIM 2,101 billion at the end of 1995, being up FIM 623 billion on the previous year. Nominal value here includes, for example, the amount of foreign exchange purchased by means of a forward currency contract and the principal on which interest-rate swaps are based.

Of the derivative contracts, 76 per cent were interest rate derivatives, 23 per cent currency derivatives and 1 per cent stock and index derivatives. The rapid growth in Finnish banks' derivative contracts slowed in the latter half of the year, whereas foreign banks' branches operating in Finland increased their derivatives business, their market share being 24 per cent at the end of the year. The five largest banks accounted for 97 per cent of all derivative contracts entered into. The nominal value of outstanding (purchased or sold) derivative contracts held by the most active Finnish banks averaged four and a half times the aggregate balance sheet total.

Derivative contracts are used by banks to hedge against risk exposure from changing exchange rates and interest rates, for market-making purposes and for generating earnings from changes in exchange rates and interest rates. Generally, the counterparties to such contracts are companies seeking to protect themselves against exchange rate and interest rate risks or domestic or foreign banks. Only 2 per cent of the contracts were with public sector entities.

The credit equivalent amount of Finnish banks' derivative contracts totalled FIM 26 billion, which reflected a decrease of FIM 2 billion from a year ago. The credit equivalent amount is based on changes in the market value of derivative contracts and represents the loss incurred in the event of a counterparty default. The decline in the credit equivalent amount results from increased reliance on centralized clearing and settlement of derivative

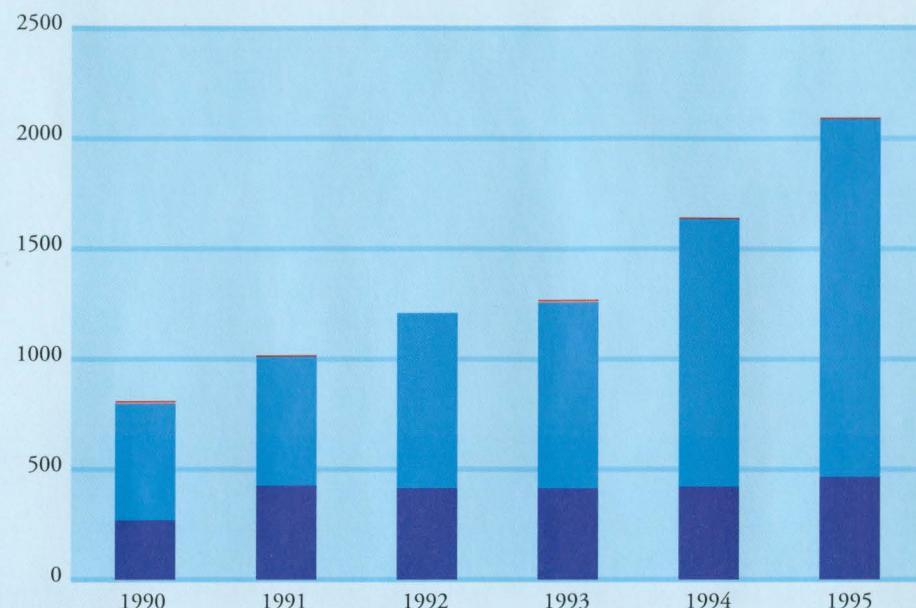
Talletuspankkien* johdannaissopimusten nimellisarvo 1990-1995 (MRD. MK)

Det nominella värdet av depositionsbankernas* derivatkontrakt 1990-1995 (MRD. MK)

Deposit Banks' Derivative Contracts 1990-1995 (FIM BILL.)

*) ml. ulkomaisten pankkien sivukonttorit
Suomessa / inkl. de utländska bankernas
filialer i Finland / incl. branches of foreign
banks in Finland.

- Valuuttajohdannaiset
Valutaderivat
Currency derivatives
- Korkojohdannaiset
Räntederivat
Interest rate derivatives
- Osake- ja osakeindeksijohdannaiset
Aktie- och aktieindexderivat
Stock and index derivatives
- Muut
Övriga
Other

heuttivat toteutuessaan tuntuvia tappioita.

Kuvio: Talletuspankkien johdannaissopimusten kannat

Riskinotto

Rahoitustarkastuksen riskienseurannan avulla mitataan pankkien riskinottotoa suhteessa pankkien tuloksen ja vakavaraisuuden osoittamaan riskinottotokykyyn. Pankkitoiminnan kaikki riskit voidaan jakaa viiteen osa-alueeseen: luottoriski, rahoitusriski, markkinariskit (mm. valuuttakurssiriski ja korkoriski), toiminnallinen riski ja strateginen riski.

Rahoitustarkastuksen seurannassa jo-
kaista riskialuetta arvioidaan erikseen. Ko-
konaiskuva pankkien riskiasemasta suh-
teessa riskinkantokykyyn muodostuu yh-
distämällä määräikäisesti raportoitu riski-
aineisto tarkastuksissa saatuihin tietoihin.

Oleellinen osa riskiarviota on myös
selvittää pankkien tuloksen herkyyys ta-
loudellisessa kehityksessä tapahtuville
muutokksille. Kokonaiskuva muodostet-
tessa käytetään ennusteita keskeisille muut-
tujille. Talouden suhdannetila vaikuttaa
luottoriskiin ja pankkien tuloksente-
mahdollisuuksiin. Korkojen ja valuut-
kurssien muutokset vaikuttavat pankkien
avointen riskipositioiden kautta korkokat-
teeseen ja tuottoihin valuutanvaihdosta.

kontraktmotparternas försummelser. Ban-
kerna opererade huvudsakligen på mycket
likvida marknader, på vilka också mark-
nadsriskerna kunde hanteras. Generering-
en av riskavkastning begränsades av ban-
kernas interna limiter för öppna valuta-
och räntepositioner, som också begränsade
eventuella förluster. I enskilda fall uppda-
gades emellertid i de interna kontrollsyste-
men allvarliga brister, som ledde till att
marknadsriskerna, när de realiseras, för-
orsakade kännbara förluster.

Tabell: Depositionsbankernas utelö-
pande derivatkontrakt

Risktagande

Med hjälp av Finansinspektionens risk-
uppföljning mäts bankernas risktagning i
relation till deras förmåga att bärta risker
enligt resultatet och kapitaltäckningen.
Riskerna i bankverksamheten kan indelas i
fem delområden: kreditrisk, likviditetsrisk,
marknadsrisk (m.m. valutakursrisk och
ränterisk), operativ risk och strategisk risk.

I Finansinspektionens riskuppföljning
bedöms varje riskområde separat. En hel-
hetsbild av bankernas riskexponering i
relation till deras förmåga att bärta risker
fås genom en sammanställning av de risk-
uppgifter som rapporteras regelbundet

contracts and from structural changes in
the domestic banking sector, which have
reduced the number of domestic market
participants.

Counterparty defaults in connection
with derivative contracts were not a seri-
ous problem to Finnish banks in 1995.
On the whole, the markets in which banks
operate were quite liquid, and thus market
risks could also be readily managed. Ac-
quisition of risky assets was controlled
through banks' internal limits on open
currency and interest rate positions, which
also constrained losses. In individual cases,
however, internal monitoring systems
revealed serious deficiencies as a result of
which market risks turned into sizable
losses.

Table: Deposit Banks' Derivative
Contracts

Risk taking

In the Financial Supervision Authority's
risk monitoring, banks' risk taking is
measured in relation to their risk-bearing
capacity as indicated by their results and
solvency. All risks inherent in banking
operations can be divided into five major
categories: credit risk, liquidity risk, mar-
ket risks (eg foreign exchange risk and
interest rate risk), operating risk and stra-
tegic risk.

Luottoriski

Luottoriski on keskeisin luottolaitostoinintaan liittyvistä riskeistä. Se toteutuu, jos luottolaitoksen sopimusosapuoli ei pysty vastaamaan velvoitteestaan. Toteutunut luottoriski ilmenee luottotappiona.

Vuonna 1995 talletuspankkien konsernit kirjasivat luottotappioita bruttomääriästä 7,6 mrd. markkaa, joka oli 1,8 % niiden luottokannan ja pankkitakausten yhteismääristä (Ruotsissa 0,9 %).

- **Järjestämättömät saamiset**

Järjestämättömällä saamisella tarkoitetaan luottoa, jonka pääoma ja/tai korko on ollut maksamatta kolme kuukautta. Ennen kuin luotto kirjautuu luottotappioksi, se on usein järjestämätön saaminen. Järjestämättömiä saamisten suhteellinen määrä kuvailee yleisellä tasolla pankin luottosalkun laatuja ja luottotappioriskiä, ja sitä käytetään arvioitaessa tulevien luottotappoiden suuruutta.

Talletuspankkien konsernien järjestämättömät saamiset olivat vuoden 1995 lopussa yhteensä 19,6 mrd. markkaa (kuvaaja: Talletuspankkien konsernien järjestämättömät saamiset ja luottotappiot 1993 - 1995). Vuoden alusta ne vähenivät yhteensä 5,8 mrd. markalla mutta olivat kuitenkin suhteessa luottokannan ja pankkitakausten yhteismääriin vielä 4,7 % eli selvästi enemmän kuin esimerkiksi Ruotsissa, jossa ne olivat 2,1 %.

Toimialoista rakennustoiminta on pankkeille edelleen ongelmallisin. Pankkien saamisista rakennusalalta 12,5 % on järjestämättöminä (vrt. 27 % vuonna 1993). Järjestämättömät saamiset kotitalouksilta ja teollisuudelta ovat sen sijaan laskeneet jo alle 4 %:iin luottokannasta.

Järjestämättömiä saamisten lisäksi pankkien salkuissa on huonotuottoisia eli selvästi alle markkinakoron tuottavia lainoja ja sijoituksia 17,5 mrd. markkaa eli lähes järjestämättömiä saamisia vastaava määrä. Mahdollisten tulevien luottotappoiden lisäksi ne merkitsevät pankkeille myös kannattavuusrasitusta saamatta jääneinä korkotuottoina.

Vuoden 1995 lopussa pankkikonserniin en kiinteistösi joitukset olivat yhteensä 35 mrd. markkaa, josta omassa käytössä oli vajaa kolmasosa, eli 11,3 mrd. markkaa ja ns. vakuutena olleita kiinteistöjä 6,7 mrd. markkaa.

- **Maariski**

Maariskiseurannassa valvotaan pankkien kansainvälisten toiminnan kehitystä ja eri-

med de uppgifter som kommer fram vid inspektionerna.

En väsentlig del av riskbedömmningen består i att utreda hur känsligt bankernas resultat är för förändringar i den ekonomiska omgivningen. För att få en helhetsbild över situationen används prognoser för viktiga variabler. Konjunkturläget påverkar kreditrisken och bankernas resultatmöjligheter. Förändringar i räntor och valutakurser påverkar genom bankernas öppna riskpositioner räntenettot och inräktaterna från valutahandeln.

Kreditrisk

Kreditrisken är den viktigaste risken i kreditinstitutens verksamhet. Den realiseras om ett kreditinstituts avtalspartner inte förmår fullgöra sina åtaganden. Realiserade kreditrisiker blir kreditförluster.

År 1995 bokförde depositionsbankernas koncerner kreditförluster till ett bruttobelopp av 7,6 miljarder mark, vilket var 1,8 procent av det sammanlagda beloppet av deras kreditstock och garantier (i Sverige 0,9 %).

- **Oreglerade fordringar**

Med oreglerade fordringar avses krediter vars kapital och/eller ränta har varit obetalda i tre månader. Innan en kredit bokförs som kreditförlust är den i regel oreglerad. Det relativt beloppen oreglerade fordringar avspeglar låneportföljens kvalitet och bankens kreditförlustrisk på allmän nivå och det används vid uppskattningen av kommande kreditförluster.

Depositionsbankskoncernernas oreglerade fordringar uppgick vid slutet av 1995 till sammanlagt 19,6 miljarder mark (Figur: Depositionsbankernas oreglerade fordringar och kreditförluster 1993-1995). De minskade från årets början med 5,8 miljarder mark, men utgjorde fortfarande 4,7 % av kreditstockens och bankgarantiernas sammantagna belopp eller klart mer än exempelvis i Sverige, där motsvarande siffra var 2,1 %

Byggverksamheten var fortfarande den bransch som orsakade bankerna mest problem. Av bankernas fordringar på bygg- och nadsbranschen var 12,5 % oreglerade (27 % 1993). De oreglerade fordringarna på hushållen och industrin sjönk däremot och utgjorde mindre än 4 % av kreditstocken.

Förutom oreglerade fordringar fanns det i bankernas portföljer också ett nästan lika stort belopp, 17,5 miljarder mark,

Each area of risk is assessed separately. An overall view of the banks' risk exposure relative to risk-bearing capacity is obtained by combining the regularly reported risk data with data from onsite inspections.

Examining the sensitivity of banks' financial results to changes in economic conditions also constitutes an essential part of risk evaluation. Forecasts of key variables help to obtain an overall view of the state of the economy. Current economic conditions affect credit risk and banks' earnings prospects. When banks have open positions, changes in interest rates and exchange rates affect their net interest income and earnings from foreign exchange dealing.

Credit risk

Credit risk is the main type of risk inherent in the activities of credit institutions. It arises because a counterparty to a financial transaction entered into by a credit institution may fail to fulfil his obligations. A realized credit risk takes the form of loan losses.

In 1995, deposit bank groups booked loan losses to the value of FIM 7.6 billion in gross terms, ie 1.8 per cent of total outstanding bank lending and bank guarantees (in Sweden 0.9 per cent).

- **Nonperforming assets**

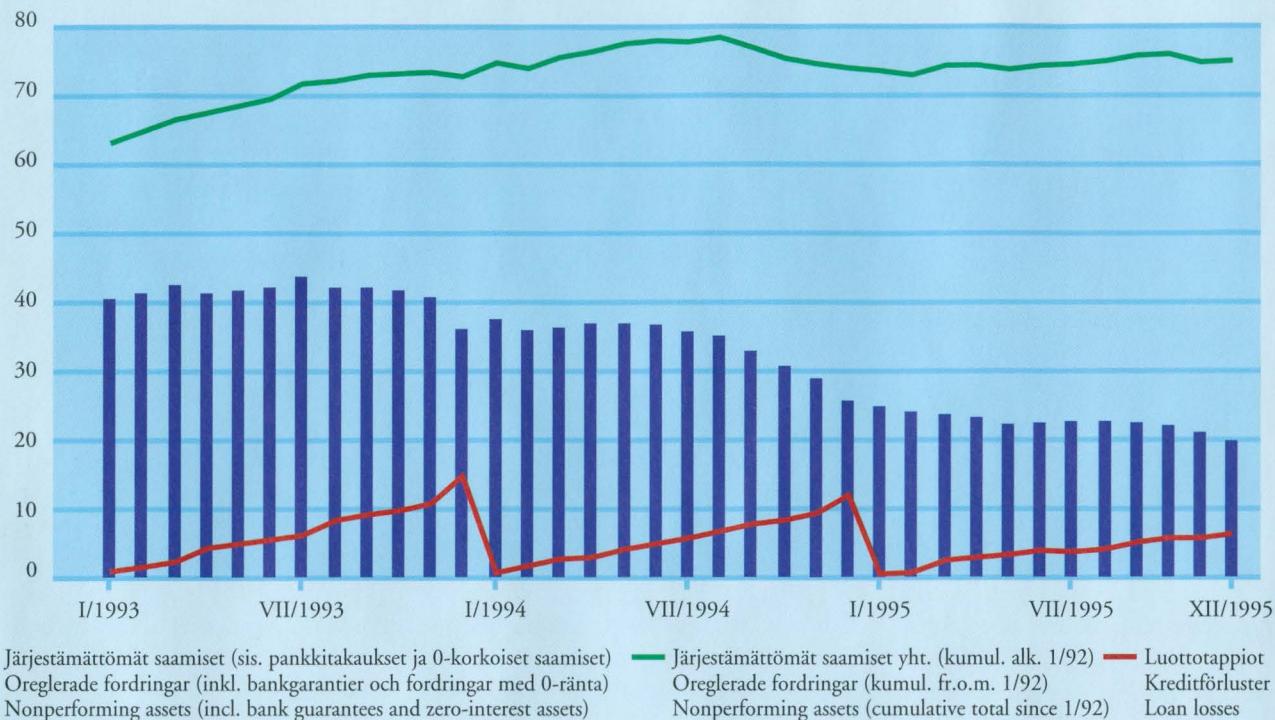
Nonperforming assets are loans on which principal and/or interest have not been paid for three months. Before a loan is written off, it is usually categorized as nonperforming. The relative amount of nonperforming assets, generally speaking, indicates the quality of a bank's loan portfolio. Loan loss risk is used to estimate the size of future loan losses.

At the end of 1995, deposit bank groups' nonperforming assets totalled FIM 19.6 billion (Chart: Deposit Banks' Non-performing Assets and Loan Losses 1993-1995). From the beginning of the year they fell by a total of FIM 5.8 billion, but they still accounted for 4.7 per cent of total outstanding lending and bank guarantees, which is clearly more than in Sweden, for example, where they amounted to 2.1 per cent.

Construction is still the most troublesome sector for the banks. Of banks' claims on the sector, 12.5 per cent are nonperforming (cf. 27 per cent in 1993). On the other hand, nonperforming claims on households and industry have already

Talletuspankkien* järjestämättömät saamiset ja luottotappiot 1/93 - 12/95 (MRD. MK)
 Depositionsbankernas* oreglerade fordringar och kreditförluster 1/93 - 12/95 (MRD. MK)
 Deposit Banks'* Nonperforming Assets and Loan Losses 1/93 - 12/95 (FIM BILL.)

* pl./exkl./excl. Siltapankki, Suomen Säästöpankki — SSP sekä/och/and Arsenal

tyisesti maakohtaisia riskikeskittymiä. Pankit ottavat maariskejä omien sisäisten maalimiittiensä rajoissa. Rahoitustarkastus tarkastaa pankkien limiittijärjestelmät. Koko pankkisektorin maariskien arviointia ja pankkien välistä vertailua varten Rahoitustarkastus seuraa pankkien ulkomaisia saamisia, sijoituksia ja taseen ulkopuolisista sitoumuksista. Tähän käytetään yhtenäistä Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) maariskiluokittelua.

Suomalaisen pankkien ulkomaiset saamiset vähentyivät 24 %, vaikka pankkien kansainvälinen toiminta vilkastui hieman vuoden loppupuolella. Ulkomaiset saamiset olivat vuoden 1995 lopussa yhteensä 88 mrd. markkaa. Ulkomaisia taseen ulkopuolisista sitoumuksista pankeilla oli 10 mrd. markkaa. Valtaosa ulkomaisista saamisista koostuu lyhytaikaisista interbank-talletuksista. Kotimaisen pankkisektorin rakennemuutosten seurauksena ulkomaiset interbanksamat pienentyivät. Muut ulkomaiset saamiset ovat mm. ulkomaiselle julkiselle sektorille tai yrityssektorille myönnettyjä luottoja tai sijoituksia näiden liikkeeseen laskeemiin saamistodistuksiin.

krediter och placeringar med låg avkastning, dvs. med en avkastning klart under marknadsräntan. Dessa kan inte bara leda till framtidens kreditförluster utan belastar också bankernas lönsamhet i form av uteblivna ränteintäkter.

Vid årets slut uppgick bankkoncernernas fastighetsinvesteringar till sammanlagt 35 miljarder mark. Av dessa fastigheter var knappt en tredjedel, dvs. 11,3 miljarder mark, i bankkoncernernas eget bruk, medan 6,7 miljarder mark bestod av fastigheter som utgjort säkerheter.

• Länderrisk

Utvecklingen av kreditinstitutens internationella verksamhet och särskilt de ländervisa riskexponeringarna övervakas genom länderriskuppföljning. Bankerna tar länderrisker inom sina egna interna länderlimiter. Finansinspektionen inspekterar bankernas limitsystem. Finansinspektionen följer bankernas utländska fordringar, placeringar och förbindelser utanför balansräkningen för att bedöma länderriskerna inom hela banksektorn och göra jämförelser mellan bankerna. För detta ändamål används Internationella regle-

declined to less than 4 per cent of outstanding loans.

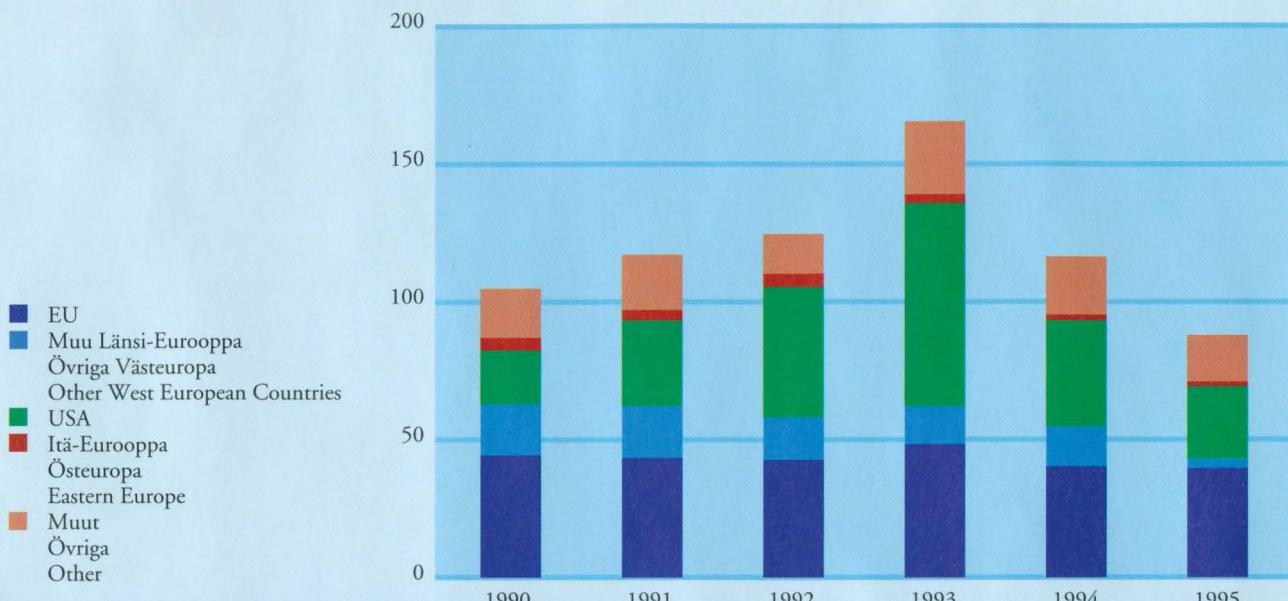
Apart from nonperforming assets, banks' portfolios contain an almost equally large amount - FIM 17.5 billion - of poorly performing loans and investments with yields well below market rates. In addition to possible future loan losses, they also represent a strain on banks' profitability in the form of lost interest income.

Banking groups' real estate investments totalled FIM 35 billion at the end of 1995. Of this amount, less than one-third, ie FIM 11.3 billion, was for their own use. FIM 6.7 billion worth of real estate was held as collateral.

• Country risk

Banks' international operations, and specifically their country risk exposures, are supervised by means of country risk monitoring. The taking of country risks is controlled by the banks' internal country limits. These limits are examined by the Financial Supervision Authority. For the purpose of assessing country risks in the banking sector as a whole and making

Pankkikonsernien ulkomaiset saamiset (MRD. MK)
 Bankkoncernernas utländska fordringar (MRD. MK)
 Banking Groups' External Claims (FIM BILL.)

Pankkien kansainvälinen toiminta liittyy kiinteästi myös kansainvälisten suomalaisyritysten rahoituspalveluiden hoitamiseen.

Kansainväisen pankkitoiminnan yleisen suuntaukseen mukaisesti suomalaisen pankkien saamiset Aasian maiden pankeilta ovat pitkällä aikavälillä kasvaneet. Pankkien Japanin riskit olivat yhteensä 13 mrd. markkaa. Saamiset Latinamerikan maista puolestaan supistuivat 16 %. Pankkien luotonanto Itä- ja Keski-Euroopan kehittyviin markkinatalousmaihiin vähentyi kokonaisuutena 18 %, vaikka joihinakin niistä luotonanto kasvoi vähän. Yleisenä suuntauksesta kuitenkin oli, että pankkien riskit pienentyivät kokonaisuutena maihin, joiden riskiluokat ovat heikentyneet. Pankkien ulkomaisesta toiminnasta koitui luotto- ja takaustappioita yhteensä 0,6 mrd. markkaa.

Kuvio: Pankkikonsernien ulkomaiset saamiset alueittain 1990 -1995 (mrd. mk).

Rahoitusriski

Pankkien rahoitusasema oli vuonna 1995 hyvä. Luottojen kysynnän supistumisen vuoksi rahoitustarve pysyi ennallaan tai väheni. Pankkisektorin valuuttamääriäinen maksuvalmius säilyi vuonna 1995 kohtuullisen hyvänä.

ringsbankens (BIS) enhetliga länderriskklassificering.

De finländska bankernas utländska fordringar minskade med 24 % trots att bankernas internationella verksamhet blev en aning livligare mot slutet av året. De uppgick vid slutet av 1995 till 88 miljarder mark. Beloppet utländska förbindelser utanför balansräkningen var 10 miljarder mark. Största delen av de utländska fordringarna består av kortfristiga interbank-depositioner. De utländska interbankfordringarna minskade till följd av de strukturella förändringarna inom den finländska banksektorn. De övriga utländska fordringarna består bl.a. av krediter till den utländska offentliga sektorn eller företagssektorn eller av placeringar i fordringsbevis som emitterats av dessa. Bankernas internationella verksamhet är också inriktad på finansiella tjänster till internationella finländskägda företag.

I likhet med den allmänna trenden inom internationell bankverksamhet har de finländska bankernas fordringar på banker i de asiatiska länderna i ett längre perspektiv ökat. Bankernas fordringar på Japan utgjorde sammanlagt 13 miljarder mark. Fordringarna på länder i Latinamerika krymppte dock med 16 %. Bankernas kreditgivning till reformekonomierna

comparisons between banks, the Financial Supervision Authority monitors the banks' external claims, investments and off-balance sheet commitments on the basis of a uniform country risk classification scheme devised by the Bank for International Settlements (BIS).

Finnish banks' external claims fell by 24 per cent in 1995, although their international activities picked up slightly towards the end of the year. External claims stood at FIM 88 billion in all at the end of 1995. The banks had FIM 10 billion worth of external off-balance sheet commitments. The bulk of the external claims is composed of short-term interbank deposits. Structural changes in the domestic banking sector led to a decline in external interbank claims. Other external claims include, inter alia, lending to foreign public and corporate sector entities and investments in certified claims on such entities. Banks' international operations are also closely related to the provision of financial services to internationally active Finnish companies.

In line with the general tendency in international banking, Finnish banks' claims on Asian banks have grown over the years. Banks' Japan-based risks totalled FIM 13 billion, and claims on Latin

Talletuspankkien rahoitusriski (ml. termiinit)
 Depositionsbankernas likviditetsrisk (inkl. terminer)
 Deposit Banks' Liquidity Risk (incl. forward contracts)

% veloista / av skulder / of liabilities	1/95	2/95	3/95	4/95	5/95	6/95	7/95	8/95	9/95	10/95	11/95	12/95
Velat 1 kk	34	32	33	31	32	29	32	33	33	33	35	33
Skulder 1 mån.												
Liabilities 1 month												
Velat 6 kk	60	61	62	61	61	60	62	62	62	62	61	60
Skulder 6 mån.												
Liabilities 6 months												
GAP 1 kk	-2	-2	-2	-3	-2	-2	-4	-3	-4	-3	-4	-4
Gap 1 mån.												
Gap 1 month												
GAP 6 kk	-6	-5	-4	-5	-6	-6	-7	-6	-8	-8	-5	-4
Gap 6 mån.												
Gap 6 months												

Laskennan perusteet

- luvut sisältävät emopankin markat ja valuatat sekä sivukonttorit
- avistaehoitosta talletuksista 30 % sisällytetty 1. maturiteettiin
- vaihto-omaisuussalkku jaettu maturiteetteihin sopimusten mukaisten maturiteettien perusteella
- GAPit laskettu suhteessa kaikkiin taseen velkoihin (ml. termiinit)
- varoihin ja velkoihin luettu mukaan termiinit

Beräkningsgrund

- siffrorna innehåller moderbankens poster i mark och utländsk valuta samt filialerna
- 30 % av avistadepositionerna ingår i maturitetekategori 1
- tradingportföljen fördelad på maturiteter enligt maturiteterna i kontrakter
- finansieringsunderskotten (gap) har beräknats i relation till samtliga skulder i balansräkningen (inkl. terminer)
- i tillgångar och skulder ingår terminer

Basis of calculation

- the figures include the markka and foreign-currency items of the parent bank as well as branches
- 30 % of deposits in sight accounts included in maturity category 1
- assets in trading portfolio allocated to maturity categories according to maturity specified in contracts
- gaps calculated in relation to all balance sheet liabilities (incl. forward contracts)
- assets and liabilities include forward contracts

Kuviosta "Pankkien rahoitusriski" käy ilmi pankkien velkojen maturiteettirakenteen ja saamisten ja velkojen maturiteettipäitasapaino.

Voimakkaat korko-odotukset heijastuivat rahoituksen maturiteettirakenteeseen, joka oli vuonna 1995 selvästi lyhyempi kuin vuonna 1994. Vuoden 1995 aikana kuukaudessa erääntyvien velkojen osuus kaikista veloista oli keskimäärin 33 %, kun se vuonna 1994 oli 31 %. Puolessa vuodessa erääntyvien velkojen osuus oli keskimäärin 61 % kaikista veloista, kun se vuonna 1994 oli 54 %.

Rahoitusvajeen osuus pankkien veloista kasvoi hieman vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Keskimäärin taso säilyi ennalta vuoteen 1994 verrattuna. Yhden kuukauden rahoitusvajeen osuus pankkien veloista keskimäärin vaihteli 2:sta 4:ään prosenttiin. Vastaavasti kuuden kuukauden maturiteettipäitasapaino vaihteli 4:stä 8:aan prosenttiin.

Valuuttakurssiriski

Valuuttakurssien muutokset heijastuvat pankkien taseissa olevien valuuttamääriästen erien kautta pankkien tulokseen. Va-

i Öst- och Mellaneuropa minskade med 18 %, även om kreditgivningen till vissa länder ökade något. En allmän trend var emellertid att bankernas risker som helhet betraktat minskade gentemot sådana länder vars riskrating hade försvagats. Bankernas utlandsverksamhet resulterade i kredit- och garantiförluster på totalt 0,6 miljarder mark.

Figur: Bankkoncernernas utländska fordringar (mrd. mk).

Likviditetsrisk

Bankernas finansiella ställning var 1995 god. På grund av den minskade kreditefterfrågan var finansieringsbehovet antingen oförändrat eller mindre än förut. Banksektorns likviditet i utländsk valuta förblev relativt god under 1995.

Figuren Bankernas likviditetsrisk visar maturitetsstrukturen och maturitetsmissmatchen mellan bankernas fordringar och skulder. De starka ränteförväntningarna återspeglades i maturitetsstrukturen. Maturiteterna var klart kortare än under 1994. Skulderna i maturitetten en månad utgjorde i genomsnitt 33 % av alla skulder, mot ca 31 % året innan. Skulderna i

American countries contracted by 16 per cent. Banks' total lending to emerging market economies in Eastern and Central Europe declined by 18 per cent, although lending to some of these countries increased slightly. The overall tendency, however, was for banks' exposures to countries with weakened risk classifications to decrease. Banks' foreign operations resulted in loan and guarantee losses totalling FIM 0.6 billion.

Chart: Banking Groups' External Claims (FIM bill.)

Liquidity risk

The banks' liquidity position was good in 1995. Owing to a contraction in credit demand, borrowing requirements remained unchanged or abated. The banking sector's foreign-currency-denominated liquidity remained fairly good in 1995.

The Chart "Deposit Banks' Liquidity Risk" shows the maturity structure of the banks' liabilities and the maturity mismatch between assets and liabilities.

Strong interest rate expectations were reflected in the maturity structure of funding, which was clearly shorter in 1995

luuttamääristä toimintaa harjoittavien luottolaitosten riskinottoa onkin rajoitettu asettamalla limiitit valuuttakurssien muutoksiin alittuille valuuttapositionille. Suomen Pankki asetti limiitit vuoden 1995 loppuun saakka. Käytännössä Rahoitustarkastus on seurannut luottolaitosten valuuttakurssiriskinottoa ja sen pysymistä limiittien rajoissa. Luottolaitostoinnista annetun lain muutoksen myötä oikeus asettaa rajoja luottolaitosten valuuttakurssiriskin otolle siirtyi Rahoitustarkastukseen vuoden 1996 alussa.

Valuuttapositiolimiiteillä rajataan pankkien valuuttakurssiriskin ottoa suhteessa niiden riskinkantokykyyn. Valuuttapositiolimiitti ei rajoita pankkien valuuttamääristä toimintaa vaan ainoastaan valuuttakurssiriskiltä kattamatta jätettyä positiota eli näkemyksen ottamista.

Kuvaajassa "Valuutpankkien markkaa vastaan avoin kokonaispositio" esitetään pankkien yhteenlasketut valuuttapositionit markkaa vastaan kuukausihavaintoina. Valuuttapositionoon sisältyy avistaerien lisäksi taseen ulkopuolinen valuuttakurssiriskiin vaikuttava toiminta. Pankeilla on

maturiteten sex månader var i genomsnitt 61 % av alla skulder, mot 54 % ett år tidigare.

Finansieringsunderskottets andel av bankernas skulder ökade något under andra halvåret. I genomsnitt var nivån oförändrad jämfört med 1994. Finansieringsunderskottet för en månad i relation till bankernas skulder varierade mellan 2 och 4 %. På motsvarande sätt varierade mismatchen för maturiteten sex månader mellan 4 och 8 procent.

Valutakursrisk

Valutakursförändringarna återspeglas i bankernas balansräkningar genom poster i utländsk valuta i bankens resultat. Riskexponeringen hos kreditinstitut som bedriver valutaverksamhet har begränsats genom limiter för de valutapositioner som är känsliga för förändringar i valutakurserna. Finlands Bank fastställde limiterna till utgången av 1995. I praktiken har Finansinspektionen övervakat att kreditinstitutens valutakursexponeringar hållit sig inom de givna limiterna. Genom en ändring av kreditinstitutslagen överfördes rätten att

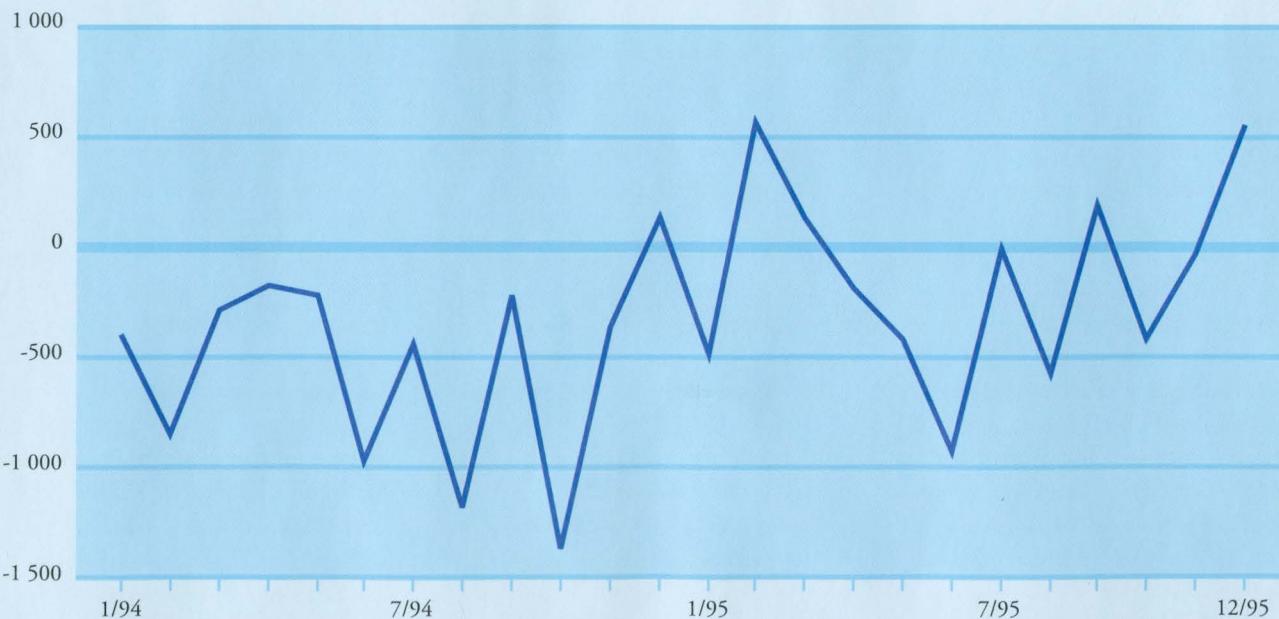
than in 1994. In the course of 1995, liabilities with a remaining maturity of one month represented on average 33 per cent of total liabilities, as compared with 31 per cent in 1994. For six-month maturities, the corresponding shares were 61 per cent and 54 per cent.

The financing spread in relation to the banks' total liabilities expanded slightly in the latter half of the year. On average, it remained unchanged in comparison with 1994. In the one-month category, the maturity mismatch varied from 2 to 4 per cent of banks' total liabilities. The corresponding mismatch for the six-month maturity category varied from 4 to 8 per cent.

Foreign exchange risk

Changes in foreign exchange rates are reflected in the banks' operating results through currency positions in their balance sheets. Risk taking by credit institutions that carry on foreign currency business has, in fact, been restricted by limits imposed on exchange-rate-sensitive currency positions. The Bank of Finland im-

Valuutpankkien valuuttaposition jakauma 1994-1995 (MILJ. MK)
Fördelningen av depositionsbankernas valutaposition 1994-1995 (MILJ. MK)
Distribution of Deposit Banks' Currency Position 1994-1995 (FIM MILL.)

Kuukauden viimeisen päivän havainnot / Observationer på månadens sista dag / Observations on last day of month

ollut valuuttamääristä velkaa kotimaan valuuttaa vastaan silloin, kun valuutaposition kuvaaja on ollut nollalinjan alapuolella. Pankkien yhteenlaskettu, valuutta-kurssien muutoksille altis avoin kokonaispositio ei ole ollut suuri, joten riskinotto tällä alueella on ollut maltilista.

Korkoriski

Korkoriskieurannalla pyritään mittaamaan pankkien tuloksen herkyyttä korkojen muutoksille. Korkoriskiä mitataan saamisten ja velkojen maturiteettipäätasa-painosta syntyvällä tuleriskillä ja luovutetavaksi tarkoitettujen saamistodistusten investointiriskillä. Tarkastelussa ei oteta huomioon koron muutosten välillisää vai-kuutuksia pankkien kannattavuuteen eikä myöskään mahdollisia korkomarginaalien muutoksia.

Yleensä pankkien taserakenteessa antolainaksen maturiteetti tai uudelleenhinnoitteluperiodi on pitempi kuin ottolainaksen. Tällaisella taserakenteella korkojen nousu tuottaa pankeille tappiota ja korkojen lasku vastaavasti voittoa.

Suomessa avistatalletusten korot määrytyvät osittain hallinnollisin päätöksin. Tallettajien käyttäytyminen on lisäksi osoittautunut varsin joustamattomaksi korkojen muuttuessa. Tämän vuoksi korkoriskiä on arvioitu erilaisin olettamuksin tallettajien käyttäytymisestä sekä markkinakoron muutosten vaikutuksista avistatalletusten korkoihin. Koska avistatatalusten osuus pankkien taseista on varsin merkittävä, on niitä koskeville olettamuksillekin erittäin suuri vaikutus korkoriskiarvioon.

Tuleriski

Tuleriski osoittaa, mikä vaikutus korkojen muutoksilla on koko taseen alle vuoden pituisen alijäämän rahoittamiseen ja ylijäämän sijoittamiseen vuoden aikana raportointihetkestä eteenpäin. Ali- tai ylijäämä on laskettu maturiteettituloikittain saamisten ja velkojen sekä taseen ulkopuolisista sitoumusten korontarkistus- tai erääntymisajankohtien erotuksena.

Korkojen yhden prosenttiyksikön nousu tuottaisi pankeille vuoden 1995 tilanteen mukaan 800 milj. markkaa tappiota, jos oletetaan, että myös yleisön avistatatalusten korot muuttuvat väliittömästi. Jos oletetaan, että korkojen muuttuessa avistatatalusten korot pysyvät ennallaan, korkojen yhden prosenttiyksikön nousu parantaisi pankkien tulosta 700 milj. mar-

uppställa limiter för kreditinstitutens valutakursrisker till Finansinspektionen vid ingången av 1996.

Med valutapositionslimiterna begränsas bankernas valutakursriskexponering i relation till deras förmåga att bärä risker. De limiter som faststälts för valutapositionen begränsar inte bankernas valutaverksamhet, utan endast möjligheten till spekulativa positioner, dvs. sådana som inte är skyddade mot valutakursrisker.

Figuren Depositionsbankernas öppna totalposition gentemot mark visar banker-
nas sammanräknade valutapositioner gen-
temot mark i form av månadsobservatio-
ner. I valutapositionen ingår förutom avis-
taposterna också den verksamhet utanför
balansräkningen som påverkar valutakurs-
risken. Bankerna har haft en valutaskuld
gentemot mark när kurvan har gått under
nollinjen. Bankernas sammanräknade
öppna totalposition, som är känslig för
valutakursförändringar har inte varit stor,
och riskexponeringen på detta område har
sädedes varit måttfull.

Ränderisk

Syftet med ränderiskuppföljningen är att mäta hur känsligt bankernas resultat är för ränteförändringar. Ränderisken mäts i form av den inkomstrisk som uppstår på grund av maturitetsmismatchen mellan fordringar och skulder samt i form av den investeringsrisk som är förknippad med fordringsbevisen i tradingportföljen. I analysen beaktas inte ränteförändringarnas indirekta verkningar på bankernas lönsamhet och inte heller eventuella förändringar i räntemarginalerna.

I bankernas balansräkningar är maturitetten eller räntebindningstiden för utlåningen i regel längre än för inlåningen. Med en sådan balansräkningsstruktur leder en ränteuppgång till föruster och en räntedegång till vinster för bankerna.

I Finland bestäms räntorna på avistade-positioner delvis administrativt. Bankernas kunder reagerar dessutom relativt trögt på ränteförändringar. Ränderisken har därför bedömts med olika antaganden om dels kundernas beteende, dels effekten av förändringarna i marknadsräntorna på avistaderpositioner. Eftersom avis-taderpositionernas andel av bankernas balansomslutningar är avsevärd har också antagandena om dem mycket stor betydelse vid bedömmningen av ränderisker.

posed these limits until the end of 1995. In practice, the Financial Supervision Authority has monitored credit institutions' currency risk taking and adherence to prescribed limits. Following an amendment to the Credit Institutions Act, the right to impose limits on credit institutions' currency risk taking was transferred to the Financial Supervision Authority on 1 January 1996.

The purpose of the currency position limits is to restrict the banks' currency risk taking in relation to their risk-bearing capacity. The limits imposed on currency positions do not restrict the banks' foreign currency operations; rather, they merely limit the size of the positions which are not protected against foreign exchange risk, ie the taking of a view on exchange rate movements.

The Chart "Authorized Foreign Exchange Banks' Total Open Position against the Finnish Markka" shows the banks' monthly aggregate currency positions against the Finnish markka. In addition to spot items, the currency position includes off-balance sheet items that influence foreign exchange risk. The banks have foreign currency debt against the markka when the currency position curve is below zero. The banks' aggregate open exchange-rate-sensitive positions are not large, as this type of risk taking has been moderate.

Interest rate risk

The purpose of interest risk monitoring is to measure the sensitivity of banks' earnings to changes in interest rates. As measured, interest rate risk is the income risk that arises as a result of maturity mismatches between assets and liabilities and the investment risk inherent in trading securities. The monitoring does not take into account indirect effects of interest rate changes on banks' profitability, nor changes in interest rate margins.

Normally in banks' balance sheets, the maturity or repricing period for loans is longer than for deposits. Given such an asset/liability maturity structure, a rise in interest rates causes losses to banks whereas a fall in rates generates profits.

In Finland, interest rates payable on sight deposits are partly determined by administrative decisions. Moreover, depositor behaviour has proved to be quite unresponsive to changes in interest rates. For

kalla. Korkojen nousun vaikutus eliminointisi, jos vajaassa puolessa (45 %) avista-talletuksista korot pysyisivät muuttumattomina.

Korkojen yhden prosenttiyksikön lasku aiheuttaisi samansuuruiset, mutta pääinva-taiset vaikutukset.

• *Investointiriski*

Arvopapereiden markkina-arvot laskevat korkojen noustessa ja nousevat korkojen laskiessa. Korkovaikutus on laskettu erikseen lyhyille sijoitus- ja yritystodistuksille sekä valtion velkasitoumuksille ja pitkäai-kaisille joukkovelkakirjoille.

Lyhyiden korkojen yhden prosenttiyksikön nousun vaikutus pankkien luovutettaviksi tarkoitettujen arvopapereiden markkina-arvoon olisi yhteensä 90 milj. markkaa. Pitkien korkojen vastaava nousu pienentäisi luovutettaviksi tarkoitettujen joukkovelkakirjojen markkina-arvoa 430 milj. markkaa. Yhteenlaskettu markkinaarvon alennus olisi siten 520 milj. markkaa. Investointiriskin osalta laskelmissa ei toistaiseksi ole voitu ottaa huomioon joh-dannaisilla tapahtuvaa suojausta, jonka vaikutus on mitä ilmeisimmin huomat-tava.

• *Yhteisvaikutus*

Korkoriskiä arvioitaessa otetaan huomi-oon sekä tulariski että investointiriski. Seurannan tavoitteena on mitata korkoriskipositiota suhteessa riskinkantokykyyn. Mittaamalla kaikkien pankkien korkoriskiä samalla tavalla pystytään tunnistamaan ne pankit, jotka ottavat suurta korkoriskiä suhteessa riskinkantokykyyn. Hälytysra-jaksi on valittu suhteellinen mittari: tulo-riskin ja investointiriskin yhteenlaskettu korkojen yhden prosenttiyksikön muutok-sesta aiheutuva tappioarvio laskettuna si-tten, että avistatalletukset uudelleen hin-noitellaan välittömästi. Se saa olla kor-keintaan 20 % korkokatteesta. Vuoden 1995 lopun tilanteessa näin laskettu kor-koriski oli 11 % korkokatteesta.

• *Tarkastelu*

korkosidonnaisuksittain

Korkojen muutosten vaikutusta on arvioi-tu myös korkosidonnaisuksittain. Tässä yksinkertaistetussa tarkastelussa pääpaino on tase-erien määrisä. Tällöin oletetaan, että pankkien taseen rakenne pysyy vuoden ajan muuttumattomana. Toisin sa-noen myös mahdolliset eräänlyvät erät pystytään uusimaan vastaavilla saamisilla ja veloilla.

Näillä olettamuksilla peruskorkoon

• *Inkomstrisk*

Inkomstriskken visar vilken effekt ränteförändringar har på finansieringen av underskottet i de korta maturiteterna i hela balansräkningen eller på investeringen av överskottet under ett år räknat från raporteringstidpunkten. Underskottet eller överskottet har beräknats för de olika maturiteterna som skillnaden mellan räntejusterings- eller förfallodagarna för fordingar och skulder samt förbindelser utanför balansräkningen.

En räntestegring på en procentenhetskulle 1995 ha genererat en förlust på 800 miljoner mark för bankerna förutsatt att också räntorna på allmänhetens avistade-positioner hade ändrats omedelbart. Om man antar att räntorna på avistadepositio-nen hade förblivit oförändrade vid en ränteförändring, skulle en räntestegring på en procentenhetskulle förbättrat bankernas resultat med 700 miljoner mark. Effekten av en ränteuppgång elimineras om räntorna på knappt hälften (45 %) av avistade-positionerna förblir oförändrade.

En räntenedgång på en procentenhetskulle en lika stor, men motsatt effekt.

• *Investeringsrisk*

Värdepapperens marknadsvärden sjunker när räntorna stiger och stiger när räntorna sjunker. Ränteeffekten har beräknats sepa-rat för korta bank- och företagscertifikat-samt för statens skuldförbindelser och långa masskuldebrev.

En stegring i de korta räntorna på en procentenhetskulle minska marknadsvärdelet av värdepapperen i bankernas tradingportföljer med sammanlagt 90 miljoner mark. En motsvarande uppgång i de långa räntorna skulle reducera marknadsvärdelet av masskuldebrevet i tradingportföljen med 430 miljoner mark. Sammantaget skulle nedgången i marknadsvärdelet således utgöra 520 miljoner mark. I fråga om in-vesteringsrisken har det hittills inte varit möjligt att beakta den riskgardering som sker med derivat och vars effekt med största sannolikhet är betydande.

• *Samverkan*

Vid ränteriskuppföljningen beaktas såväl inkomstriskken som investeringsriskken. Målet med uppföljningen är att mäta ränteriskexponeringen i relation till för-mågan att bära risker. Genom att mäta alla bankers ränterisker med samma for-mel, kan man få reda på vilka banker som tar en stor ränterisk i relation till sin för-måga att bära risker. Som alarmgräns har

this reason, interest rate risk is estimated on the basis of different assumptions re-garding depositor behaviour and the re-sponse of sight deposit rates to changes in market interest rates. As sight deposits represent a significant part of banks' bal-ance sheets, these assumptions have a ma-jor impact on the measurement of interest rate risk.

• *Income risk*

Income risk stems from the effects of pos-sible changes in interest rates on the fi-nancing of the short-term (less than one-year) maturity deficiency of the total bal-ance sheet or on the investment of the ex-cess for one year, starting from the re-porting date. For each maturity or repric-ing period, the deficiency or excess is cal-culated as the difference between claims and liabilities plus the net off-balance sheet position.

With conditions prevailing as in 1995 and assuming that rates on sight deposits also change immediately, a one percentage point rise in market interest rates would cause FIM 800 million in losses to banks. If, on the other hand, it is assumed that rates on sight deposits do not respond to changes in market interest rates, a one percentage point increase in market rates would increase banks' earnings by FIM 700 million. The effect of a rise in market interest rates would be eliminated if inter-est rates applicable to just under one-half (45%) of sight deposits were to remain unchanged.

A one percentage point fall in market interest rates would result in effects of corresponding magnitude but in the op-posite direction.

• *Investment risk*

The market values of securities fall when interest rates rise and rise when interest rates fall. Interest rate effects have been calculated separately for short-term certifi-cates of deposit, commercial paper and treasury bills and for long-term bonds.

The effect of a one percentage point rise in short-term interest rates on the total market value of banks' trading securities would be FIM 90 million. And a corre-sponding rise in long-term rates would reduce the market value of bonds held for trading purposes by FIM 430 million. The combined reduction in market value would thus amount to FIM 520 million. In the calculation of investment risk, it has not yet been possible to take account of

Talletuspankkien korkoriski Depositionsbankernas ränterisk Deposit Banks' Interest Rate Risk

Korkojen yhden prosenttiyksikön nousun vaikutus Inverkan av en ränteuppgång på en procentenhets Effect of a one percentage point rise in interest rates		31.12.1995 (MILJ. MK) 31.12.1995 (MILJ. MK) At 31 Dec. 1995 (FIM MILL.)
Pankit yhteensä		Bankerna totalt
Tuloriski korkojen noustessa	- 800	Inkomstrisk vid ränteuppgång
a) avista-talletukset uudelleen hinnoitellaan välittömästi	+ 700	a) avistadepositionerna prissätts omedelbart
b) avista-talletukset ja niiden korot säilyvät muuttumattomina koko tarkasteluperiodin	± 0	b) avistadepositionerna och räntorna på dem förblir oförändrade under hela ränteperioden
c) avista-talletuksista noin 45 % erääntyy välittömästi		c) avistadepositionerna förfaller ca 45 % omedelbart
Luovutettavaksi tarkoitettujen arvopapereiden arvomuutos korkojen noustessa		Värdeförändring av värdepapperen i tradingportföljen vid en ränteuppgång
lyhytaikaiset arvopaperit joukkovelkakirjat investointiriski yhteensä	- 90 - 430 <u>- 520</u>	kortfristiga värdepapper masskuldebrev investeringsrisk totalt
Korkoriski yhteensä tuloriski (a) + investointiriski	- 1 320	Ränterisk totalt inkomstrisk (a) + investeringsrisk
Korkokate Korkoriski % korkokatteesta	12 010 11	Räntenetto Ränterisk i % av ränenettot
		Deposit banks, total
		Income risk as interest rates rise: a) sight deposits repriced immediately b) sight deposits and interest thereon remain unchanged throughout the period under review c) about 45% of sight deposits mature immediately
		Change in the value of trading securities as interest rates rise
		short-term securities bonds total investment risk
		Total interest rate risk: income risk (a) + investment risk
		Net interest income Interest rate risk as a per cent of net interest income

Korkoherkkyys korkosidonnaisuksittain yhden prosenttiyksikön koron nousulle (MILJ. MK) Räntekänslighet enligt räntebindning vid en ränteuppgång på en procentenhets (MILJ. MK) Sensitivity to a one percentage point rise in interest rate linkage (FIM MILL.)

Peruskorkoiset erät	- 170	Grundräntebundna poster	Linked to the Bank of Finland's base rate
Primekorkoiset erät	+ 170	Primiräntebundna poster	Linked to prime rates
Heliborkorkoiset erät	+ 130	Poster bundna vid helibor	Linked to HELIBOR rates
Avistatalletukset	- 1 400	Avistadepositioner	Sight deposits
Ei luovutettavaksi tarkoitettut joukkovelkakirjat, n.	- 1 000	Masskuldebrev i investmentportföljen, ca	Bonds held for investment purposes approx.

sidottujen erien koron yhden prosenttiyksikön nousu pienentäisi vuoden aikana pankkien korkokatetta 170 milj. markkaa. Sen sijaan pankkien omiin primekorkoihin sidottujen erien osalta yhden prosenttiyksikön koron nousu kasvattaisi pankkien korkokatetta 170 milj. markkaa. Samoin heliborkorkojen nousu yhdellä prosenttiyksiköllä lisäisi pankkien korkokatetta 130 milj. markkaa.

Suurin merkitys on kuitenkin avista-talletuksilla: prosenttiyksikön nousu talletuskoroissa heikentäisi pankkien korkokatetta noin 1,4 mrd. markkaa. Vastaava koron lasku parantaisi sitä 1,3 mrd. markkaa, koska koron lasku ei vaikuta täysi-

valts ett relativt mått: den totala förlusten som är summan av inkomst- och investeringsrisken vid en ränteförändring på en procentenhets med antagandet om räntejustering av avistakontona. Detta tal får vara högst 20 procent av ränenettot. Vid slutet av 1995 utgjorde ränterisken för hela banksektorn 11 % av ränenettot.

• *Granskning enligt räntebindning*

Inverkan av ränteförändringar har uppskattats också enligt räntebindning. Denna förenklade analys är fokuserad på balansposterna. Antagandet är att bankernas balansräkningsstruktur hela året är densamma, dvs. att också eventuella förfallan-

hedging by means of derivatives, which would clearly have a significant effect.

- *Combined risk effect*

In assessing interest rate risk, both income risk and investment risk are taken into account. The aim of interest risk monitoring is to measure interest risk exposure in relation to risk-bearing capacity. Measuring the interest rate risk of all banks in the same manner makes it possible to identify those banks which take high interest rate risks relative to their risk-bearing capacity. A relative measure is used as an alarm trigger: the estimated total loss from realized income and investment risk caused by a one percentage point rise in interest rates,

määrisesti matalakorkoisimpiin talletuksiin.

• *Ei luovutettavaksi tarkoitettut joukkovelkakirjat*
Pankit ovat sijoittaneet varojaan myös ns. ei luovutettavaksi tarkoitettuihin joukkovelkakirjoihin. Nämä ovat yleensä pitkäaikaisia, kiinteäkorkoisia sijoituksia, jotka on alun perin tarkoitettu pidettäväksi laina-ajan loppuun. Nähin sisältyvä investointiriski, joka toteutuisi myyntilanteessa, oli vuoden 1995 lopussa yhden prosenttiyksikön koron nousulle runsaat miljardi markkaa yli arvopapereiden hankeihetken korkotason.

• *Yhteenvedo*

Muutokset pankkien taserakenteissa tapahtuvat verraten hitaasti. Tästä syystä myös pankkien tuloriski pysyy suhteellisen vakiona. Nopeimmat muutokset pankkien tulokseen aiheutuvat tradingsalkusta, joka on aina pidettävä markkina-arvossaan. Korkojen muutoksilla on lisäksi välillisissä vaikuttuksia luotonkysyntään, järjestämätömiin saamisiin, luottotappioihin, sijoitusten ja vakuuksien markkina-arvoihin sekä muihin seikkoihin, jotka heijastuvat pankkien tulokseen. Pankkien korkonäkemyks ja riskinottostrategia vaikuttavat viime käessä siihen, kuinka herkkä pankin tulos on korkojen muutokselle.

Toiminnallinen ja strateginen riski

Toiminnallisella eli operationaalilla riskillä tarkoitetaan yleiseen toimintaan liittyviä riskejä. Näitä ovat mm. sisäisten valvontajärjestelmien pettäminen, ammattitaidon riittämättömyys, atk-järjestelmien jälkeenjääneisyys tai puurteellisuus sekä mahdollinen petos tai muu rikos.

Rahoitustarkastus antoi kesällä 1995 pankeille johdannaisten riskienhallintaa koskevat ohjeet. Vastaavat ohjeet luottoriskien hallinnasta ovat valmistumassa. Toiminnallisen riskin arvioimiseksi Rahoitustarkastus on pyytänyt pankeilta vuosittain kuvaukset niiden riskienhallintajärjestelmistä.

Puutteet pankkien sisäisissä valvontajärjestelmissä ovat aiheuttaneet pankeille merkittäviä yksittäisiä tappioita. Rahoitustarkastus panostaa jatkossa nimenomaan pankkien omien riskienhallintajärjestelmien tarkastukseen ja valvontaan.

Strateginen riski tarkoittaa tilannetta, jossa pankilla ei ole selvää strategiaa toiminnalleen tai että valittu strategia voi

de poster ersätts med motsvarande fordringar och skulder.

Enligt dessa antaganden skulle en stegring på en procentenhets räntan på de grundräntebundna posterna under året minska bankernas räntenetto med 170 miljoner mark, medan en lika stor uppgång i räntan på de poster som är bundna till bankernas egena primräntor skulle öka bankernas räntenetto med 170 miljoner mark. En uppgång i heliborräntorna på en procentenhets ränta skulle öka bankernas räntenetto med 130 miljoner mark.

Störst skulle effekten emellertid vara på avståndepositionerna: en räntestegring på en procentenhets ränta skulle försvaga bankernas räntenetto med cirka 1,4 miljarder mark, medan motsvarande räntesänkning skulle förstärka räntenettot med 1,3 miljarder mark, eftersom en räntesänkning inte får fullt genomslag på de depositioner som har den lägsta räntan.

• *Masskuldebrev i investmentportföljen*

Bankerna har investerat tillgångar också i masskuldebrev avsedda att stadigvarande innehålls i rörelsen. Dessa är i regel långfristiga placeringar med fast ränta och avsedda att innehålls till lånetidens slut. Den investeringsrisk som ingår i dem och som skulle realiseras vid en försäljning uppgick vid slutet av 1995 för en räntestegring på en procentenhets till drygt en miljard mark.

• *Sammanfattning*

Förändringar i bankernas balansräkningsstruktur sker relativt långsamt. Bankernas inkomstrisk hålls därför jämförelsevis konstant. De snabbaste förändringarna i bankernas resultat orsakas av tradingportföljen, som alltid måste värderas till marknadspriis. Ränteförändringar påverkar dessutom indirekt kreditefterfrågan, de oreglerade fordringarna, kreditförlusterna, investeringarnas och säkerheternas marknadsvärden samt andra omständigheter som avspeglas i bankernas resultat. I sista hand beror det på bankernas räntesyn och risktagningsstrategi hur känsligt en banks resultat är för ränteförändringar.

Operativ och strategisk risk

Med operativ risk avses risker som uppstår i den allmänna verksamheten. Sådana är otillräckliga interna kontrollsysteem, bristande yrkesskicklighet, föråltrade eller bristfälliga ADB-system samt eventuellt bedrägeri eller andra brott.

assuming that sight deposits are repriced immediately. The maximum acceptable loss is 20 per cent of net interest income. At the end of 1995, the calculated interest rate risk was 11 per cent of net interest income.

• *Analysis by interest rate linkage*

The effects of changes in interest rates are also estimated in terms of interest rate linkage. In this type of simplified analysis, the major emphasis is on amounts of balance sheet items. Accordingly, it is assumed that the banks' balance sheet structure remains unchanged for one year, in other words, that maturing items are replaced by corresponding assets or liabilities.

Based on these assumptions, a one percentage point rise in interest rates would affect base-rate-linked items so as to reduce banks' annual net interest income by FIM 170 million, whereas the same one percentage point rise in interest rates would affect items linked to banks' own prime rates so as to increase banks' net interest income by FIM 170 million. Similarly, a one percentage point rise in HELIBOR rates would boost banks' net interest income by FIM 130 million.

The most important impact, however, would be on sight deposits: a one percentage point rise in interest rates would reduce banks' net interest income by some FIM 1.4 billion, whereas a corresponding fall would increase it by FIM 1.3 billion; the difference arises because a fall in interest rates does not have a full impact on deposits with the lowest interest rates.

• *Bonds held for investment purposes*

Banks have also invested their assets in so-called non-transferable bonds. These are normally long-term, fixed-rate investments which have been originally intended for holding until maturity. The investment risk entailed in these items, which would be realized upon their sale, amounted to over FIM 1 billion at the end of 1995, assuming a one percentage point rise in interest rates from their level at the moment of acquisition.

• *Summary*

Changes in banks' balance sheet structures happen quite slowly. For this reason, banks' income risk also tends to remain relatively stable. The most immediate effects on bank performance stem from the trading portfolio, which must always be

vaarantaa pankin vakavaraisuuden tai toiminnallisen tuloksen. Riski on hyvin voimakkaasti kytketty pankin johtoon. Riskin hallinta edellyttää pitkän aikavälisen strategiaa ja säännöllistä tavoitteiden ja keinojen arvointia. Tärkeätä on rakentaa strategia siten, että sitä voidaan tarvittaessa muuttaa. Samoin strategisen riskin hallinta edellyttää varasuunnitelmaa yllättävien, taloudessa, lainsäädännössä tai kansainvälisessä kanssakäymisessä tapahtuvien muutosten varalta.

Finansinspektionen meddelade på sommaren 1995 bankerna anvisningar om hantering av derivatrisker. Motsvarande anvisningar om kreditrisker håller på att färdigställas. För att kunna uppskatta den operativa risken ber Finansinspektionen bankerna årligen lämna en beskrivning av sina interna riskkontrollsysteem.

Brister i bankernas interna kontrollsysteem har förorsakat bankerna betydande enskilda förluster. Finansinspektionen satsar i fortsättningen på inspektioner och kontroll av bankernas egna riskkontrollsysteem.

Med strategisk risk avses en situation när banken inte har någon klar strategi för sin verksamhet eller när den valda strategin kan äventyra bankens kapitaltäckning eller operativa resultat. Risken är mycket nära anknutnen till bankens ledning. För hanteringen av denna risk krävs en befintlig långsiktig strategi och regelbunden utvärdering av dess mål och medel. Det är viktigt att ha en strategi som smidigt kan ändras när omgivningen förändras. Likaså kräver hanteringen av den strategiska risken en reservplan i händelse av oväntade förändringar i ekonomin, lagstiftningen eller i den internationella omgivningen.

marked to market. Changes in interest rates have, in addition, indirect effects on credit demand, nonperforming assets, loan losses, market values of investments and collateral and other factors which are reflected in banks' earnings. A bank's view on interest rates and its risk-taking strategy ultimately determine how sensitive the bank's earnings are to changes in interest rates.

Operating risk and strategic risk

Operating risk refers to risks arising in general operations. These include failure of internal monitoring systems, lack of professional skill, obsolete or inadequate computer systems and possible fraud or other crime.

In summer 1995, the Financial Supervision Authority issued a guideline to the banks on the risk management of derivatives. A corresponding guideline on credit risk management is in the process of being finalized. To estimate operating risk, the Financial Supervision Authority each year asks the banks to provide descriptions of their internal risk management systems.

Imperfections in the banks' internal monitoring systems have caused the banks significant individual losses. In the future, the Financial Supervision Authority intends to lay particular emphasis on inspection and supervision of the banks' own risk management systems.

Strategic risk refers to a situation where a bank does not have a clear strategy for its operations or where the selected strategy may endanger the bank's solvency or operating results. This risk is very closely connected with the bank's management.

Management of this risk requires a long-term strategy and regular evaluation of goals and measures for achieving those goals. It is important to devise a strategy that can be flexibly adjusted as required. Furthermore, management of strategic risk requires a contingency plan for the possibility of unforeseen changes in the economy, legislation or international relations.

PÄÄOMAMARKKINOIDEN KEHITYS 1995

Kapitalmarknaden 1995 • The Capital Market in 1995

Vuosi 1995 oli Helsingin Arvopaperipörssissä erittäin vilkas. Osakevaihto nousi uuteen ennätykseen, noin 83 mrd. markkaan. Vuoden 1994 osakevaihto, 69 mrd. markkaa, ylitettiin 2. marraskuuta. Melkein puolet pörssin osakevaihdosta tuli Oy Nokia Ab:n osakkeiden kau-penkäynnistä.

Pörssiyhtiöt järjestivät vuoden 1995 aikana 22 osakeantia, joilla ne keräsivät uutta riskipääomaa noin 2,3 mrd. markkaa. Määrä jäi puoleen edellisen vuoden osakeanneista.

Vuoden aikana pörssiin listautui kymmenen uutta yhtiötä, joista suurin oli Neste Oy. Listattujen yhtiöiden markkina-arvo oli vuoden lopussa 192 mrd. markkaa, kun se edellisen vuoden lopussa oli 181 mrd. markkaa.

Pörssin HEX-yleisindeksi laski viime vuonna vajaat 8 %. Kuitenkin yleisindeksi kohosi kaikkien aikojen ennätykseen 14. syyskuuta, jolloin päivän pääösindeksin pisteluku oli 2336,21. Kurssit olivat tuolloin 26,5 % edellisen vuodenvaiheen ta-

År 1995 var ett mycket livligt år på Helsingfors Fondbörs. Aktieomsättningen slog nytt rekord, ca 83 miljarder mark. Föregående års omsättning, 69 miljarder mark, överskredes den 2 november. Omkring hälften av aktieomsättningen på börsen gällde Oy Nokia Ab:s aktier.

Under 1995 arrangerades 22 aktieemissioner med börsnoterade aktier. Med dem genererade bolagen nytt riskkapital för ca 2,3 miljarder mark, dvs. hälften så mycket som ett år tidigare.

Under året upptogs tio nya bolag på börslistan. Det största av dem var Neste Oy. Börsbolagens marknadsvärde vid årets slut uppgick till 192 miljarder mark, mot 181 miljarder mark vid föregående årsskifte.

HEX-generalindex på börsen sjönk med knappt 8 procent jämfört med året innan. Trots det slog indexet alla tidigare rekord den 14 september då indexet vid dagens slut uppgick till 2336,21. Kurserna låg då 26,5 procent högre än ett år tidi-

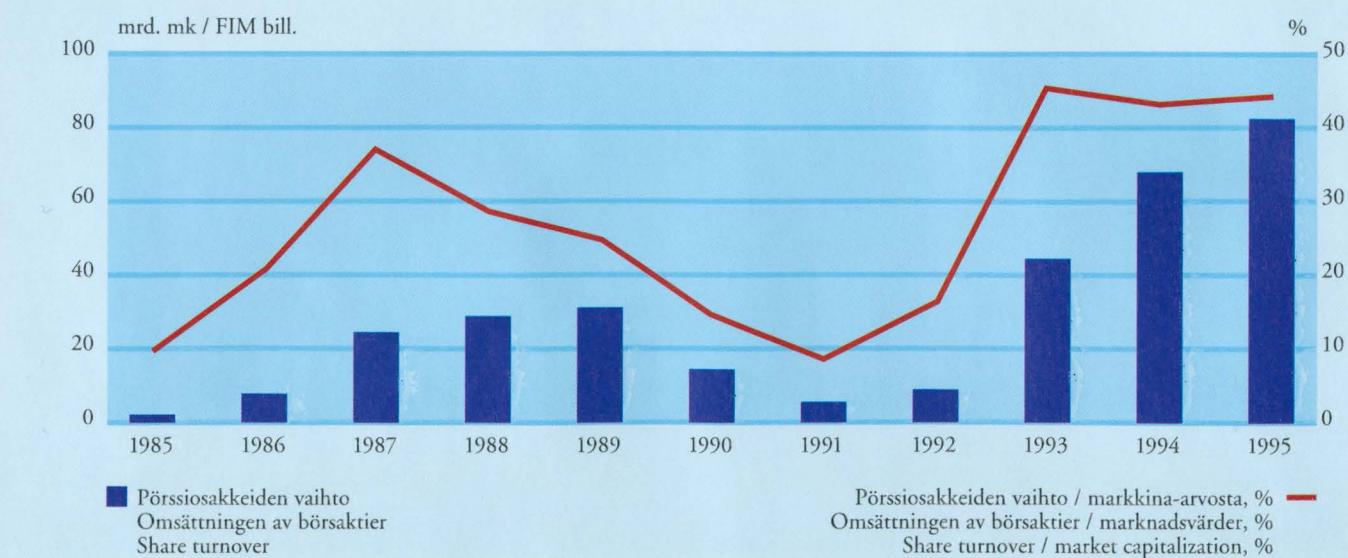
The year 1995 was a very active one for the Helsinki Stock Exchange. Share turnover reached a new record level, some FIM 83 billion. The previous year's turnover figure, FIM 69 billion, was exceeded on 2 November. Trading in Nokia's shares accounted for almost a half of the turnover.

Listed companies arranged 22 share issues in 1995. New risk capital raised through these issues amounted to some FIM 2.3 billion, which was about half the amount raised in the previous year.

Ten new companies, of which Neste was the largest, were admitted to listing on the stock exchange in 1995. At the end of the year the market capitalization of all listed companies amounted to FIM 192 billion, compared with FIM 181 billion a year earlier.

The HEX all-share index decreased by nearly 8 % in 1995. On 14 September, however, the all-share index reached a record high of 2336.21 points. Share prices were then 26.5 per cent higher than

Osakemarkkinoiden vaihto 1985-1995
Omsättning på aktiemarknaden 1985-1995
Share Market Turnover 1985-1995

soa korkeammalla.

Säästöpankkien Keskusosakepankki SKOP haki listalaitosta loppuvuodesta 1995. Pörssin listalaitopäätöksestä tehdyn valituksen perusteella Rahoitustarkastus kumosi kyseisen päätöksen joulukuussa 1995. Asian käsitteily jatkuu pörssin valituksen jälkeen korkeimmassa hallinto-oikeudessa.

Virolainen Hansa Pank (As) listautui syksyllä meklarilistalle. Kaupankäynti sen osakkeilla on ollut vähäistä. Useat muutkin virolaiset yrityöt ovat esittäneet kiinnostuksensa saada osakkeensa listatuksi Suomessa.

Etyväilityksestä tehtiin päätös, että valvontavastuu on selkeästi etävälittäjän kotivaltiolla. Etävälittäjä on ulkomailta toimiva markkinaosapuoli, jolla ei ole kiinteää toimipaikkaa Suomessa. Isäntävaltio ja markkinapaikka voivat vaatia markkinapaikan menettelytapojen ja vahvistettujen sääntöjen noudattamista ja raportointia, joka kytkeytyy suoraan toimintaan välittäjänä. Toiminnan edellytykset eivät poikkea suomalaiselle välittäjälle asetetuista. Etyväilityksen alkaessa Rahoitustarkastus vaatii kotivaltion viranomaisten ilmoitukseen tarjottavasta palvelusta.

Suomen Optiomeklaari Oy sai vuonna 1995 ensimmäisen etävälittäjänsä. Myös arvopaperipörssin osalta kiinnostus etävälitystä kohtaan on kasvanut. Kiinnostuksen lisääntymiseen on vaikuttanut EU:n

gare.

Sparbankernas Central-Aktie-Bank (Skop) ansökte om avlistning i slutet av 1995. Börsens beslut om avregistrering överklagades, och Finansinspektionen upphävde det i december 1995. Efter börsens besvär mot detta beslut fortsätter behandlingen av ärendet vid högsta förvaltningsdomstolen.

Den estniska banken Hansa Pank (As) upptogs på mäklarlistan på hösten. Händeln med Hansa Panks aktier har varit lam. Flera andra estniska företag har också uttryckt intresse för att få sina aktier noterade i Finland.

I fråga om distansförmedling beslöts att tillstödsansvaret otvetydigt ligger hos distansförmedlarens hemland. Med distansförmedlare avses en marknadspart som opererar från utlandet och saknar fast verksamhetsställe i Finland. Värdlandet och marknadsplatsen kan kräva att distansförmedlaren iakttar marknadsplatsens förfaranden och regler och rapporterar uppgifter som är direkt relaterade till verksamheten som förmedlare. Verksamhetsförläggningarna är desamma som för finländska förmedlare. När distansförmedlingen inleds kräver Finansinspektionen ett meddelande från hemlandets behöriga myndigheter om de tjänster som förmedlaren tillhandahåller.

Finlands Optionsmäklare Ab fick sin första distansförmedlare 1995. Också vid

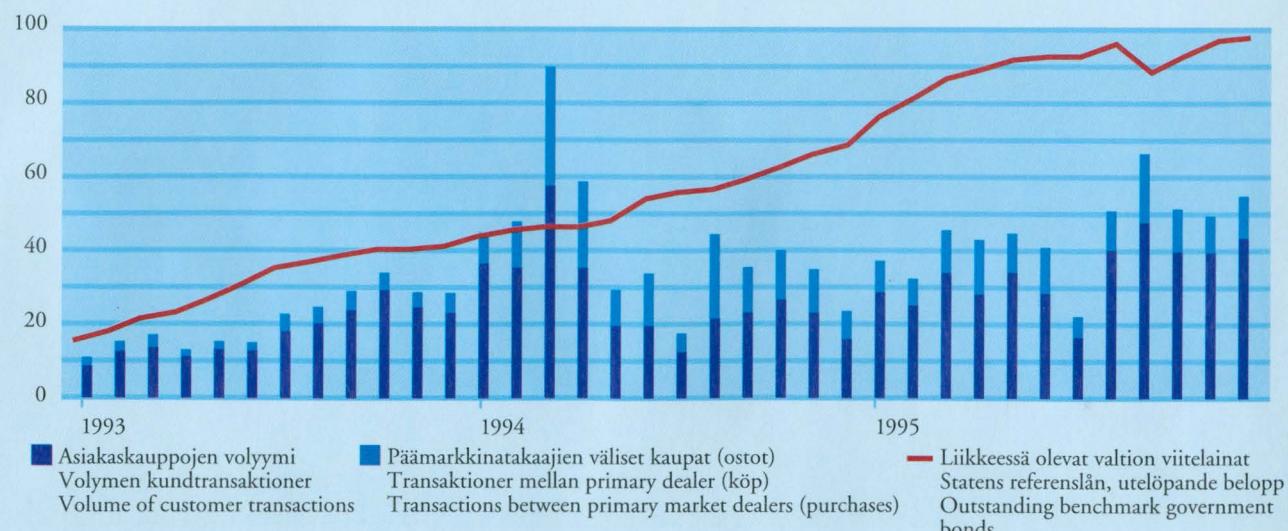
at the end of the previous year.

Towards the end of 1995, Skopbank applied for the removal of its shares from the official list. On the basis of a complaint against the removal decision, the Financial Supervision Authority repealed the removal decision in December 1995. After an appeal submitted by the Stock Exchange, the consideration of the case will continue in the Supreme Administrative Court.

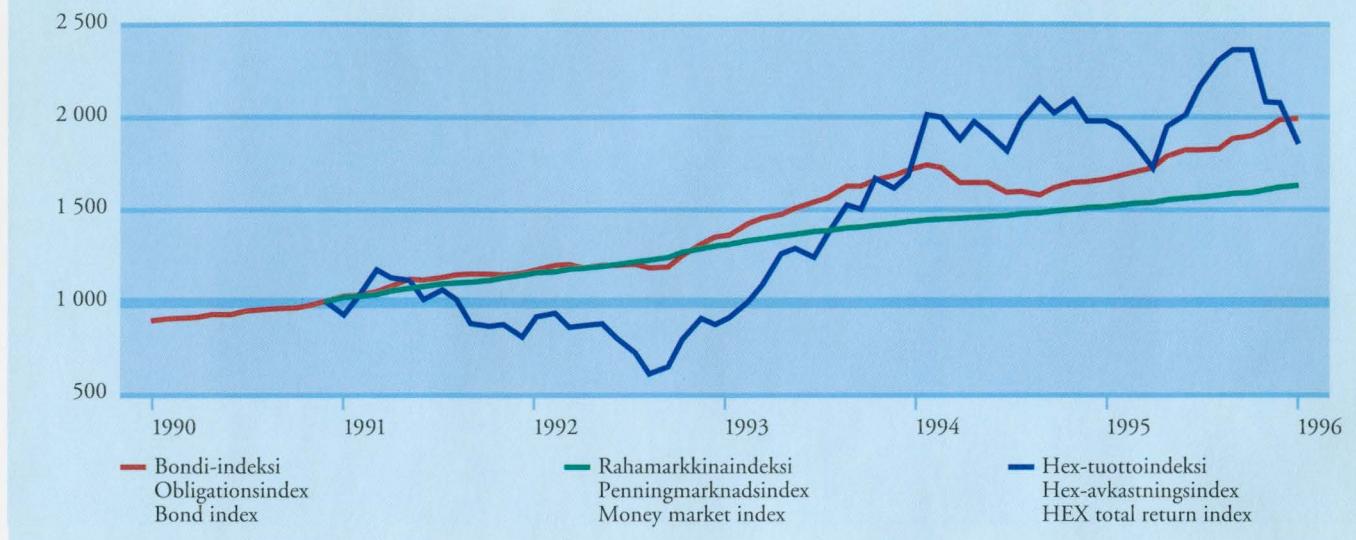
The Estonian bank Hansa Pank (AS) was admitted to the brokers' list in the autumn. Trading in these shares has not been very active. Several other Estonian companies have announced their interest in listing their shares on the Finnish market.

In a decision concerning remote brokerage, the Financial Supervision Authority confirmed that the responsibility for the supervision of remote brokers clearly lies with the home country authorities. A remote broker is a market participant operating from abroad without a permanent place of business in Finland. The host country and the market place may require that the remote broker observe the practices and confirmed rules of the market place as well as the reporting requirements directly connected with its activities as a broker. The activities of a remote broker are subject to the same requirements as those of a Finnish broker. The Financial

Valtion viitelainojen vaihto 1993-1995 (MRD. MK)
Omsättning av statens referenslån 1993-1995 (MRD. MK)
Turnover of Benchmark Government Bonds 1993-1995 (FIM BILL.)

Tuottoindeksi osake- ja korkomarkkinoilla 1990–1995 (xii 1990 = 1 000)
 Avkastningsindex på aktie- och räntemarknaden 1990–1995 (xii 1990 = 1 000)
 Total Return Indices: Equity and Debt Securities Markets 1990–1995 (xii 1990 = 1 000)

sijoituspalveludirektiivin voimaantulo. Suomalaiset arvopaperivälittäjät ovat myös osoittaneet kiinnostusta toimimiseen ulkomaisissa pörseissä. Yksi suomalainen välittäjä hyväksyttiin Tukholman Arvopaperipörssin jäseneksi.

Helsingin Arvopaperipörssi muuttui osakeyhtiöksi 1.11.1995.

fondbörsen har intresset för distansförmedling ökat bl.a. på grund av EU:s investeringstjänstedirektiv.

De finländska värdepappersförmedlarna har blivit allt mer intresserade av att operera på utländska börser. En finländsk förmedlare har godkänts som medlem i Stockholms Fondbörs.

Helsingfors Fondbörs ombildades till aktiebolag den 1 november 1995.

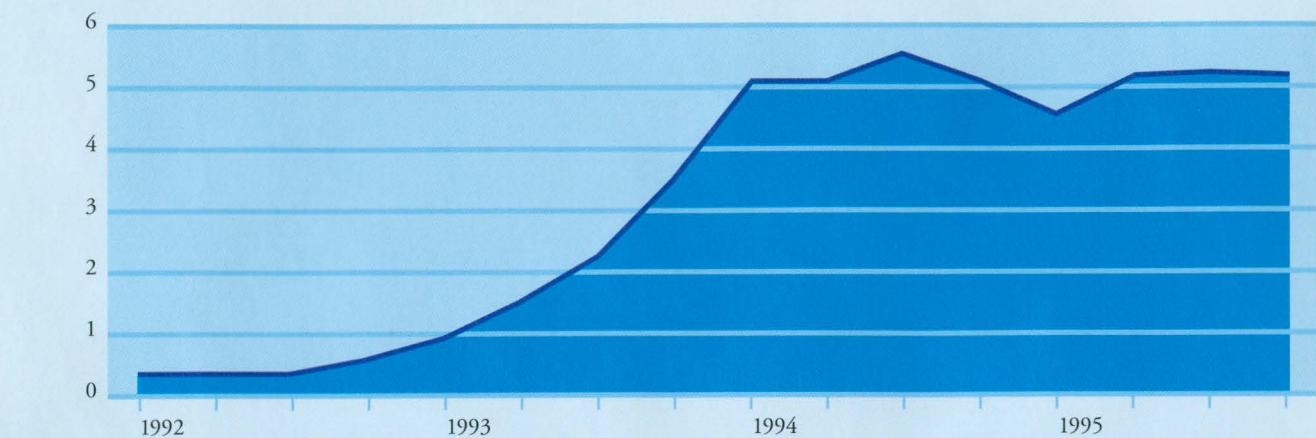
Supervision Authority requires that at the time remote brokerage operations are initiated, the home country authorities shall notify it as to what services will be offered.

The Finnish Options Market obtained its first remote broker in 1995, and the Helsinki Stock Exchange has also shown increasing interest in remote brokerage. One factor contributing to this development has been the implementation of the Investment Services Directive.

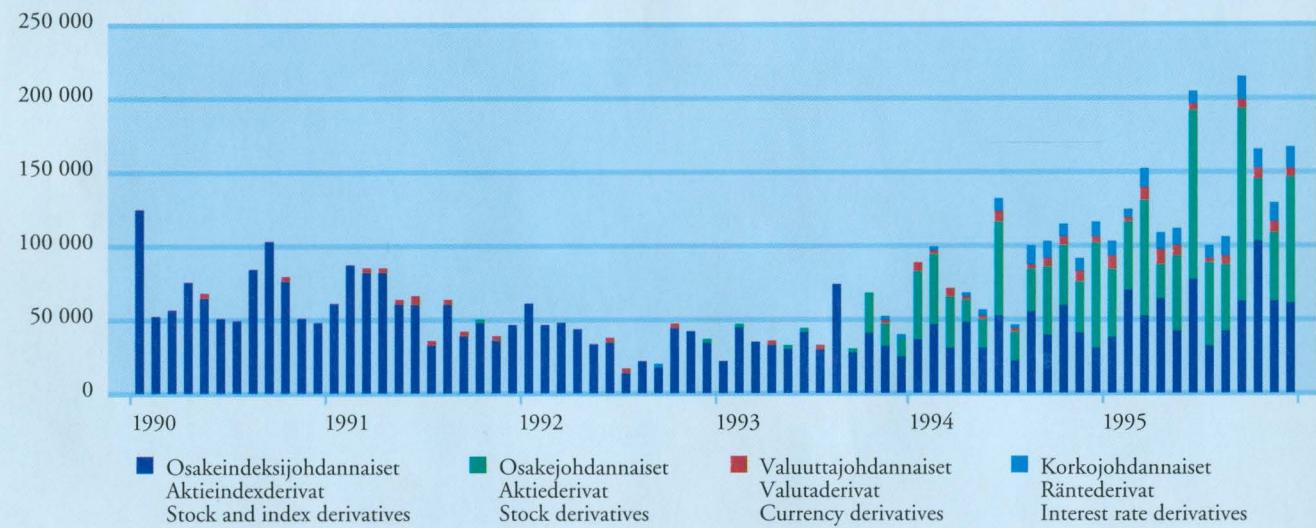
Finnish securities brokers have also shown an interest in operating on foreign stock exchanges. One Finnish broker was accepted as a member of the Stockholm Exchange.

The Helsinki Stock Exchange was converted into a limited company on 1 November 1995.

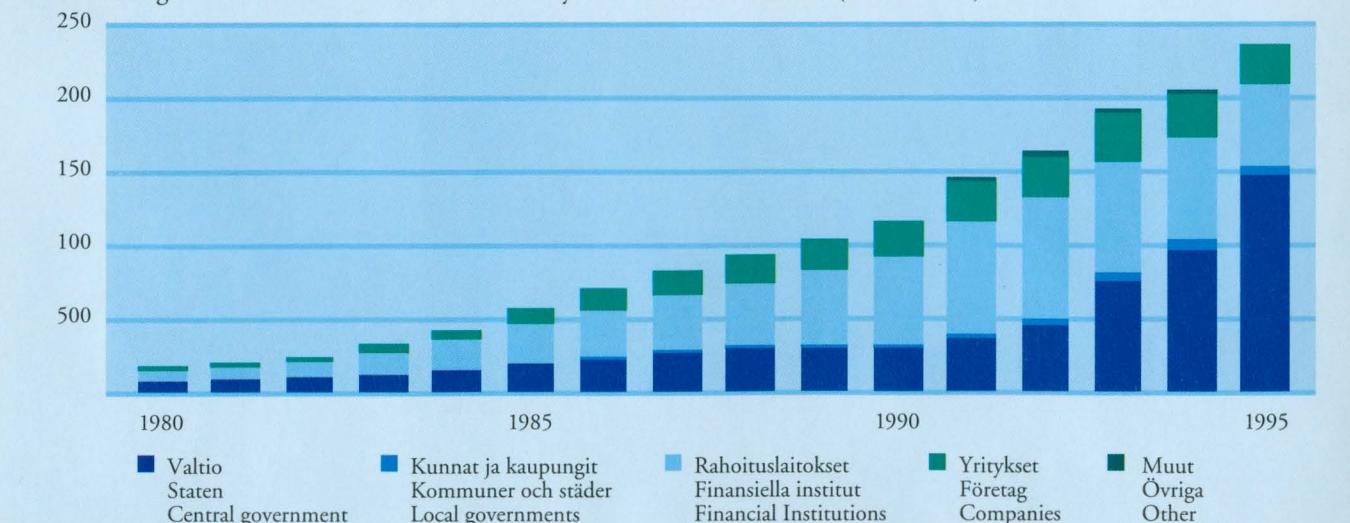
Kotimaisten sijoitusrahastojen rahastopääoma 1992 - 1995 (MRD. MK)
 De finländska placeringsfondernas fondkapital 1992 - 1995 (MRD. MK)
 Total Assets of Finnish Common Funds 1992 - 1995 (FIM BILL.)

Johdannaismarkkinoiden sopimusvaihto 1990 - 1995 (KPL)
 Omsättningen av kontrakt på derivatmarknaden 1990 - 1995 (st.)
 Turnover of Contracts in the Derivative Markets 1990 - 1995 (NUMBER)

Markkamääriäisten joukkovelkakirjalainojen kanta sektoreittain 1980 - 1995 (MRD. MK)
 Stocken av masskuldebrevslän i mark enligt sektor 1980 - 1995 (MRD. MK)
 Outstanding Markka-denominated bonds by sector 1980 - 1995 (FIM BILL.)

MENOT

Utgifter • Expenses

	1994	1995	
MENOT			
Henkilöstömenot			
Palkat			KOSTNADER
Vakinaiset	17 235 622	20 014 994	Personalkostnader
Määräikaiset	1 074 259	1 565 963	Löner
Lomasijaiset	279 578	364 954	Ordinarie anställda
Muut palkkiot	291 029	448 510	Visstidsanställda
	18 880 488	22 394 421	Vikarier
			Övriga arvoden
Muut henkilöstökulut			EXPENSES
Henkilösivukulut	6 324 963	6 962 923	Staff expenses
Muut henkilöstökulut	215 612	160 812	Wages and salaries
	6 540 575	7 123 735	Permanent staff
Muut lyhytaikutteiset menot			Staff on fixed-term contracts
Kansainvälinen yhteistyö ja edustus	137 367	203 894	Summer relief staff
Matkat	994 854	1 415 954	Other remuneration
Koulutus	1 219 932	1 312 139	
Kiinteistön hoitokulut	2 783 264	2 902 473	Övriga personalkostnader
Toimistopalvelut	2 541 801	5 304 055	Lönebikostnader
Tarvikkeet	371 298	158 201	Övriga personalkostnader
Muut toimistokulut	1 047 098	941 058	
Atk-kulut	1 007 027	2 214 972	Övriga utgifter med kort verkningstid
Muut kulut	944 108	1 101 727	International contacts and entertainment
	11 046 749	15 554 473	Travel
			Training
Pitkäaikutteiset menot			Real estate maintenance costs
Kalusto- ja laitehankinnat	593 147	398 564	Office services
Atk-hankinnat	0	18 091	Supplies
	593 147	416 655	Other office services
Menot yhteenä	37 060 959	45 489 284	Data-processing costs
			Other costs
TULOT			
Toimenpidemaksutulot	- 283 880	- 887 000	Utgifter med lång verkningstid
Sekalaiset tulot	- 22 694	- 80 069	Inventarier och utrustning
	- 306 574	- 967 069	ADB-utrustning
Toteutuneet kustannukset	36 754 385	44 522 215	Konstnader sammanlagt
Valtiovarainministeriön maksamat valvontamaksujen palautukset vuodelta 1993		-1 723 005	Total expenses
			INCOME
			Income from administrative fees
			Miscellaneous income
			Faktiska kostnader
			Total costs
			Av finansministeriet återbetalade tillsynsavgifter för 1993
			Returns of supervision fees for 1993 by the Ministry of Finance

VALVONTAMAKSUT

Tillsynsavgifter • Supervision Fees

(MK/FIM)	vuosi/år/year 1995		
RYHMÄ		GRUPP	GROUP
Liikepankit	21 980 752,34	Affärsbanker	Commercial banks
Säästöpankit	653 178,47	Sparbanker	Savings banks
Osuuspankit	6 734 124,14	Andelsbanker	Cooperative banks
Luottolaitokset	5 648 276,61	Kreditinstitut	Credit institutions
Vakuusrahastot	224 505,84	Säkerhetsfonder	Security funds
Ulkom. luottolaitosten edustustot Suomessa	22 131,76	Utländska kreditinstituts representationer	Representative offices of foreign credit institutions
Ulkom. luottolaitosten sivukonttorit Suomessa	132 821,04	Utländska kreditinstituts filialer	Branches of foreign credit institutions
Säästöpankkisäätiöt	128 391,52	Sparbanksstiftelser	Savings bank foundations
Panttilainauslaitokset	32 982,44	Pantlåneinrättningar	Pawnshops
Markkinapaikat	2 133 951,31	Marknadsplatser	Marketplaces
Välittäjät	1 870 571,98	Värdepappersförmedlare	Securities intermediaries
Rahastoyhtiöt	1 356 609,33	Fondbolag	Management companies
Arvo-osuusrekisteri	595 924,35	Värdeandelsregistret	Book-entry registers
Säästöpankkiosakeyhtiöt	1 367 194,22	Sparbanksaktiebolag	Limited company savings banks
Maksun palautus vuodelta 1993	-2 919,64	Återbetalningar för 1993	Return of fees for 1993
Yhteensä	42 878 495,71	Sammanlagt	Total

DIAARI

Diarium • Journal

vuosi/år/year 1995				
Diaarin pääkohdat ja niiden asiamäärität:		Diariets huvudpunkter och antal ärenden:		Main items in the Journal:
Sisäiset asiat	57	Interna ärenden		Internal matters
Valvottavien hallinto	366	Tillsynsobjekten förvaltning		Administration of supervised entities
Valvontatoiminta	422	Tillsynsverksamhet		Supervision
Riskienhallinta	216	Riskkontroll		Risk management
Kirjanpito, tilinpäätös ja tilintarkastus	160	Bokföring, bokslut och revision		Accounting, annual accounts and auditing
Asiakkaansuoja ja kilpailun turvaaminen	528	Kundskydd och tryggande av konkurrens		Customer protection and safeguarding competition
Tarkastukset	119	Inspektioner		Inspections
Muut valvottavia koskevat asiat	278	Övriga ärenden som gäller tillsynsobjekt		Other matters concerning supervised entities
Muut ulkoiset asiat	86	Övriga externa ärenden		Other external matters
Yhteensä	2232	Totalt		Total
Suurimpia yksittäisiä asiaryhmiä vuonna 1995:		De största enskilda ärendekategorierna 1995		
Asiakkaansuojaan liittyvät selvityspyyntöt	408	Begäran om utredning kundskydd		Investigation request concerning customer protection
Väärinkäytökset ja niiden ehkäisy	244	Missbruk och hindrande av missbruk		Abuses and their prevention
Listalleottoesitteet	131	Börsprospekt		Listing particulars
Tilinpäätös ja määräaikaisseuranta	126	Bokslut och regelbunden uppföljning		Annual accounts and periodic monitoring
Sääntöasiat	125	Regelfrågor		Matters regarding rules
Suunnitelman mukaiset tarkastukset	115	Planerade inspektioner		Planned inspections
Sopimusehdot	88	Avtalsvillkor		Contractual terms
Suuret asiakasriskit	86	Stora kundrisker		Large customer exposures
Vakavaraisuus; omat varat ja pääomatuki	56	Kapitalräckning; kapitalbas och kapitalstöd		Solvency; own funds and capital support
Pääomamarkkinoiden tarjousesitheet	56	Kapitalmarknadens emissionsprospekt		Capital market offering circulars

VALVOTTAVAT 1970-1995

Tillsynsobjekt 1970-1995 • Supervised Institutions 1970-1995

31.12.	LP	SP	OP	KLP	LOY	HY	ULS	UE	VR	RY	AP	OY	MP	AV	AOY	OKR	AOR	SPS	PL	Yht.	SKyht.
1970*	6	330	464	4	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	810	2482
1970	7	327	445	4	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	789	2514
1971	7	306	425	4	4	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	749	2546
1972	7	302	407	4	4	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	727	2568
1973	7	298	398	4	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	713	2600
1974	7	294	390	4	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	701	2628
1975	7	283	384	4	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	684	2651
1976	7	280	380	4	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	677	2653
1977	7	280	376	4	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	673	2658
1978	7	280	374	4	3	-	-	-	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	671	2665
1979	7	278	373	4	3	1	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	671	2686
1980	7	275	372	4	3	1	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	667	2715
1981	7	274	371	4	3	1	-	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	665	2755
1982	10	272	371	4	3	1	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	665	2777
1983	10	270	371	4	3	1	-	1	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	663	2830
1984	10	263	370	4	3	1	-	5	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	659	2877
1985	10	254	370	5	3	1	-	7	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	653	2915
1986	10	241	370	6	4	1	-	8	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	643	2943
1987	10	231	369	7	3	1	-	9	3	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	638	2902
1988	12	211	367	7	4	1	-	8	3	6	-	2	-	-	-	-	-	-	-	621	2979
1989	14	178	360	6	5	1	-	9	3	8	1	2	10	30	-	-	-	-	-	627	3019
1990	15	150	338	6	5	1	-	9	3	10	1	2	10	28	-	-	-	-	-	578	2839
1991	15	86	329	5	5	1	3	8	3	13	1	2	8	29	1	1	12	-	-	552	2660
1992	12	40	310	<u>32**LL</u>		3	8	3	16	1	2	5	25	1	1	15	-	-	474	2454	
1993	13	39	304	38	3	8	3	17	2	2	5	25	1	1	12	52	11	463	2640		
1994	11	40	302	33	8	6	3	17	2	2	3	23	1	1	12	51	13	528	2149		
1995	8	39	301	29	8	11	3	18	2	2	5	25	1	1	11	51	14	529	1963		

*1.1.1970

**Luottolaitoksia 1.1.1992 lukien/Kreditinstitut från 1.1.1992/Credit institutions since 1 Jan. 1992.

LP	Liikepankit	Affärsbanker	Commercial banks	1992 1993 1994 1995						
				Pörssiyhtiö	Börsbolag	Listed companies	62	58	65	73
SP	Säästöpankit	Sparbanker	Savings banks	OTC-yhtiöt	OTC-bolag	OTC companies	46	30	33	32
OP	Osuuspankit	Andelsbanker	Cooperative banks	Eivät ole rahoitustarkastuslain mukaisia valvottavia. Valvotaan, että yhtiöt täyttävät arvo-papirilain mukaiset velvoitteensa.						
KLP	Kiinnitysluottopankit	Hypoteksbanker	Mortgage banks	Inte tillsynsobjekt enligt lagen om finansinspektionen. Tillsyn utövas så att bolagen uppfyller de förpliktelser som stadgats i värde-pappersmarknadslagen.						
LOY	Luotto-osakeyhtiöt	Kreditaktiebolag	Credit companies	Not supervised in accordance with the Act on the Financial Supervision Authority. Supervised that they fulfill their obligations under the Securities Markets Act.						
HY	Hypoteekkiyhdistykset	Hypoteksföreningar	Mortgage societies							
LL	Luottolaitokset	Kreditinstitut	Credit institutions							
ULS	Ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit	Utländska kreditinstituts filialer	Branches of foreign banks							
UE	Ulkomaisten luottolaitosten edustustot	Utländska kreditinstituts representationer	Representative offices of foreign credit institutions							
VR	Vakuusrahastot	Säkerhetsfonder	Banks' security funds							
RY	Rahasto-yhtiöt	Fondbolag	Management companies							
AP	Arvopaperipörssit	Fondbörs	Stock exchanges							
OY	Optioyhteisöt	Optionsföretag	Options & futures exchanges							
MP	Sopimusmarkkinat ja muut markkinapaikat	OTC-marknaden och övriga marknadsplatser	OTC markets and other marketplaces							
AV	Arvopaperinvälittäjät	Värdepappersförmedlare	Securities intermediaries							
AOY	Arvo-osuuusyhdistykset	Värdeandelsföreningar	Securities associations							
OKR	Suomen osakekeskusrekisteri	Finlands aktiecentralregister	Central Share Register of Finland							
AOR	Arvo-osuuksirekisterit	Värdeandelsregister	Book-entry registers							
SPS	Säästöpankkisäätiöt	Sparbanksstiftelser	Savings banks foundations							
PL	Panttilainaamot	Pantlåneinrättningar	Pawnshops							
Yht.	Pääkonttorit yht.	Huvudkontor totalt	Head offices							
SK yht	Sivukonttorit yht.	Filialer totalt	Branches							

Rahoitustarkastuksen valvottavat 31.12.1995
Tillsynsobjekt den 31 december 1995 • Supervised Institutions as of 31st December 1995

Arvo-osuusjärjestelmän osapuolet (13)
Värdeandelssystemets parter

Parties to the book-entry system

ARVO-OSUUSYHDISTYS
 AKTIA SPARBANK AB
 HELSINGIN ARVO-OSUUSKESKUS OY
 HELSINGIN RAHAMARKKINAKESKUS OY
 KERA OY
 MERITA PANKKI OY
 OSUUSPANKKien KESKUSPANKKI OY
 POSTIPANKKI OY
 SAMLINK OY
 SUOMEN OSAKEKESKUSREKISTERI OSUUSKUNTA
 SUOMEN VIENTILUOTTO OY
 TAPIOLAN ARVO-OSUUS OY
 ÅLANDSBANKEN AB

Liikepankit (8)

Affärsbanker

Commercial banks

INTERBANK OSAKEPANKKI
 KANSALLISLUOTTOPANKKI OY
 MERITA PANKKI OY
 OP-KOTIPANKKI OY
 OSUUSPANKKien KESKUSPANKKI OY
 POSTIPANKKI OY
 SÄÄSTÖPANKKien-KESKUS-OSAKE-PANKKI
 ÅLANDSBANKEN AB

Luottolaitokset (29)

Kreditinstitut

Credit institutions

AKTIVIRAH OY
 DEVOCO OY AB
 DINERS CLUB FINLAND OY
 EUROCARD OY
 HANDELSBANKEN RAHOITUS OY
 HELSINGIN OSTOLUOTTO OY
 HS FINANS AB C/O AKTIA SPARBANK AB
 K-LUOTTO OY
 KERA OY
 KUNTARAHOTUS OY
 KUNTIEN ASUNTOLUOTTO OY
 LUOTTOKUNTA
 MB YRITYSRÄHOITUS OY
 MERITA ASIAKASRAHOITUS OY
 MERITA RAHOITUS OY
 OKO-INVESTOINTIPANKKI OY
 OP-RAHOITUS OY
 POHJOLA-FINANCE OY
 PSP-KUNTAPANKKI OY
 PSP-RAHOITUS OY
 SUOMEN HYPOTEEKKIYHDISTYS
 SUOMEN KIINTEISTÖPANKKI OY
 SUOMEN TEOLLISUUSPANKKI OY
 SUOMEN TILILUOTTO OY
 SUOMEN TILIRAHOTUS OY
 SUOMEN VIENTILUOTTO OY
 TEOLLISTAMISRAHASTO OY
 TSOP-RAHOITUS OY
 TURUN OP-RAHOITUS OY

Markkinapaikat (5)

Marknadsplatser

Market places

ARVOPAPERIVÄLITTÄJIEN YHDISTYS
 HELSINGIN ARVOPAPERIPÖRSSI
 SUOMEN OPTIOMEKLARI OY
 SUOMEN OPTIOPÖRSSI OY
 TURUN SEUDUN OSUUSPANKKI

Osuuspankit (301)

Andelsbanker

Cooperative banks

ALAHÄRMÄN OSUUSPANKKI
 ALAJÄRVEN OSUUSPANKKI
 ALASTARON OSUUSPANKKI
 ALAVIESKAN OSUUSPANKKI
 ALAVUDEN SEUDUN OSUUSPANKKI
 ANDELSBANKEN FÖR ÅLAND
 ANDELSBANKEN RASEBORG
 ARTJÄRVEN OSUUSPANKKI
 ASIKKALAN OSUUSPANKKI
 ASKAISTEN OSUUSPANKKI
 ASKOLAN OSUUSPANKKI
 AURAN OSUUSPANKKI
 AUREENLOPEN OSUUSPANKKI
 EKO-OSUUSPANKKI
 ELIMÄEN OSUUSPANKKI
 ENON OSUUSPANKKI
 ETELÄ-KARJALAN OSUUSPANKKI
 ETELÄ-POHJANMAA OSUUSPANKKI
 ETELÄ-SAVON OSUUSPANKKI
 EURAOJEN OSUUSPANKKI
 EURAN OSUUSPANKKI

FORSSAN SEUDUN OSUUSPANKKI
 HAAPAJÄRVEN OSUUSPANKKI
 HAAPAMÄEN SEUDUN OSUUSPANKKI
 HAAPAVEDEN OSUUSPANKKI
 HAILUODON OSUUSPANKKI
 HALSUAN OSUUSPANKKI
 HAMINAN SEUDUN OSUUSPANKKI
 HANNULAN OSUUSPANKKI
 HARJAVALLAN OSUUSPANKKI
 HARTOLAN OSUUSPANKKI
 HAUHON OSUUSPANKKI
 HAUKEVUOREN OSUUSPANKKI
 HEINÄVEDEN OSUUSPANKKI
 HELLANMAAN OSUUSPANKKI
 HIMANGAN OSUUSPANKKI
 HINNEJOEN OSUUSPANKKI
 HIRVENSALMEN OSUUSPANKKI
 HONKAOJEN OSUUSPANKKI
 HONKILAHDEN OSUUSPANKKI
 HUHTAMON OSUUSPANKKI
 HUITTISTEN OSUUSPANKKI
 HUMPPILAN OSUUSPANKKI
 HÄMEENLINNAN SEUDUN OSUUSPANKKI
 IISALMEN OSUUSPANKKI
 IIITIN OSUUSPANKKI
 IKAALISTEN OSUUSPANKKI
 ILOMANTSIN OSUUSPANKKI
 ISOJOEN OSUUSPANKKI
 JANAKKALAN OSUUSPANKKI
 JOENSUUN OSUUSPANKKI
 JOKIOISTEN OSUUSPANKKI
 JOROISTEN OSUUSPANKKI
 JUUAN OSUUSPANKKI
 JUVAN OSUUSPANKKI
 JÄMÄJÄRVEN OSUUSPANKKI
 JÄMSÄN SEUDUN OSUUSPANKKI
 KAINUUN OSUUSPANKKI
 KALAJOEN OSUUSPANKKI
 KALKKISTEN OSUUSPANKKI
 KANGASALAN OSUUSPANKKI
 KANGASNIEMEN OSUUSPANKKI
 KANKAANPÄÄN OSUUSPANKKI
 KANNONKOSKEN OSUUSPANKKI
 KANNUKSEN OSUUSPANKKI
 KARJALAN OSUUSPANKKI
 KARKUN OSUUSPANKKI
 KARUNAN OSUUSPANKKI
 KARVIAN OSUUSPANKKI
 KAUVAHAN OSUUSPANKKI
 KAUSTISEN OSUUSPANKKI
 KEIKYÄN OSUUSPANKKI
 KEITELEEN OSUUSPANKKI
 KEMIN SEUDUN OSUUSPANKKI
 KERIMÄEN OSUUSPANKKI
 KESKI-SUOMEN OSUUSPANKKI
 KESKI-UUDENMAAN OSUUSPANKKI
 KESTILÄN OSUUSPANKKI
 KESÄLAHDEN OSUUSPANKKI
 KEURUUN OSUUSPANKKI
 KIHNIÖN OSUUSPANKKI
 KIHTELYSVAAREN OSUUSPANKKI
 KIKALAN OSUUSPANKKI
 KIKALAN REKIJÖEN OSUUSPANKKI
 KIKOISTEN OSUUSPANKKI
 KISKON OSUUSPANKKI
 KITTEEN SEUDUN OSUUSPANKKI
 KIUKAISTEN OSUUSPANKKI
 KIURUVEDEN OSUUSPANKKI
 KOILLIS-SAVON OSUUSPANKKI
 KOITIN-PERTUNMAAN OSUUSPANKKI
 KOKEMÄEN OSUUSPANKKI
 KOKKOLAN OSUUSPANKKI
 KONNEVEDEN OSUUSPANKKI
 KONTIOLAHDEN OSUUSPANKKI
 KORPILAHDEN OSUUSPANKKI
 KORSNÄS ANDELSBANK
 KORTESJÄRVEN OSUUSPANKKI
 KOSKEN OSUUSPANKKI
 KOSKEN T.L. OSUUSPANKKI
 KOTKAN SEUDUN OSUUSPANKKI
 KOUVOLAN SEUDUN OSUUSPANKKI
 KOVELAHDEN OSUUSPANKKI
 KRONOBY ANDELSBANK
 KUHMALAHDEN OSUUSPANKKI
 KUHMOISTEN OSUUSPANKKI
 KUHMON OSUUSPANKKI
 KUOPION OSUUSPANKKI
 KUORTANEEN OSUUSPANKKI
 KURIKAN OSUUSPANKKI
 KURUN OSUUSPANKKI
 KUUSAMON OSUUSPANKKI
 KUUSJOEN OSUUSPANKKI
 KUUSJOEN YLIKULMAN OSUUSPANKKI
 KYLMÄKOSKEN OSUUSPANKKI
 KYMIJOEN OSUUSPANKKI

KYRÖN SEUDUN OSUUSPANKKI
 KYRÖNMAAN OSUUSPANKKI
 KYJÄRVEN OSUUSPANKKI
 KÄRKÖLÄN OSUUSPANKKI
 KÄRSÄMÄEN OSUUSPANKKI
 KÄYLÄN OSUUSPANKKI
 KÖYLIÖN OSUUSPANKKI
 LAIHIAN OSUUSPANKKI
 LAITILAN OSUUSPANKKI
 LAMMIN OSUUSPANKKI
 LANNEVEDEN OSUUSPANKKI
 LAPIN OSUUSPANKKI
 LAPINLAHDEN OSUUSPANKKI
 LAPPÄJÄRVEN OSUUSPANKKI
 LAPPO ANDELSBANK
 LAPUAN OSUUSPANKKI
 LAVIAN OSUUSPANKKI
 LEHTIMÄEN OSUUSPANKKI
 LEMIN OSUUSPANKKI
 LEPPÄVIRRAN OSUUSPANKKI
 LIEDON OSUUSPANKKI
 LIEKSAN OSUUSPANKKI
 LIMINGAN OSUUSPANKKI
 LIPERIN OSUUSPANKKI
 LOHTAJAN OSUUSPANKKI
 LOIMAAN OSUUSPANKKI
 LOIMAAN SEUDUN OSUUSPANKKI
 LOKALAHDEN OSUUSPANKKI
 LOPEN OSUUSPANKKI
 LUHANGAN OSUUSPANKKI
 LUOPIOISTEN OSUUSPANKKI
 LUUMÄEN OSUUSPANKKI
 LUVIAN OSUUSPANKKI
 LÄNGELMÄEN OSUUSPANKKI
 LÄNSI-UUDENMAAN OSUUSPANKKI
 MAANINGAN OSUUSPANKKI
 MARTTILAN OSUUSPANKKI
 MASKUN OSUUSPANKKI
 MELLILÄN SEUDUN OSUUSPANKKI
 MERIJÄRVEN OSUUSPANKKI
 MERIMASKUN OSUUSPANKKI
 METSÄMAAN OSUUSPANKKI
 MIEHIKKÄLÄN OSUUSPANKKI
 MIETOISTEN OSUUSPANKKI
 MIETTILÄN OSUUSPANKKI
 MOUHIJÄRVEN OSUUSPANKKI
 MULTIAN OSUUSPANKKI
 MYNMÄEN OSUUSPANKKI
 MYRSKYLÄN OSUUSPANKKI
 MÄNTÄLÄN OSUUSPANKKI
 MÄNTÄN SEUDUN OSUUSPANKKI
 NAGU ANDELSBANK
 NAKKILAN OSUUSPANKKI
 NIINIOJEN OSUUSPANKKI
 NIILSIÄN OSUUSPANKKI
 NIVALAN JÄRVIKYLÄN OSUUSPANKKI
 NIVALAN OSUUSPANKKI
 NOUSIAISTEN OSUUSPANKKI
 NURMEKSEN OSUUSPANKKI
 ORIMATTILAN OSUUSPANKKI
 ORIPÄÄN OSUUSPANKKI
 ORIVEDEN SEUDUN OSUUSPANKKI
 OULAISTEN OSUUSPANKKI
 OULUN OSUUSPANKKI
 OUTOKUMMUN OSUUSPANKKI
 PAATTISTEN OSUUSPANKKI
 PAAVOLAN OSUUSPANKKI
 PADASJOEN OSUUSPANKKI
 PAIMION OSUUSPANKKI
 PALOJOEN OSUUSPANKKI
 PALTAMON OSUUSPANKKI
 PARIKKALAN OSUUSPANKKI
 PARKANON OSUUSPANKKI
 PEDERSÖRENEDJENS ANDELSBANK
 PERHON OSUUSPANKKI
 PERNIÖN OSUUSPANKKI
 PERTTELIN OSUUSPANKKI
 PERÄSEINÄJOEN OSUUSPANKKI
 PETÄJÄVEDEN OSUUSPANKKI
 PIEKSÄMÄEN SEUDUN OSUUSPANKKI
 PIELAVEDEN OSUUSPANKKI
 PIHTIPUTAA OSUUSPANKKI
 PIKKIÖN OSUUSPANKKI
 POHJOLAN OSUUSPANKKI
 POLVIJÄRVEN OSUUSPANKKI
 PORIN SEUDUN OSUUSPANKKI
 PORVOON OSUUSPANKKI
 POSION OSUUSPANKKI
 PUDASJÄRVEN OSUUSPANKKI
 PUUKILAN OSUUSPANKKI
 PULKKILAN OSUUSPANKKI
 PUNKALAITUMEN OSUUSPANKKI
 PUOLANGAN OSUUSPANKKI
 PURMO ANDELSBANK
 PYHÄJÄRVEN OSUUSPANKKI

PYHÄNNÄN OSUUSPANKKI
PYHÄSELÄN OSUUSPANKKI
PÄIJÄT-HÄMEEN OSUUSPANKKI
PÄLKÄNEEN OSUUSPANKKI
PÖYTÄYÄN OSUUSPANKKI
RAAHEN SEUDUN OSUUSPANKKI
RANTASALMEN OSUUSPANKKI
RANTSILAN OSUUSPANKKI
RAUMAN SEUDUN OSUUSPANKKI
RAUTALAMMIN OSUUSPANKKI
REISJÄRVEN OSUUSPANKKI
REVONLAHDEN OSUUSPANKKI
RIIHIMÄEN SEUDUN OSUUSPANKKI
RIIATAVEDEN OSUUSPANKKI
RUHTINANSALMEN OSUUSPANKKI
RUoveden OSUUSPANKKI
RYMÄTTYLÄN OSUUSPANKKI
RÄÄKKYLÄN OSUUSPANKKI
SAAREN OSUUSPANKKI
SALLAN OSUUSPANKKI
SALON SEUDUN OSUUSPANKKI
SAUVON OSUUSPANKKI
SAVITAIPALEEN OSUUSPANKKI
SAVONLINNAN OSUUSPANKKI
SIDEBY ANDELSBANK
SIEVIN OSUUSPANKKI
SIKAIJOEN OSUUSPANKKI
SIILINJÄRVEN OSUUSPANKKI
SIMPELEEN OSUUSPANKKI
SOMERNIEMEN OSUUSPANKKI
SOMERON OSUUSPANKKI
SONKAJÄRVEN OSUUSPANKKI
SOTKAMON OSUUSPANKKI
STRÖMFORS ANDELSBANK
SULKAVAN OSUUSPANKKI
SUODENNIEMEN OSUUSPANKKI
SUOMUSSALMEN OSUUSPANKKI
SUONENJOEN OSUUSPANKKI
SUPOHJAN OSUUSPANKKI
SUUR-HELSINGIN OSUUSPANKKI
SYSMÄN OSUUSPANKKI
SÄÄKYLÄN OSUUSPANKKI
TAIVALKOSKEN OSUUSPANKKI
TAIVASSALON OSUUSPANKKI
TAMPEREEN SEUDUN OSUUSPANKKI
TARVASJOEN OSUUSPANKKI
TERVOLAN OSUUSPANKKI
TERVON OSUUSPANKKI
TIISTENJOEN OSUUSPANKKI
TOHOLAMMIN OSUUSPANKKI
TOIJALAN OSUUSPANKKI
TORNION OSUUSPANKKI
TURUN SEUDUN OSUUSPANKKI
TUUPOVAARAN OSUUSPANKKI
TUUSNIEMEN OSUUSPANKKI
TYRNÄVÄN OSUUSPANKKI
ULLAVAN OSUUSPANKKI
URJALAN OSUUSPANKKI
UTAJÄRVEN OSUUSPANKKI
UUDENKAUPUNGIN SEUDUN OSUUSPANKKI
UUKUNIEMEN OSUUSPANKKI
VALKEAKOSKEN OSUUSPANKKI
VALTIMON OSUUSPANKKI
VAMMALAN SEUDUN OSUUSPANKKI
VAMPULAN OSUUSPANKKI
VARKAUDEN OSUUSPANKKI
VARPAISJÄRVEN OSUUSPANKKI
VÄÄÄ ANDELS BANK
VASKION OSUUSPANKKI
VEHMERSALMEN OSUUSPANKKI
VESANNON OSUUSPANKKI
VETELIN OSUUSPANKKI
VETELIN YLIPÄÄN OSUUSPANKKI
VIEKIN OSUUSPANKKI
VIEREMÄN OSUUSPANKKI
VIHANNIN OSUUSPANKKI
VIMPELIN OSUUSPANKKI
VIROLAHDEN OSUUSPANKKI
VIRTAIN OSUUSPANKKI
YLIHÄRMÄN OSUUSPANKKI
YLITORNION OSUUSPANKKI
YLIVIESKAN OSUUSPANKKI
YLÄ-KINTAUDEN OSUUSPANKKI
YLÄNEEN OSUUSPANKKI
YLOJÄRVEN OSUUSPANKKI
YPÄJÄN OSUUSPANKKI
ÄHTÄRIN OSUUSPANKKI
ÖSTNYLANDS ANDELSBANK
ÖSTRA KORSHOLMS ANDELSBANK
ÖVERMARK ANDELS BANK

Panttilainaamot (14)
Pantländneinrätnningar
Pawnshops

HELSINGIN PANTTI OY
HÄMEEN PANTTILAINAKONTTORI OY
KYMEN PANTTILAINAAMO OY
LAHDEN PANTTI OY
LOHJAN PANTTILAINA OY
OSAKEYHTIÖ HELSINGIN PANTTILAINAKONTTORI
OULUN PANTTILAINAKONTTORI OY
PANTTILAINAOSAKEYHTIÖ EUROPANTTI OY

PÄIJÄT-HÄMEEN PANTTI OY
ROVANIEMEN PANTTILAINAKONTTORI OY
SATAKUNNAN PANTTILAINAAMO OY
SUOMEN ARVOPANTTI OY
SUOMEN LUOTTOPANTTI OY
TAMPEREEN PANTTI OY

Rahastoyhtiöt (16)
Fondbolag
Management companies
ABB RAHASTOYHTIÖ OY
AKTIA RAHASTO OY
ALFRED BERG RAHASTO OY
ARCTOS RAHASTO
DIANA RAHASTO OY
ERIK SELIN RAHASTO OY
EVLI-RAHASTO OY
FIM RAHASTO OY
GYLLENBERGIN RAHASTO OY
HSB FOND AB
INVESTA RAHASTO OY
MERITA RAHASTO OY
OP-RAHASTOYHTIÖ OY
PRESTA-RAHASTOYHTIÖ OY
PSP-RAHASTOYHTIÖ OY
RAHASTOYHTIÖ PIRKANMAA OY

Säästöpankit (39)
Sparbanker
Savings banks
EKENÄS SPARBANK
ERÄJÄRVEN SÄÄSTÖPANKKI
ETELÄ-KARJALAN SÄÄSTÖPANKKI
EURAJOEN SÄÄSTÖPANKKI
HAUHON SÄÄSTÖPANKKI
HOUTSKÄRS SPARBANK
HUUTISTEN SÄÄSTÖPANKKI
IKAALISTEN SÄÄSTÖPANKKI
KALANNIN SÄÄSTÖPANKKI
KIIKOISTEN SÄÄSTÖPANKKI
KORPO SPARBANK
KORTESJÄRVEN SÄÄSTÖPANKKI
KRISTINESTADS SPARBANK
KUORTANEEN SÄÄSTÖPANKKI
KVEVLAX SPARBANK
LAMMIN SÄÄSTÖPANKKI
LIEDON SÄÄSTÖPANKKI
LUOPIOISTEN SÄÄSTÖPANKKI
LÄNGELMÄEN SÄÄSTÖPANKKI
LÄNSI-UUDENMAAN SÄÄSTÖPANKKI
MIETOISTEN SÄÄSTÖPANKKI
MYRSKYLÄN SÄÄSTÖPANKKI
NAGU SPARBANK
NÄRPES SPARBANK
PADAŠJOEN SÄÄSTÖPANKKI
PARKANON SÄÄSTÖPANKKI
PYHÄRANNAN SÄÄSTÖPANKKI
RENGON SÄÄSTÖPANKKI
SOMERON SÄÄSTÖPANKKI
SUODENNIEMEN SÄÄSTÖPANKKI
SUOMENNиемен SÄÄSTÖPANKKI
SYSMÄN SÄÄSTÖPANKKI
SÄÄSTÖPANKKI OPTIA
TUULOKSEN SÄÄSTÖPANKKI
TÖYSÄN SÄÄSTÖPANKKI
VÖRÄ SPARBANK
YLIHÄRMÄN SÄÄSTÖPANKKI
YTTERMARK SPARBANK
ÖVERMARK SPARBANK

Säästöpankkiosakeyhtiöt (1)
Sparbanksaktiebolag
Limited company savings banks
AKTIA SPARBANK AB

Säästöpankkisäätiöt (50)
Sparbanksstiftelser
Savings banks foundations
EKS-SÄÄTIÖ
EPS-SÄÄTIÖ
ESP-SÄÄTIÖ
ESPAÑ SÄÄTIÖ
KAAKKOIS-KYKEN SP-SÄÄTIÖ
KAINUUN SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ
KESKI-SUOMEN SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ
KOILLIS-SUOMEN SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ
KOKKOLANSEUDUN SP-SÄÄTIÖ
LOUNAIS-HÄMEEN SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ
LSP-SÄÄTIÖ
LÄNSI-POHJAN SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ
OASP-SÄÄTIÖ
PHSP-SÄÄTIÖ
POHJOIS-KARJALAN MAAKUNTAPANKKISÄÄTIÖ
POHJOIS-SATAKUNNAN SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ
POHJOIS-SAVON SÄÄSTÖPANKIN SÄÄTIÖ
ROVANIEMEN SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ
SATAKUNNAN SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ
SPARBANKEN DEPOSITUS STIFTELSE
SPARBANKSSTIFTELSEN FÖR ÖSTRA NYLAND
SPARBANKSSTIFTELSEN I BORGÅ
SPARBANKSSTIFTELSEN I BROMARF
SPARBANKSSTIFTELSEN I ESBO-GRANKULLA

SPARBANKSSTIFTELSEN I HANGÖ
SPARBANKSSTIFTELSEN I HELSINGFORS
SPARBANKSSTIFTELSEN I INGÅ
SPARBANKSSTIFTELSEN I KARIS-POJO
SPARBANKSSTIFTELSEN I KORSHOLM
SPARBANKSSTIFTELSEN I KYRKSLÄTT
SPARBANKSSTIFTELSEN I MALAX
SPARBANKSSTIFTELSEN I ORAVAIS
SPARBANKSSTIFTELSEN I PETALAX
SPARBANKSSTIFTELSEN I PÖRTOM
SPARBANKSSTIFTELSEN I SIBBO
SPARBANKSSTIFTELSEN I SJUNDEÅ
SPARBANKSSTIFTELSEN I SOLF-SUNDOM
SPARBANKSSTIFTELSEN I TENALA
SPARBANKSSTIFTELSEN I VASA
SPARBANKSTIFTELSEN FÖR ÅLAND
SPARBANKSTIFTELSEN I VALLGRUND
SPARBANKSTIFTELSEN I VANDA
SPARBANKSTIFTELSEN ÅBOLAND
SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ TAVASTIA
TAP SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ
TURUN SUOMALAINEN SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ
TURUN TYÖVÄEN SÄÄSTÖPANKIN SÄÄTIÖ
UUDENMAAN SP-SÄÄTIÖ
VAASAN SUOMALAINEN SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ
VAKKA-SUOMEN SÄÄSTÖPANKKISÄÄTIÖ

Ulkomaisten luottolaitosten edustustot
Suomessa (11)
Utländska kreditinstituts representationer
Representative offices of foreign credit
institutions
DEN DANSKE BANK HELSINKI REPRESENTATIVE OFFICE
HAMBROS BANK LIMITED
INTOURBANK HELSINGIN EDUSTUSTO
NORDBANKEN HELSINGFORS REPRESENTATIONS KONTOR
NORDFINANZ BANK ZÜRICH
PETROVSKIY COMMERCIAL BANK
SEVERNYY TORGOVYY BANK
SHONKOR OLBI LTD
SPAREKASSEN BIKUBEN A/S
SWEDBANK
UNION BANK OF NORWAY LTD

Ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit
Suomessa (8)
Utländska kreditinstituts filialer
Branches of foreign banks
BANQUE INDOSUEZ HELSINGIN SIVUKONTTORI
CITIBANK INT'L PLC, FINLAND BRANCH
ELLOS FINANS AKTIEBOLAG, FILIAL I FINLAND
FORD CREDIT EUROPE PLC
HANDELBANKEN FINANS AB, FILIALKONTORET I HELSINGFORS
RANK XEROX CREDIT AKTIEBOLAG
SKANDINAViska ENSKILDA
BANKEN, HELSINGFORSFILIALEN
SVENSKA HANDELSBANKEN, FILIALKONTORET I HELSINGFORS

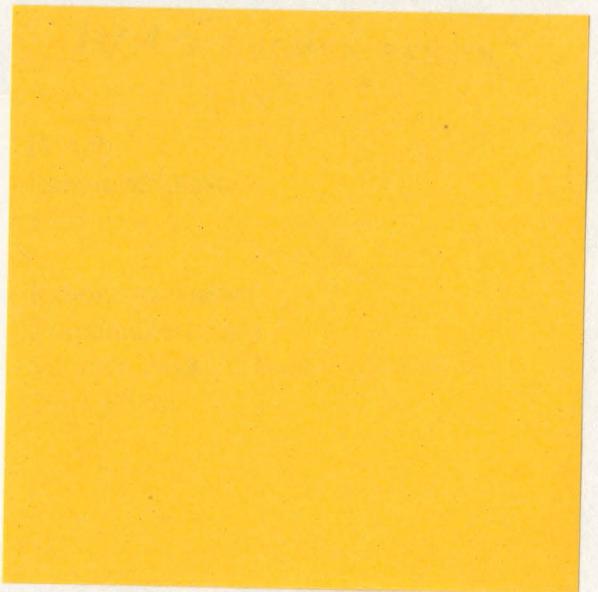
Vakuusrabastot (3)
Säkerhetsfonder
Banks' security funds
LIKEPANKKien JA POSTIPANKKI OY:N
VAKUUSRASHASTO
OSUUSPANKKien VAKUUSRASHASTO
SÄÄSTÖPANKKien VAKUUSRASHASTO

Arvopaperinvälittäjät (23)
Värdepappersförmedlare
Securities intermediaries
ABB AROS PANKKIIRILIKE OY
AG PANKKIIRILIKE OY
AKTIA SÄÄSTÖPANKKI
ALFRED BERG PANKKIIRILIKE OY
EVLI-OPTIOT OY
FIM PANKKIIRILIKE OY
INTERBANK OSAKEPANKKI
MERITA PANKKIIRILIKE OY
OPSTOCK PANKKIIRILIKE OY
OY UNITED BANKERS PANKKIIRILIKE
FONDKOMISSION AB
PANKKIIRILIKE ARCTOS SECURITIES OY
PANKKIIRILIKE CARNEGIE SUOMI OY
PANKKIIRILIKE ERIK SELIN OY
PANKKIIRILIKE EVLI OY
PANKKIIRILIKE L.HIISI OY
PANKKIIRILIKE PROTOS OY
PANKKIIRILIKE SOFI OY
POSTIPANKKI OY
SEINÄJOEN PANKKIIRILIKE OY
SKANDINAViska ENSKILDA BANKEN HELSINGIN SIVUKONTTORI
SUOMEN FSB OY PANKKIIRILIKE
SVENSKA HANDELSBANKEN HELSINGIN SIVUKONTTORI
WILLIAMS DE BROË PANKKIIRILIKE OY

RAHOITUSTARKASTUKSEN HISTORIAA

Finansinspektionens historia • History of financial supervision

1994	Luottolaitosten konsolidointiryhmät ja ulkomaiset palvelun tarjoajat tulivat valvontaan.	Kreditinstitutens konsolideringsgrupper och utländska företag som tillhandahåller tjänster i Finland ställdes under tillsyn.	Credit institutions' consolidation groups and foreign service providers were brought under the scope of supervision.
1993	Pankkitarkastusviraston toiminta lakkasi uuden rahoitustarkastuslain myötä, ja Rahoitustarkastus aloitti toimintansa Suomen Pankin yhteydessä. Panttilainauslaitokset tulivat valvontaan.	Bankinspektionens verksamhet upphörde i och med att lagen om finansinspektionen trädde i kraft, och Finansinspektionen inledder sin verksamhet vid Finlands Bank. Panttilaineinrättningarna ställdes under tillsyn.	The Banking Supervision Office was dissolved following the introduction of a new Act on the Financial Supervision Authority; the Financial Supervision Authority began to function in connection with the Bank of Finland. Pawnbroker's offices became subject to supervision.
1992	Rahoitustoimitalain mukaiset luottolaitokset ja säästöpankkisäätiöt tulivat valvontaan.	Kreditinstitut enligt lagen om finansieringsverksamhet och sparbanksstiftelserna ställdes under tillsyn.	Credit institutions as defined in the Financial Activities Act and savings bank foundations were brought under the scope of supervision.
1991	Ulkomaisten luottolaitosten sivukonttorit ja arvo-osuuksijärjestelmä tulivat valvontaan.	Utländska kreditinstituts filialer och värdeandelssystemet ställdes under tillsyn.	Branches of foreign credit institutions and the book-entry securities system became subject to supervision.
1989	Arvopaperimarkkinat tulivat valvontaan.	Värdepappersmarknaden ställdes under tillsyn.	Supervision of the securities markets was started.
1988	Postipankki Oy ja johdannaismarkkinat tulivat valvontaan.	Postbanken Ab och derivatmarknaden ställdes under tillsyn.	Postipankki Ltd and the derivative markets were brought under the scope of supervision.
1987	Rahastoyhtiöt tulivat valvontaan.	Fondbolagen ställdes under tillsyn.	Management companies became subject to supervision.
1979	Hypoteekkiyhdistys ja ulkomaisten luottolaitosten edustustot tulivat valvontaan.	Hypoteksföreningen och utländska kreditinstituts representationskontor ställdes under tillsyn.	The Mortgage Association and representative offices of foreign credit institutions were brought under the scope of supervision.
1970	Säästöpankit, osuuspankit, luotto-osakeyhtiöt ja pankkien vakuusrahastot tulivat pankkitarkastusviraston valvottavaksi.	Sparbankerna, andelsbankerna, kreditaktiebolagen och bankernas säkerhetsfonder ställdes under bankinspektionens tillsyn.	Savings banks, cooperative banks, credit companies and security funds became entities supervised by the Bank Inspectorate.
1933	Kiinnitysluottopankit tulivat pankkitarkastusviraston valvonnan piiriin.	Hypoteksbankerna ställdes under bankinspektionens tillsyn.	Mortgage banks became subject to supervision by the Bank Inspectorate.
1922	Pankkitarkastusvirasto perustettiin valtiovarainministeriön alaisuuteen valvomaan liikepankkeja.	Bankinspektionen, som var underställd finansministeriet, grundades med uppgift att övervaka affärsbankerna.	The Bank Inspectorate was established under the Ministry of Finance to supervise commercial banks.
1920	Osuuskassojen valvojaksi määritettiin järjestön oma keskusrahalaitos.	För att sköta tillsynen över andelskassorna förordnades organisationens egen centralpenninginrättning.	Supervision of the cooperative banks was assigned to their own central monetary institution.
1895	Säästöpankkilaki astui voimaan. Siinä pankki-valvonta ensimmäisen kerran keskitettiin.	Sparbankslagen trädde i kraft. I den centralisrades tillsynen för första gången.	The savings bank law entered into force, whereupon the banking supervision was centralized for the first time.
1866	Liikepankkijärjestelmän kehitymisen myötä Suomeen säädettiin ensimmäinen pankkilaki. Pankkien valvontaohejet antoi Senaatti, ja niiden noudattamista valvoivat pankkeihin asetetut asiamiehet.	I och med att man i Finland utvecklade ett affärsbankssystem stiftades landets första banklag. Anvisningarna om tillsynen över bankerna utfärdades av Senaten och för att övervaka att anvisningarna iakttogs tillsattes särskildaombud i bankerna.	With the emergence of a commercial banking system in Finland, the country's first banking law was enacted. Supervisory regulations were issued by the Senate and compliance with them was overseen by special agents assigned to each bank.
1668	Perustettiin Valtiosätyjen pankki, joka oli yksi maailman ensimmäisistä keskuspankeista. Sen toimintaa valvoi kuusi pankkivaltuustimestä.	Riksens Ständers Bank, världens kanske första centralbank, grundades. Dess versamhet övervakades av sex bankfullmäktige.	The Bank of the Estates of the Realm, one of the world's first central banks, was established. Its operations were supervised by six parliamentary bank supervisors.
1659	Kuningas Kaarle X Kustaa perusti pankkylitarkastajan viran valvomaan ruotsalaisista Palmstruchin pankkia. Virka lakkautettiin pankin lopetettua toimintansa.	Konung Karl X Gustav inrättade en banköverinspektörstjänst för övervakningen av Palmstruchs bank. Tjänsten drogs dock in rätt snart efter det banken hade upphört med sin verksamhet.	King Carl X Gustaf established the position of senior bank supervisor in order to supervise the Swedish Palmstruch Bank. The position was, however, soon abolished when the bank ceased operations.

Suunnittelu & Design & Designed by
ESKO LIUS, DOWNTOWN PUBLISHING

Valokuvat & Foto & Photos
SAMI KULJU, SAMWAIS

Kirjapaino & Tryckeri & Printed by
KIRJAPAINO LARS ERIKSEN OY

Paperi & Paper & Paper
MINERALIS 240 G
GALERIE STUDIO MATT 115 G

RAHOITUSTARKASTUS

Kluuvikatu 5 (PL 159)
00101 Helsinki
Vaihde (90) 183 51
Telefax 183 5260

Viestintä: Kirsti Enäjärvi

FINANSINSPEKTIONEN

Glogatan 5 (PB 159)
00101 Helsingfors
Växel (90) 183 51
Telefax 183 5260
Information: Kirsti Enäjärvi

FINANCIAL SUPERVISION

Kluuvikatu 5 (P.O.Box 159)
FIN-00101 Helsinki, Finland
Telephone (+358-0) 183 51
Telefax (+358-0) 183 5260
Information: Kirsti Enäjärvi